แสงธรรมแห่งพระไตรปิฎก
มูลนิธิอุทยานธรรม

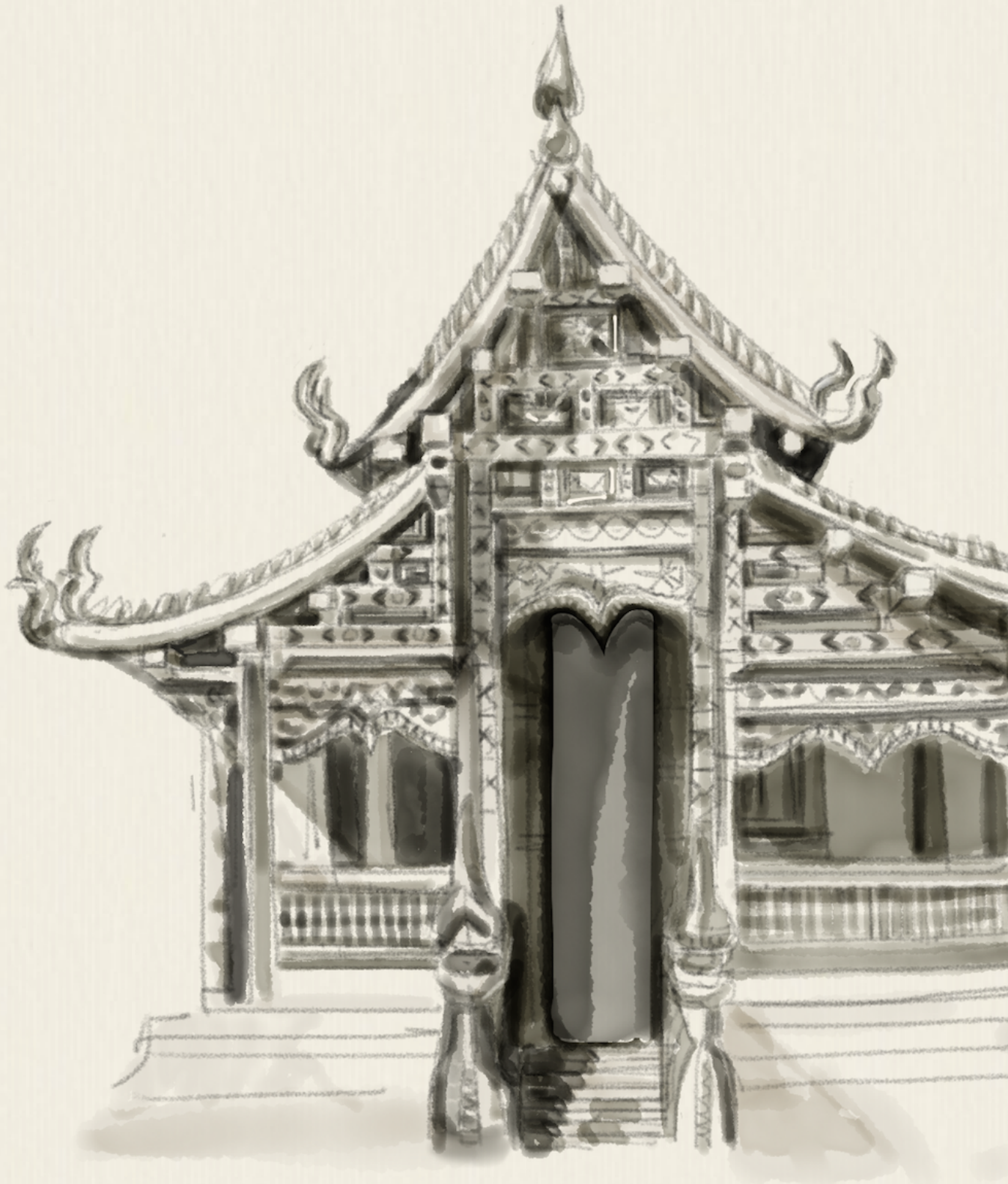

อาพุภาพกรรม

คณะผู้จัดทำ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อานุภาพกรรม ชุดที่ ๑

สำหรับแจกเป็นธรรมานุเคราะห์ จัดทำถวายพระศาสนา โดย
โครงการแสงธรรมแห่งพระไตรปิฎก มูลนิธิอุทยานธรรม
ผู้กอปรกิจ และเจ้าภาพทุกท่าน
EMail : tripitaka@uttayarndham.org

ที่ปรึกษา: ไชย ณ พล อัครศุภเศรษฐ์
รวบรวม: ณัฐกร ทับทอง
จัดทำ: นิตินาถ ชาติศิริวัฒนา
วิสุทธิ์ ปรมาภรณ์พิลาส ชายชาญ รักการงาน
พิสูจน์อักษร: กนิษฐา พรหมสาขา ณ สกลนคร
ณัตยาภรณ์ เจียรวงศ์ ณัฏฐา เจียรวงศ์
ภาพประกอบ: © อินธนี ธนาภิสิทธิกุล

© **มูลนิธิอุทยานธรรม**

345 หมู่ 3 ต.สามร้อยยอด อ.สามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77120
Email : info@uttayarndham.org Website : www.uttayarndham.org

สารบัญ

บทนำ vi

ทาน

ปทีปวิมาน 8
กุญชรวิมาน 11
อุจฉุวิมาน 14
อาจามทายิกาวิมาน 17
ทัททัลลวิมาน 20
อัมพวิมาน 25
นาวาวิมาน 28
กัญชิกทายิกาวิมาน 31
สุวรรณวิมาน 33
วิหารวิมาน 36
เรวดีวิมาน 41
สังสารโมจกเปตวัตถุ 51
จูฬเสฏฐีเปตวัตถุ 55
เสรินีเปตวัตถุ 59
มหาเปสการเปตวัตถุ 62
สาริปุตตเถรมาตุเปติวัตถุ 64

สารบัญ (ต่อ)

พระธาตุ

เสสวดีวิมาน 68
ปีตวิมาน 72
มัลลิกาวิมาน 75
อเนกวัณณวิมาน 78
ธาตุวิวัณณเปตวัตถุ 81

ศีล

ฉัตตมาณวกวิมาน 85
เปสการิยวิมาน 91
อุโบสถวิมาน 94
สุทินนาวิมาน 97
เสริสสกวิมาน 99
ธนปาลเปตวัตถุ 109
มิคลุททกเปตวัตถุ 113

สารบัญ (ต่อ)

วาจา

ทวารปาลกวิมาน 117
กูฏวินิจฉยกเปตวัตถุ 119
สูกรเปตวัตถุ 121
ปูตีมุขเปตวัตถุ 123
อุตตรมาตุเปตวัตถุ 125
นาคเปตวัตถุ 127
คูถขาทิกเปตวัตถุ 130

ครอบครัว

ลตาวิมาน 133
มัตตาเปติวัตถุ 136
นันทาเปตวัตถุ 141
กรรณมุณฑเปตวัตถุ 145
ปัญจปุตตขาทิกเปตวัตถุ 149

สารบัญ (ต่อ)

ธรรม

มัณฑุกเทวปุตตวิมาน 152
นาควิมาน 154
รัชชุมาลาวิมาน 156
ทาสีวิมาน 161
สิริมาวิมาน 165
วิสาลักขิวิมาน 170
นันทิกาเปตวัตถุ 173
อัมพสักขรเปตวัตถุ 181

ท้ายเล่ม 196

บทนำ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ **อานุภาพกรรม** เป็นเรื่องจริงที่ปรากฏขึ้นแก่ผู้ทำกรรมประเภทต่าง ๆ ไว้ และต้องเสวยวิบากหรืออานิสงส์ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

กฎแห่งกรรม เป็นกฎจักรวาลที่กำกับจิตใจทั้งจักวาลให้ได้รับผลที่เป็นธรรมสมควรแก่กรรมที่ตนทำ โดยมีวิบากและอานิสงส์ปรับเกลี่ยความเป็นธรรม

บุคคลทั้งจักรวาลไม่ว่า ยาก ดี มี จน แก่ เด็ก มีอำนาจ ด้อยอำนาจ มีการศึกษา ไร้การศึกษา มีชื่อเสียงโด่งดัง มีชื่อเสียงไม่โด่งดัง เป็นที่รัก เป็นที่ชัง หรืออยู่ในฐานะ ตำแหน่งใด ๆ ในจักรวาล ล้วนเสมอภาคกันภายใต้กฎแห่งกรรมทั้งสิ้น

จึงเป็นการสมควรที่ทุกท่านจะตั้งใจ ใส่ใจ ศึกษาให้เข้าใจจริง เพื่อละกรรมที่เป็นโทษ เจริญกรรมที่เป็นประโยชน์ ยกระดับนิสัยและพฤติกรรม เพื่อความสุขความเจริญของตน และของบุคคลที่ตนรักยิ่ง ๆ ขึ้นไป

Scan me

ทาฟ

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในปทีปวิมาน

ปทีปวิมาน

พระมหาโมคคัลลานะถามนางเทพธิดาตนหนึ่งว่า

“ดูกรนางเทพธิดา ท่านมีรูปงาม มีรัศมีรุ่งเรือง ส่องสว่างไสวไปทั่วทุกทิศเหมือนกับดวงดาวประกายพฤกษ์ ท่านมีผิวพรรณเช่นนี้เพราะบุญอะไร อิฐผลย่อมสำเร็จแก่ท่านในวิมานนี้เพราะบุญอะไร

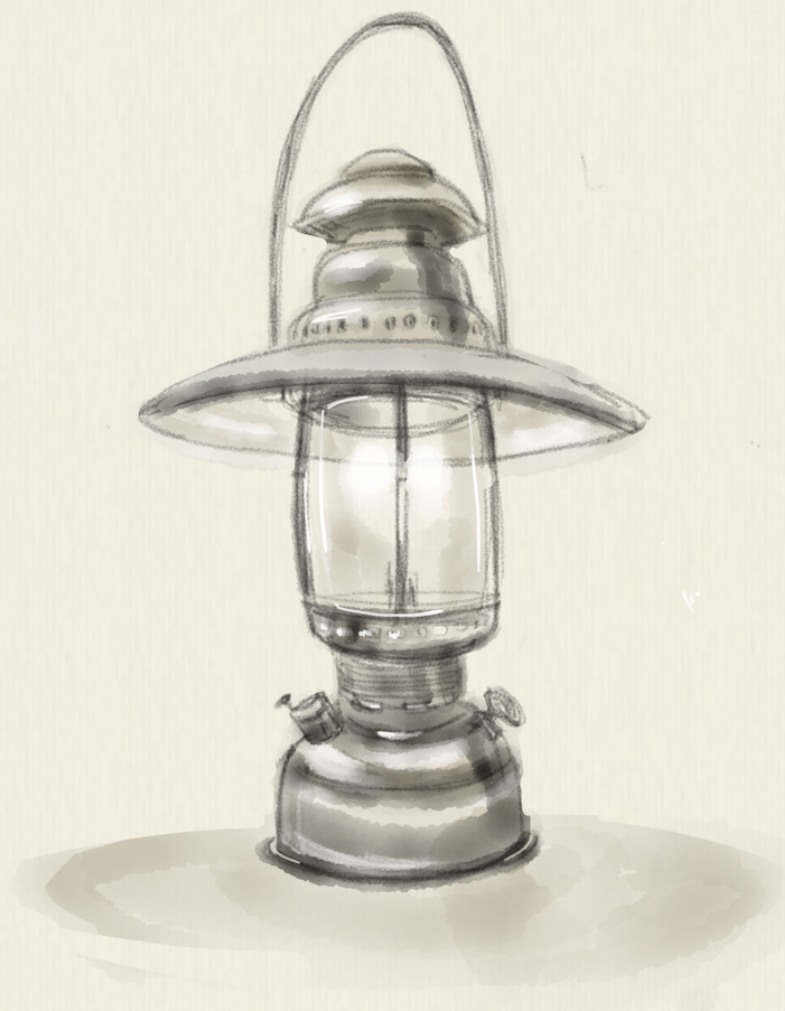

Audio1.1

อนึ่ง โภคะอันเป็นที่รักแห่งใจทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นแก่ท่านเพราะบุญอะไร

ดูกรนางเทพธิดา ท่านมีรัศมีสุกใสไพโรจน์ล่วงเทวดาทั้งหลายเพราะบุญอะไร ท่านมีอวัยวะทุกส่วนสัด ส่องสว่างไปทั่วทุกทิศเพราะบุญอะไร

ดูกรนางเทพธิดาผู้มีอานุภาพอันยิ่งใหญ่ อาตมาขอถามท่านครั้งท่านยังเป็นมนุษย์อยู่ได้ทำบุญอะไรไว้ ท่านมีอานุภาพรุ่งเรืองถึงเช่นนี้ และรัศมีกายของท่านสว่างไสวไปทั่วทุกทิศเพราะบุญอะไร”

นางเทพธิดานั้นมีใจยินดี ได้ตอบปัญหาแห่งผลกรรมที่ถูกซักถามว่า

“ในชาติก่อน ครั้งเมื่อดิฉันยังเป็นมนุษย์อยู่ในมนุษยโลก เมื่อถึงเดือนมืดมาก ได้เวลาตามประทีป ดิฉันได้ถวายดวงประทีปอันเป็นอุปกรณ์กำจัดความมืดให้เป็นทาน

อันว่าผู้ใดถึงเวลาเดือนมืดมาก ได้เวลาจุดประทีป ได้ถวายประทีปอันเป็นอุปกรณ์กำจัดความมืดให้เป็นทาน วิมานอันมีแสงสว่างเป็นผล ประดับด้วยดอกไม้จันทน์และบัวขาวอย่างมากมายย่อมเกิดแก่ผู้นั้น

ดิฉันมีผิวพรรณเช่นนี้ เพราะการให้ประทีปเป็นทาน อิฐผลสำเร็จแก่ดิฉันในวิมานนี้ เพราะการให้ประทีปเป็นทาน

อนึ่ง โภคทรัพย์ทั้งหลายอันเป็นที่รักแห่งใจทุกสิ่งทุกอย่างเกิดแก่ดิฉันเพราะการให้ประทีปเป็นทาน

เพราะการให้ประทีปเป็นทานนั้น ดิฉันจึงมีรัศมีสุกใสไพโรจน์ล่วงเทวดาทั้งหลาย มีสรีระร่างทุก ๆ ส่วนสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ

ข้าแต่ภิกษุผู้มีอานุภาพอันใหญ่ยิ่ง ครั้งดิฉันยังเป็นมนุษย์ได้ให้ดวงประทีปใดเป็นทานไว้ ด้วยการให้ประทีปนั้นเป็นทาน ดิฉันจึงมีอานุภาพรุ่งโรจน์ถึงเช่นนี้ และรัศมีการของดิฉันจึงสว่างไสวไปทั่วทุกทิ

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในกุญชรวิมาน

กุญชรวิมาน

พระมหาโมคคัลลานเถระถามนางเทพธิดาตนหนึ่งว่า

“กุญชร (ช้าง) เป็นยานอันประเสริฐของท่าน ประดับประดาด้วยแก้วหลายชนิด เป็นสัตว์น่ารัก มีกำลังว่องไวมาก เที่ยวไปในอากาศได้ มีสีเหมือนกับหม้อใหม่ มีนัยน์ตากลมคล้ายใบบัว มีตัวประดับด้วยพวงดอกปทุมและพวงอุบลทิพย์งามรุ่งเรือง มีกายอัน

Audio1.2

โปรยปรายไปด้วยเกสรปทุม ประดับด้วยปทุมทอง ตามทางที่กุญชรก้าวย่างไปและหยุดยืนอยู่ มีดอกบัวทองขนาดใหญ่คอยรับทุกฝีเท้า ทางประดับด้วยดอกปทุมและดอกอุบลทอง เมื่อกุญชรก้าวย่าง ก็ค่อยๆ ก้าวย่างไป ขณะเมื่อเดิน มีเสียงกระดิ่งไพเราะน่าเพลิดเพลินใจคล้ายกับดนตรีเครื่อง ๕ ที่บนคอกุญชรนั้นมีผ้าอย่างสะอาดเป็นเครื่องลาด ส่วนท่านก็มีรูปร่างรุ่งเรืองกว่าหมู่เทพกัญญา

การที่ท่านได้ทิพยสมบัตินี้ ด้วยผลแห่งทาน ผลแห่งศีล หรือผลแห่งการกราบไหว้ อาตมาถามท่านแล้ว ขอได้โปรดตอบคำถามนั้นแก่อาตมาด้วย”

นางเทพธิดานั้นมีใจยินดี ได้ตอบปัญหาแห่งผลกรรมว่า

“ดิฉันได้เห็นพระเถรเจ้าผู้สมบูรณ์ด้วยคุณ ผู้เพ่งฌาน ยินดีในฌาน เป็นผู้สงบ ได้ถวายอาสนะที่ลาดด้วยผ้า โปรยดอกไม้ลงรอบ ๆ อาสนะ ดิฉันมีใจเลื่อมใส ได้ประดับพวงมาลัยปทุมมีใบติดลงครึ่งหนึ่งและโรยเกสรปทุมลงครึ่งหนึ่งด้วยมือทั้งสองของตน ทิพยสมบัตินี้เป็นผลแห่งกุศลกรรมนั้น

เพราะดิฉันได้ทำสักการบูชาแก่ท่านผู้ประหารกิเลสทั้งปวงได้ ผู้มีกาย วาจา ใจ สงบระงับแล้ว ผู้ประพฤติธรรมอันประเสริฐ อย่างท่านผู้ประเสริฐด้วยคุณทั้งหลาย บูชากันมาแล้ว

ดิฉันได้ถวายอาสนะด้วยน้ำใจอันผ่องใส เดี๋ยวนี้ดิฉันจึงรื่นเริงบันเทิงใจเหมือนอย่างที่คนอื่นเขารื่นเริงบันเทิงกัน

เพราะเหตุนั้นแหละ **ท่านที่มุ่งประโยชน์ตน ประสงค์ความสุขอันยิ่งใหญ่ คือ เพื่อความเป็นผู้สิ้นอาสวขัยในชาติอันเป็นอวสาน จึงควรถวายอาสนทาน**”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในอุจฉุวิมาน

อุจฉุวิมาน

พระมหาโมคคัลลานเถระถามนางเทพธิดาตนหนึ่งว่า

“ท่านมีศิริ วรรณะ ยศ และเดช มีรัศมีส่องสว่างไปทั่วพื้นปฐพีตลอดถึงเทวโลก งามไพโรจน์ดังพระจันทร์และพระอาทิตย์ และเหมือนท้าวมหาพรหม รวมทั้งสมเด็จอัมรินทราธิราชผู้เป็นใหญ่กว่าทวยเทพชั้นดาวดึงส์

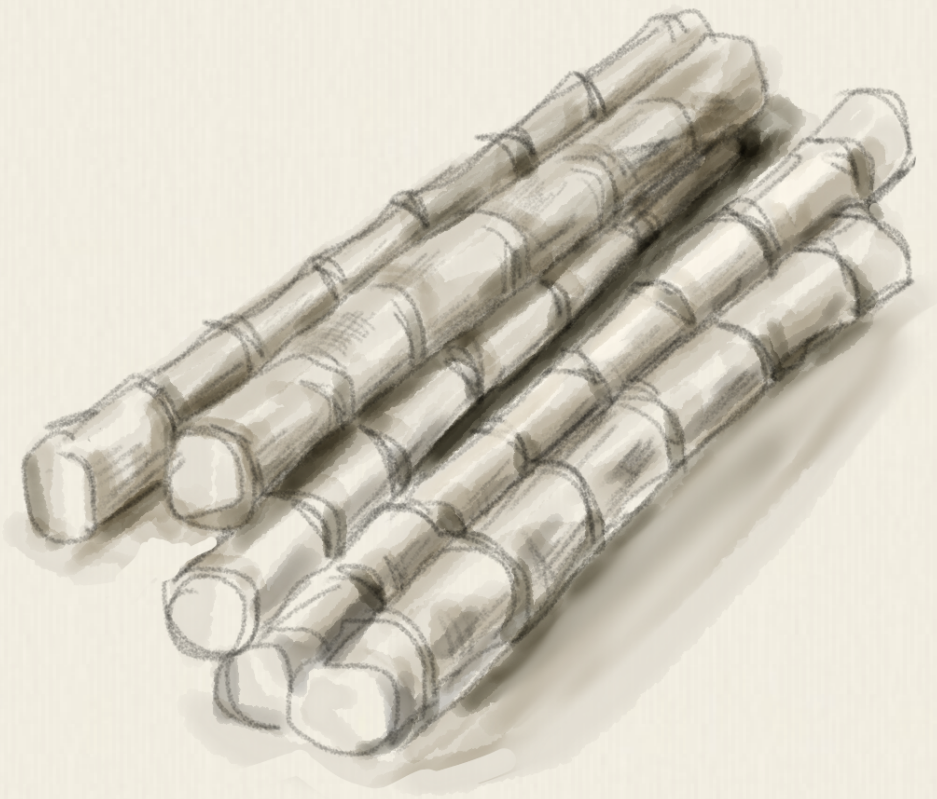

Audio 1.3

อาตมาขอถามท่าน ดูกรนางเทพธิดาผู้งามทั่วสรรพางค์ ทัดทรงพวงมาลัยอุบล มีช้องผมอันล้วนแล้วด้วยทอง มีผิวพรรณงดงามเปล่งปลั่งดั่งทอง ตกแต่งประดับประดาด้วยภูษาอันเป็นทิพย์ ท่านเป็นใครไหว้เราอยู่

ดูกรท่านผู้เรืองยศ ท่านได้บริจาคทาน หรือสำรวมในศีลอย่างไร จึงได้เข้าถึงสุคติ ดูกรนางเทพธิดา อาตมาถามท่านแล้ว ขอท่านโปรดบอก นี้เป็นผลแห่งกรรมอะไร”

นางเทพธิดานั้นตอบว่า

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ เมื่อดิฉันอยู่ในมนุษยโลก พระคุณเจ้าเข้าไปบิณฑบาตตามบ้านจนถึงเรือนของดิฉัน ขณะนั้นดิฉันมีจิตเลื่อมใสเต็มตื้นด้วยปีติหาประมาณมิได้ ได้ถวายท่อนอ้อยแด่พระคุณเจ้า

แต่ภายหลังแม่ผัวมาซักถามดิฉันว่า นางใจร้าย เจ้าเอาอ้อยไปไว้ที่ไหน ดิฉันตอบว่า ฉันไม่ได้เอาไปทิ้งและไม่ได้รับประทาน ได้ถวายแก่ภิกษุผู้มีความสงบด้วยตนเอง แม่ผัวได้บริภาษดิฉันว่า อ้อยนี้เป็นของข้าและข้าก็เป็นเจ้าของ ฉะนี้แล้ว ได้คว้าก้อนดินขว้างดิฉันจนตาย

เมื่อดิฉันตายจากมนุษยโลกนั้นแล้ว มาบังเกิดเป็นเทพธิดา เพราะเหตุที่ดิฉันทำกุศลกรรมนั้นไว้ ดิฉันจึงได้มาเสวยความสุขด้วยตนเอง ได้ร่วมบำรุงบำเรออยู่กับเทวดาทั้งหลาย และร่าเริงบันเทิงใจอยู่ด้วยเบญจกามคุณอันเป็นทิพย์

เพราะเหตุที่ดิฉันได้กระทำกุศลกรรมนั้น ดิฉันจึงมาเสวยสุขด้วยตนเอง อันท้าวเทวราชจอมเทพทรงคุ้มครอง อันเทวดาชาวไตรทศรักษา เพียบพร้อมด้วยเบญจกามคุณอันเป็นทิพย์

โอ ผลแห่งบุญนี้มิใช่นิดหน่อย การถวายอ้อยของดิฉันมีวิบากมากมาย ดิฉันได้ร่วมบำรุงบำเรออยู่กับเทวดาทั้งหลาย ร่าเริงบันเทิงใจอยู่ด้วยเบญจกามคุณอันเป็นทิพย์ ผลบุญเช่นนี้มิใช่น้อย

การถวายอ้อยของดิฉันมีผลอันรุ่งโรจน์มาก ดิฉันอยู่ในความคุ้มครองรักษาของท้าวเทวราชและชาวไตรทศทั้งหลาย ดังหนึ่งท้าวสหัสนัยน์ในสวนนันทวัน

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ดิฉันระลึกถึงพระคุณเจ้าผู้มีพระคุณอนุเคราะห์ดิฉัน จึงเข้ามาสู่ที่ใกล้ ถวายนมัสการ ถามถึงสุขทุกข์ ดิฉันมีจิตเลื่อมใสเต็มตื้นด้วยปีติเป็นล้นพ้น ได้ถวายท่อนอ้อยแด่พระคุณเจ้าครั้งเป็นมนุษย์”

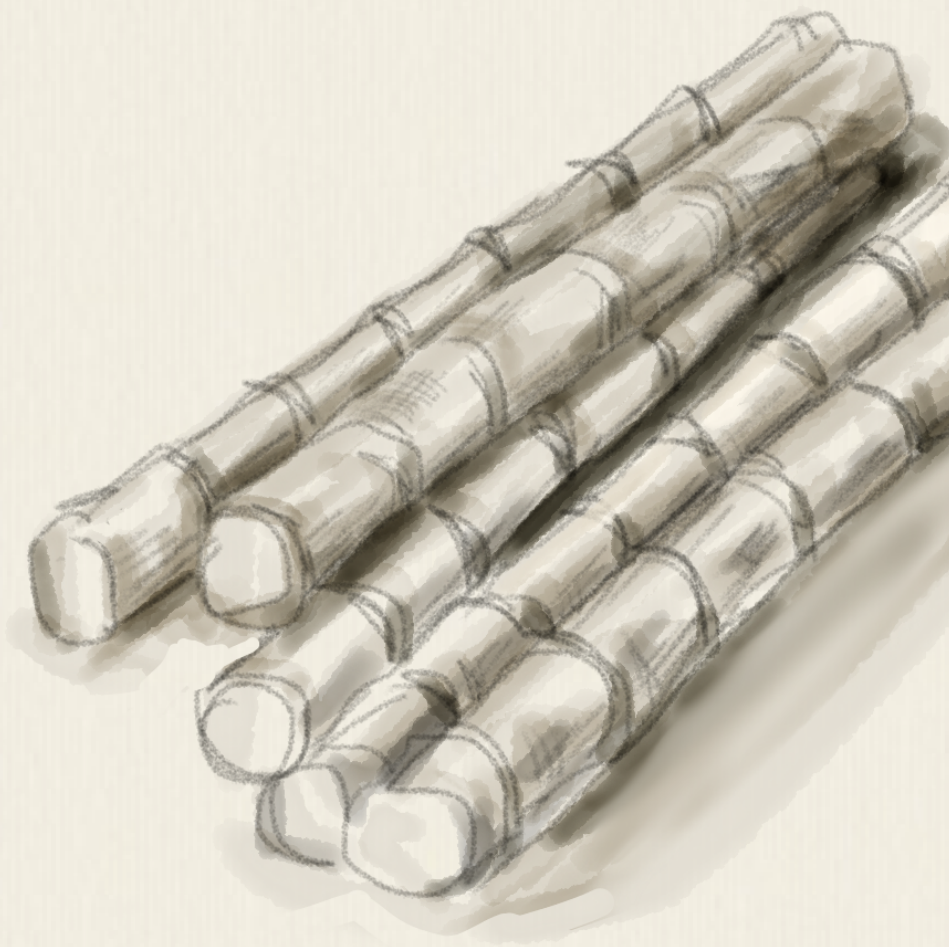

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในอาจามทายิกาวิมาน

อาจามทายิกาวิมาน

สมเด็จอมรินทราธิราชตรัสถามถึงที่เกิดของหญิงขัดสนคนหนึ่งกับพระมหากัสสปเถระว่า

“หญิงขัดสน เป็นคนกำพร้า อาศัยชายคาเรือนของคนอื่นอยู่ มีจิตเลื่อมใส ได้ถวายข้าวตังด้วยมือของตนเองแด่พระคุณเจ้า

Audio 1.4

ผู้เที่ยวไปบิณฑบาต มาหยุดยืนนิ่งอยู่เฉพาะหน้า ครั้นละจากอัตภาพมนุษย์แล้วได้ไปบังเกิด ในฉกามาพจรสวรรค์ชั้นไหนหนอ”

พระมหากัสสปเถระถวายพระพรว่า

“หญิงขัดสนนั้น ครั้นละจากอัตภาพมนุษย์ จุติจากมนุษย โลกนี้ได้บังเกิดเป็นเทพธิดาผู้มีฤทธิ์มาก อยู่ ณ ชั้นนิมมานรดี ถึงความสุขอันเป็นทิพย์ ร่าเริงบันเทิง ใจ อยู่ ในชั้นนิมมานรดีนั้น เหตุสักว่าอาจามทาน”

ท้าวสักกเทวราชกล่าวสรรเสริญทานนั้นว่า

“น่าอัศจรรย์จริงหนอ ทานของคนกำพร้าไร้ญาติ เป็นทานที่นำมาแต่ผู้อื่นแล้ว ได้นอบน้อมถวายแก่พระมหากัสสปะ สำเร็จเป็นทักษิณามากถึงเพียงนี้

นางแก้วผู้งามทั่วสรรพางค์ สามีไม่จืดจาง ในการมองชม ได้รับอภิเษกเป็นเอกอัครมเหสีของพระเจ้าจักรพรรดิ ก็ยังไม่เทียบเท่าเสี้ยวที่ ๑๖ ของอาจามทานนี้

ทองคำแท่งมีปริมาณตั้งร้อยก็ดี ม้ามีกำลังเร็วมีปริมาณตั้งร้อยก็ดี ราชรถอันเทียมด้วยม้าอัศดรตั้งร้อยก็ดี นางราชกัญญาอันประดับประดาแล้วด้วยแก้วมุกดาและแก้วมณี และต่างหูมีปริมาณตั้งแสนก็ดี ก็ยังไม่เทียบเท่าเสี้ยวที่ ๑๖ ของอาจามทานนี้

คชสารตัวประเสริฐเกิดแต่ป่าหิมพานต์ เป็นคชสารตระกูลมาตังคะ มีงางามงอนดุจงอนรถ มีสายรัดแล้วด้วยทองคำ มีข่าย

ทองคำปกเหนือกระพองศีรษะ มีประมาณตั้งร้อยเชือก ก็ยังไม่เทียบเท่าเสี้ยวที่ ๑๖ ของอาจามทานนี้

ถึงแม้พระเจ้าจักรพรรดิได้เสวยราชสมบัติ เป็นใหญ่ในมหาทวีปทั้งสี่ ก็ยังไม่เทียบเท่าเสี้ยวที่ ๑๖ ของอาจามทานนี้”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในทัททัลลวิมาน

ทัททัลลวิมาน

นางภัททาเทพธิดาผู้พี่สาวได้ถามนางสุภัททาเทพธิดาผู้น้องสาวว่า

“ท่านรุ่งเรืองด้วยรัศมี ทั้งเป็นผู้เรืองยศ รุ่งเรือง โรจน์ล่วงเทพเจ้าชาวดาวดึงส์ทั้งหมดด้วยรัศมี ดิฉันไม่เคยเห็นท่าน เพิ่งจะมาเห็นในวันนี้เป็นครั้งแรก ท่านมาจากเทวโลกชั้นไหน จึงมาเรียกดิฉันโดยชื่อเดิมว่า ภัททา ดังนี้เล่า”

Audio 1.5

นางสุภัททาเทพธิดาผู้น้องสาวตอบว่า

“ข้าแต่พี่ภัททา ฉันชื่อว่าสุภัททา ในภพก่อนครั้งเป็นมนุษย์อยู่ ดิฉันเป็นน้องสาวของพี่ ทั้งได้เคยเป็นภริยาร่วมสามีเดียวกับพี่มาด้วย ดิฉันตายจากมนุษยโลกนั้นมาแล้ว ได้มาเกิดเป็นเทพธิดาประจำสวรรค์ชั้นนิมมานรดี”

“ดูกรแม่สุภัททา ขอเธอได้บอกการอุบัติของเธอในหมู่เทพเจ้าเหล่านิมมานรดี ซึ่งเป็นที่ ๆ สัตว์ได้สั่งสมบุญกุศลไว้มากแล้วจึงได้มาบังเกิด เธอได้มาเกิดในที่นี้เพราะทำบุญกุศลสิ่งใดไว้ และใครเป็นครูผู้แนะนำสั่งสอนเธอ

เธอเป็นผู้เรืองยศและถึงความสุขพิเศษไพบูลย์ถึงเช่นนี้เพราะได้ให้ทานและรักษาศีลเช่นไรไว้

ดูกรแม่เทพธิดาฉันถามเธอแล้ว นี่เป็นผลแห่งกรรมอะไร โปรดตอบฉันด้วย”

“เมื่อชาติก่อน ดิฉันมีใจเลื่อมใส ได้ถวายบิณฑบาต ๘ ที่แก่สงฆ์ผู้เป็นทักขิไณยบุคคล ๘ รูป ด้วยมือของตน เพราะบุญกรรมนั้น ดิฉันจึงมีวรรณะงามเช่นนี้ และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศเพราะบุญกรรมนั้น”

“พี่ได้เลี้ยงดูพระภิกษุทั้งหลาย ผู้สำรวมดี ผู้ประพฤติพรหมจรรย์ให้อิ่มหนำสำราญด้วยข้าวและน้ำด้วยมือของตนเองมากกว่าเธอ ครั้นให้ทานมากกว่าเธอแล้ว ก็ยังได้บังเกิดในเหล่า

เทพเจ้าต่ำกว่าเธอ ส่วนเธอได้ถวายทานเพียงเล็กน้อย อย่างไรจึงมาได้ผลอย่างพิเศษไพบูลย์ถึงเช่นนี้เล่า แน่ะแม่เทพธิดา ฉันถามเธอแล้ว นี่เป็นผลแห่งกรรมอะไร โปรดตอบฉันด้วย”

“เมื่อชาติก่อน ดิฉันได้เห็นพระภิกษุผู้อบรบทางจิตใจเพื่อคุณอันยิ่งใหญ่ จึงได้นิมนต์ท่านรวม ๘ รูปด้วยกัน มีพระเรวตเถระเป็นประธาน ด้วยภัตตาหาร ท่านพระเรวตเถระนั้นมุ่งจะให้เกิดประโยชน์ อนุเคราะห์แก่ดิฉัน จึงบอกดิฉันว่า จงถวายสงฆ์เถิด ดิฉันได้ทำตามคำของท่าน ทักขิณาของดิฉันนั้น จึงเป็นสังฆทาน ดิฉันให้เขาตั้งไว้ในสงฆ์ เป็นทานที่ไม่อาจปริมาณผลได้ว่า มีอยู่เท่าไร ส่วนทานที่คุณพี่ได้ถวายแก่ภิกษุ ด้วยความเลื่อมใสเป็นรายบุคคล จึงมีผลไม่มาก”

“พี่เพิ่งรู้เดี๋ยวนี้เองว่า การถวายสังฆทานนี้ มีผลมาก ถ้าว่าพี่ได้ไปบังเกิดเป็นมนุษย์อีก จักเป็นผู้รู้ความประสงค์ของผู้ขอ ปราศจากความตระหนี่ ถวายสังฆทาน และไม่ประมาทเป็นนิตย์”

เมื่อสนทนากันแล้ว นางสุภัททาเทพธิดาก็กลับไปสู่ทิพยวิมานของตนบนสวรรค์ชั้นนิมมานรดี

สมเด็จอมรินทราธิราชได้ทรงสดับการสนทนานั้น เมื่อนางสุภัททาเทพธิดากลับไปแล้ว จึงตรัสถามนางภัททาเทพธิดาว่า

“ดูกรนางภัททา เทพธิดาผู้นั้นเป็นใคร มาสนทนาอยู่กับเธอรุ่งโรจน์กว่าเทพเจ้าเหล่าดาวดึงส์ทั้งหมดด้วยรัศมี”

นางภัททาเทพธิดา เมื่อจะบรรยายข้อที่สังฆทานของเทพธิดาผู้น้องสาวว่ามีผลมากจึงทูลว่า

“ขอเดชะ ข้าแต่พระองค์ผู้เป็นจอมเทพ เทพธิดาผู้นั้นเมื่อชาติก่อนเป็นมนุษย์อยู่ในมนุษยโลก เป็นน้องสาวของหม่อมฉัน และได้เคยร่วมสามีเดียวกันกับหม่อมฉัน เธอสั่งสมบุญกุศลคือถวายสังฆทาน จึงได้ไพโรจน์ถึงอย่างนี้ เพคะ”

ท้าวสักกเทวราชเมื่อจะทรงสรรเสริญสังฆทาน จึงตรัสว่า

“ดูกรนางภัททา น้องสาวของเธอไพโรจน์กว่าเธอ ก็เพราะเหตุในปางก่อน คือการถวายสังฆทานที่ไม่อาจจะประมาณผลได้ อันที่จริง ฉันได้ทูลถามพระพุทธเจ้า ครั้งประทับอยู่ ณ ภูเขาคิชฌกูฏ ถึงผลแห่งไทยธรรมที่ได้จัดแจงถวายในเขตที่มีผลมากของมนุษย์ทั้งหลายผู้มุ่งบุญให้ทานอยู่ หรือทำบุญปรารภเหตุแห่งการเวียนเกิดเวียนตาย จะถวายในบุคคลประเภทใดจึงจะมีผลมาก พระพุทธเจ้าตรัสตอบข้อความนั้นแก่ฉันอย่างแจ่มแจ้งว่า

ท่านผู้ปฏิบัติเพื่ออริยมรรค ๔ จำพวก และท่านผู้ตั้งอยู่ในอริยมรรค ๔ จำพวก พระอริยบุคคล ๘ จำพวกนี้ชื่อว่าสงฆ์ เป็นผู้ปฏิบัติตรง ดำรงมั่นอยู่ในปัญญาและศีล เมื่อมนุษย์ทั้งหลายผู้มุ่งบุญถวายทานในท่านเหล่านี้ หรือทำบุญปรารภการเวียนเกิดเวียนตาย ทานที่ถวายในสงฆ์ ย่อมมีผลมาก

พระสงฆ์นี้เป็นผู้มีคุณความดีอันยิ่งใหญ่ ยังผลให้เกิดแก่ผู้ถวายทานในท่านอย่างไพบูลย์ ยากที่ใครจะปริมาณว่าเท่านี้ ๆ ได้ เหมือนทะเลยากที่จะคาดคะเนได้ว่ามีน้ำเท่านี้ ๆ ได้ ฉะนั้น

พระสงฆ์เหล่านี้แล เป็นผู้ประเสริฐสุด เป็นสาวกของพระพุทธเจ้าผู้มีความเพียร เป็นเยี่ยมในหมู่นรชน เป็นที่เกิดแห่งแสงสว่าง คือ ญาณของชาวโลก ได้แก่ นำเอาแสงสว่างคือพระสัทธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศไว้แล้ว มาชี้แจง

ปวงชนที่ใคร่ต่อบุญเหล่าใด ถวายทานมุ่งตรงต่อสงฆ์ ทักขิณาของเขาเหล่านั้นชื่อว่าเป็นทักขิณาที่ถวายดีแล้ว เป็นยัญพิธีที่เซ่นสรวงถูกต้อง จัดเป็นบูชากรรมที่บูชาแล้วชอบ เพราะทักขิณานั้นจัดเป็นสังฆทานมีผลมาก อันพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายผู้รู้แจ้งโลกทรงสรรเสริญ

ชนเหล่าใดยังท่องเที่ยวอยู่ในโลก มาหวนระลึกถึงบุญเช่นนี้ได้ เกิดปีติโสมนัส ก็จะกำจัดมลทินคือ ความตระหนี่ พร้อมทั้งความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ความลังเลในใจ และการตีตนเสมอท่าน อันเป็นมูลฐานเสียได้ ทั้งจะไม่เป็นผู้ถูกผู้รู้ติเตียน แต่นั้น ก็จะเข้าถึงสถานที่ ๆ เป็นแดนสวรรค์”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในอัมพวิมาน

อัมพวิมาน

พระมหาโมคคัลลานเถระได้ถามเทพบุตรตนหนึ่งว่า

“แก้วมณีของท่านนี้สูง ๑๒ โยชน์ โดยรอบมีปราสาท ๗๐๐ มีเสาล้วนแล้วด้วยแก้วไพฑูรย์ ปูลาดด้วยเครื่องลาดทองคำอันงามยิ่ง ตัวของท่านก็อยู่ ดื่ม และบริโภคสุธาโภชน์ในวิมานนั้น

Audio1.6

อนึ่ง เทพบุตรผู้มีเสียงอันไพเราะ พากันมาบรรเลงเพลงพิณทิพย์ให้ฟัง เบญจกามคุณซึ่งมีรสอันเป็นทิพย์มีอยู่พรั่งพร้อมในวิมานนี้ ทั้งเหล่าเทพนารีมีร่างอันประดับด้วยเครื่องทองคำ พากันมาฟ้อนรำอยู่

ท่านมีวรรณะงามเช่นนี้เพราะบุญอะไร และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศอย่างนี้ เพราะบุญอะไร”

เทพบุตรนั้น มีความปลาบปลื้มใจ จึงตอบปัญหาแห่งผลกรรมที่ถูกถามนั้นว่า

“ข้าพเจ้าเป็นบุรุษรับจ้างของชนเหล่าอื่น เมื่อพระอาทิตย์กำลังแผดแสงในเดือนท้ายแห่งฤดูร้อน ได้ตักน้ำรดสวนมะม่วงอยู่ ครั้งนั้น ภิกษุชื่อว่า สารีบุตร ลำบากกาย ไม่ลำบากใจ ได้มาทางสวนมะม่วงนั้น

ข้าพเจ้าได้เห็นท่านพระสารีบุตรกำลังเดินมา จึงกล่าวว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ขอโอกาสเถิด ขอนิมนต์ท่านสรงน้ำ ข้อนั้นจะพึงนำความสุขมาให้แก่ข้าพเจ้า

ท่านพระสารีบุตรวางบาตรและจีวรไว้ เหลือแต่ผ้าสบงผืนเดียว นั่งที่ร่มโคนต้นไม้เพื่ออนุเคราะห์แก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีใจเลื่อมใส เอาน้ำอันใสสรงพระเถระผู้มีผ้าสบงผืนเดียว นั่งอยู่ที่ร่ม ณ โคนต้นมะม่วง

ข้าพเจ้าได้รดน้ำแล้ว และสมณะข้าพเจ้าได้สรงน้ำแล้ว ข้าพเจ้าได้ประสบบุญมีประมาณมิใช่น้อย บุรุษนั้นย่อมซาบซ่านไปทั่วกายของตนด้วยความปีติด้วยคิดว่า เราได้ทำกรรมมีประมาณเท่านี้ในชาตินั้น ละร่างมนุษย์แล้ว ได้มาบังเกิดในสวนนันทวัน ข้าพเจ้าอันนางเทพอัปสรพากันฟ้อนรำขับร้องห้อมล้อม รื่นรมย์อยู่ในสวนนันทวันอันประเสริฐ เป็นสถานอันรื่นรมย์เกลื่อนไปด้วยหมู่นกนานาพรรณ”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในนาวาวิมาน

นาวาวิมาน

พระผู้มีพระภาคตรัสถามนางเทพธิดาตนหนึ่งว่า

“ดูกรนางเทพนารี ท่านขึ้นนั่งวิมานเรือ อันบุญกรรมบุด้วยทองคำ เล่นในสระโบกขรณี เก็บดอกปทุมอยู่ ท่านมีปราสาทเป็นเทวาลัยอันบุญกรรมจัดแจงเนรมิตให้แล้วเป็นส่วน ๆ โดยรอบทั้งสี่ทิศ รุ่งเรืองเป็นสง่าอยู่เพราะบุญอะไร

Audio 1.7

ท่านมีวรรณะเช่นนี้เพราะบุญอะไร อิฐผลสำเร็จแก่ท่าน ในวิมานนี้เพราะบุญอะไร

อนึ่ง โภคะอันเป็นที่รักแห่งใจทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นแก่ท่านเพราะบุญอะไร

ดูกรนางเทพธิดาผู้มีอานุภาพมาก อาตมาขอถามท่าน ครั้งเมื่อท่านเกิดเป็นมนุษย์ได้ทำบุญอะไรไว้ ท่านมีอานุภาพรุ่งเรืองอย่างนี้ และรัศมีกายของท่านสว่างไสวไปทั่วทุกทิศเพราะบุญอะไร”

นางเทพธิดานั้นมีใจยินดี ได้ทูลตอบปัญหาแห่งผลกรรมที่ตรัสซักถามว่า

“ในชาติก่อน ครั้งเมื่อหม่อมฉันยังเป็นมนุษย์อยู่ในมนุษยโลก ได้เห็นภิกษุหลายรูปกระหายน้ำเหน็ดเหนื่อยมา จึงถวายน้ำฉันโดยขมีขมัน

ผู้ใดแลได้ถวายน้ำฉันโดยขมีขมันแก่ภิกษุทั้งหลายผู้เหน็ดเหนื่อยกระหายน้ำมา แม่น้ำหลายสายมีน้ำเยือกเย็นดารดาษไปด้วยบัวขาว ชายฝั่งมีหมู่ไม้จันทน์ และมะม่วงขนาดเล็กมีรสหวานอยู่ล้นหลาม ย่อมเกิดขึ้นแก่ผู้นั้น ที่อยู่และหมู่ไม้ของผู้นั้นมีแม่น้ำหลายสายล้อมรอบประจำ น้ำเย็นสนิท แม่น้ำทั้งหลายที่ทรายมูล ก็เกิดขึ้นแก่ผู้นั้น หมู่ไม้มะม่วง หมู่ต้นรัง หมู่ต้นหมากหอม หมู่ต้นชมพู่ หมู่ไม้ราชพฤกษ์ และต้นแคฝอยมากมาย มีผลดกดื่นออกดอกชูสล้าง ก็เกิดขึ้นล้อมรอบวิมานของผู้นั้น เขาได้วิมานดี

เยี่ยมงามนักหนาเช่นนั้น ว่ากันโดยพื้นที่แล้วมีลักษณะควรสรรเสริญ นี้เป็นวิบากแห่งกรรมนั้นทั้งสิ้น

คนทั้งหลายที่ทำบุญไว้แล้วต้องได้ผลเช่นนี้ หม่อมฉันมีปราสาทเป็นเทวาลัย อันบุญกรรมจัดเนรมิตมาให้แล้วเป็นส่วน ๆ โดยรอบทั้งสี่ทิศ งดงามเป็นสง่าอยู่เพราะบุญนั้น

หม่อมฉันมีวรรณะเช่นนี้เพราะบุญนั้น อิฐผลย่อมสำเร็จแก่หม่อมฉันในวิมานนี้เพราะบุญนั้น

อนึ่ง โภคะอันเป็นที่รักแห่งใจทุกสิ่งทุกอย่าง เกิดขึ้นแก่หม่อมฉันเพราะบุญนั้น

หม่อมฉันมีอานุภาพรุ่งเรืองอย่างนี้ และรัศมีกายของหม่อมฉันสว่างไสวไปทั่วทุกทิศเพราะบุญนั้น นี้เป็นผลแห่งกรรมนั้น คือหม่อมฉันขมีขมันถวายน้ำแด่พระพุทธเจ้า”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในกัญชิกทายิกาวิมาน

กัญชิกทายิกาวิมาน

พระโมคคัลลานเถระถามนางเทพธิดาตนหนึ่งว่า

“ดูกรแม่เทพธิดา ท่านมีวรรณะงามยิ่งนัก มีรัศมีส่องสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ สถิตอยู่เหมือนดาวประกายพฤกษ์

เพราะบุญกรรมอะไร ท่านจึงมีวรรณะงามเช่นนี้ และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ เพราะบุญกรรมอะไร”

Audio 1.8

นางเทพธิดานั้น อันพระมหาโมคคัลลานเถระถามแล้ว มีความปลาบปลื้มใจ จึงพยากรณ์ปัญหาแห่งผลกรรมที่ถูกถามนั้นว่า

“เมื่อชาติก่อน ฉันเกิดเป็นมนุษย์ มีจิตเลื่อมใส ได้ถวายน้ำข้าวอันปรุงด้วยพริกและใส่น้ำมันอันเจียวแล้ว และปรุงด้วยดีปลี กระเทียม ขิง ข่า กระชาย แด่พระพุทธเจ้าผู้เป็นเผ่าพันธุ์แห่งพระอาทิตย์ซึ่งประทับอยู่ ณ พระนครอันธกวินทะ ดิฉันจึงได้เสวยทิพยสมบัติเช่นนี้

นางแก้วผู้งดงามทั่วสรรพางค์ สามีมองชมไม่จืดจาง ได้รับอภิเษกเป็นเอกอัครมเหสีของพระเจ้าจักรพรรดิราช ก็ยังไม่เทียบเท่าเสี้ยวที่ ๑๖ แห่งการถวายน้ำข้าวนั้น

ทองคำแท่งตั้งร้อยแท่ง ม้าอัศดรร้อยม้า รถอันเทียมด้วยม้าอัศดรร้อยคัน นางราชกัญญาอันประดับประดาด้วยแก้วมุกดา แก้วมณี และกุณฑลประมาณตั้งแสน ก็ยังไม่เทียบเท่าเสี้ยวที่ ๑๖ แห่งการถวายน้ำข้าวนั้น

คชสารตัวประเสริฐอันเกิดแต่ป่าหิมพานต์ เป็นตระกูลคชสารมาตังคะ มีงาอันงอนงามดุจงอนรถ มีสายรัดแล้วด้วยทองคำร้อยเชือก ก็ยังไม่เทียบเท่าเสี้ยวที่ ๑๖ แห่งการถวายน้ำข้าวนั้น

ถึงแม้พระเจ้าจักรพรรดิผู้ได้เสวยราชสมบัติเป็นใหญ่ในทวีปทั้ง ๔ ก็ยังไม่เทียบเท่าเสี้ยวที่ ๑๖ แห่งการถวายน้ำข้าวนั้น”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในสุวรรณวิมาน

สุวรรณวิมาน

พระมหาโมคคัลลานเถระ ได้ถามเทพบุตรองค์หนึ่งว่า

“วิมานของท่านสว่างไสวทุกส่วน ปกคลุมด้วยข่ายทองคำ ผูกขึงข่ายกระดึง ตั้งอยู่บนภูเขาทอง เสาทุกต้นของวิมานนั้นแปดเหลี่ยม อันบุญกรรมทำดีแล้ว สำเร็จด้วยแก้วไพฑูรย์ที่เหลี่ยมหนึ่ง ๆ มีรัตนะ ๗ ประการอันบุญกรรมเนรมิตแล้ว มีพื้นอันน่ารื่นรมย์ใจ วิจิตรด้วย

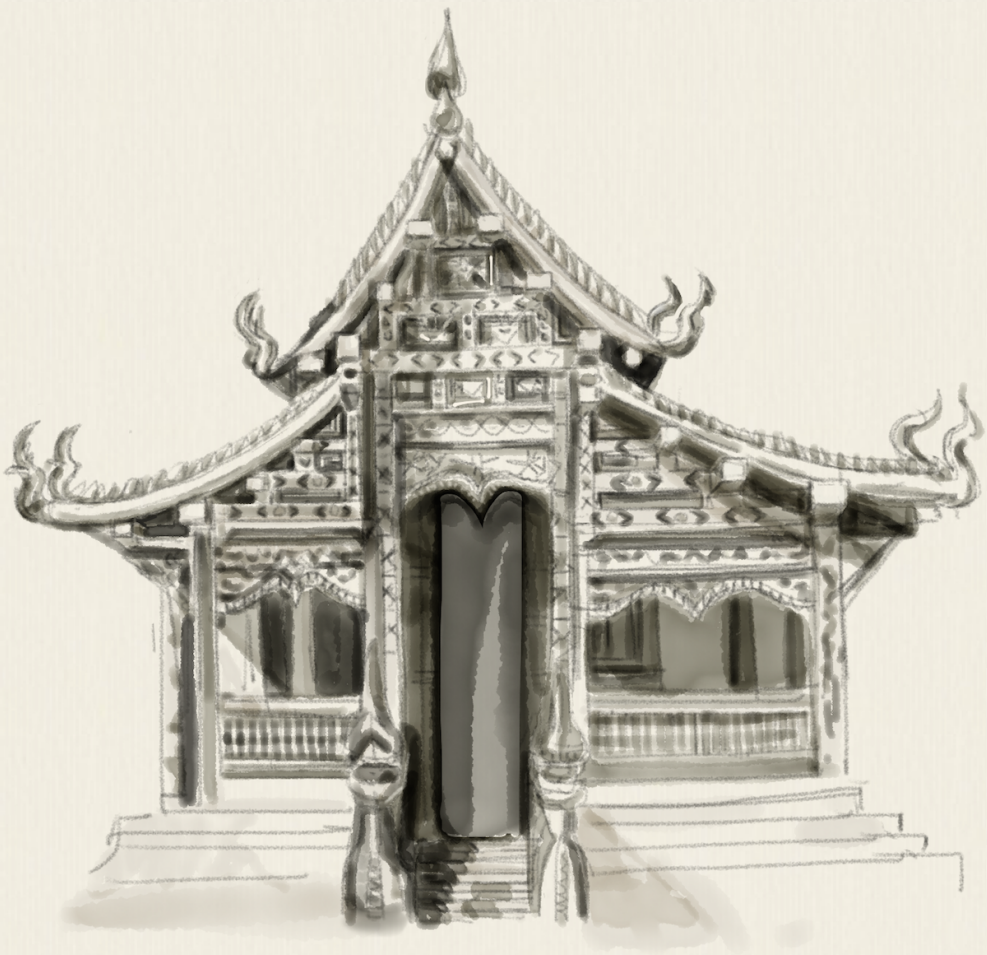

Audio 1.9

แก้วไพฑูรย์ทองคำ แก้วผลึก รูปิยะ มรกต มุกดา ทับทิม และแก้วมณี วิมานนั้นไม่มีธุลีพุ่งขึ้น หมู่กลอนทั้งหลายมีสีเหลือง อันบุญกรรมเนรมิตแล้ว ทรงไว้ซึ่งช่อฟ้า บุญกรรมเนรมิตบันได ๔ บันไดในทิศทั้ง ๔ มีห้องสำเร็จด้วยรัตนะต่าง ๆ รุ่งเรืองสว่างไสวดุจพระอาทิตย์ มีอัฒจันทร์ ๔ จำแนกออกเป็นส่วน ๆ รุ่งเรืองสว่างไสวไปตลอดทั่วทิศทั้ง ๔ โดยรอบ

ท่านมีรัศมีรุ่งเรืองล่วงเหล่าเทพบุตรผู้มีรัศมีมาก ในวิมานอันประเสริฐนั้นดุจพระอาทิตย์อุทัย นี้เป็นผลแห่งทาน ศีล หรืออัญชลีกรรมของท่าน อาตมาถามแล้ว ขอท่านจงบอกผลกรรมนั้นแก่อาตมา”

เทพบุตรนั้นอันพระมหาโมคคัลลานเถระถามแล้ว มีความปลาบปลื้มใจจึงตอบปัญหาแห่งผลกรรมที่ถูกถามนั้นว่า

“ข้าพเจ้าเป็นมนุษย์อยู่ในเมืองอันธกวินทะ มีจิตเลื่อมใส ได้สร้างวิหารถวายพระศาสดาผู้เป็นพระพุทธเจ้าเผ่าพันธุ์พระอาทิตย์ด้วยมือของตน

ข้าพเจ้ามีใจผ่องใส ได้บูชาด้วยของหอม ดอกไม้ ปัจจัย และเครื่องลูบไล้แด่พระศาสดาผู้อยู่ในวิหารนั้น

เพราะบุญนั้น ข้าพเจ้าจึงได้ผลนี้ มีอำนาจปกครองนันทวันอุทยานอันหมู่นางอัปสรฟ้อนรำขับร้องห้อมล้อม รื่นรมย์อยู่ในสวน

นันทวันอันประเสริฐ เป็นที่รื่นรมย์ เกลื่อนไปด้วยหมู่นกต่างพรรณ”

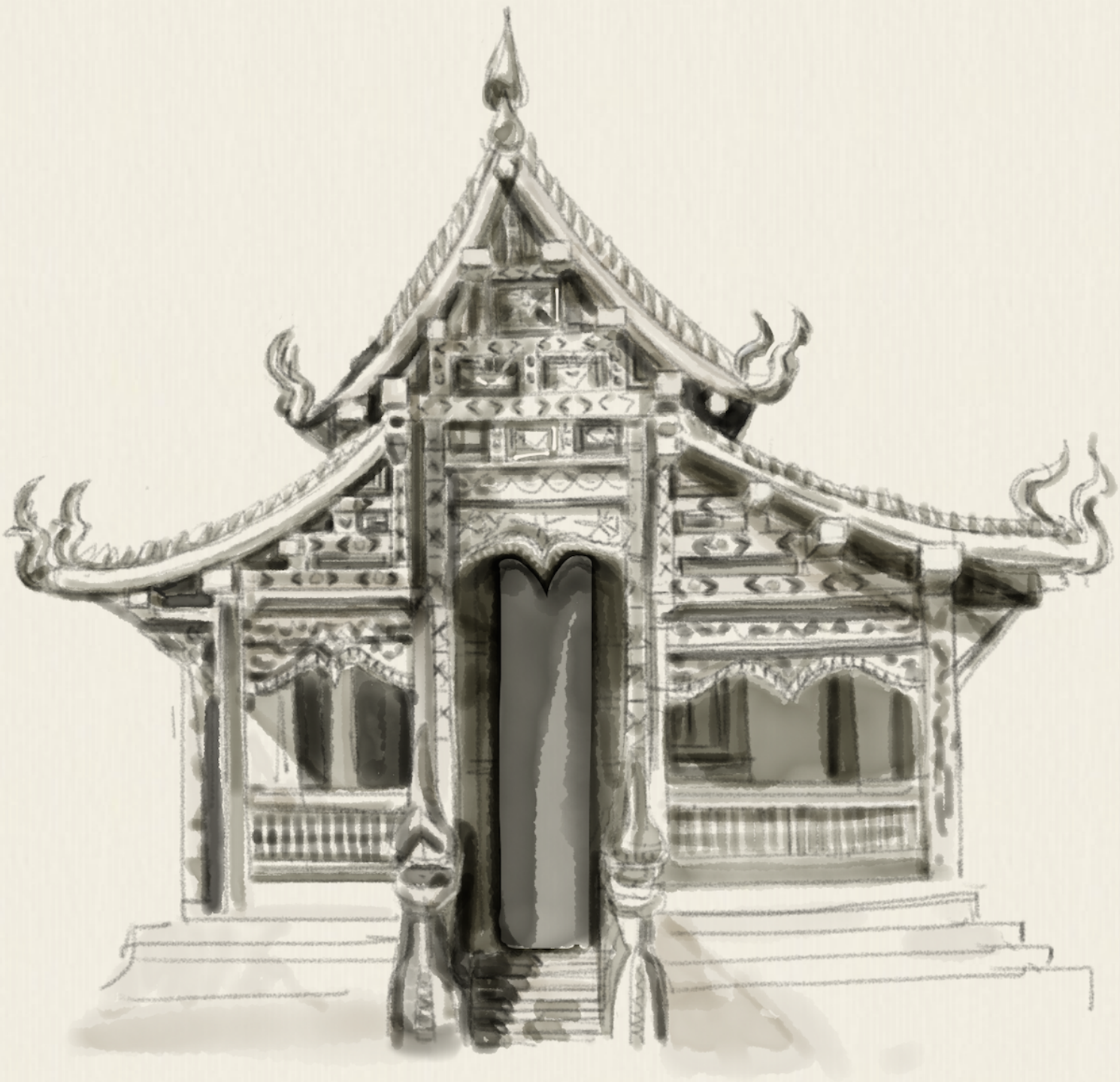

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในวิหารวิมาน

วิหารวิมาน

ท่านพระอนุรุทธเถระได้ถามนางเทพธิดาตนหนึ่งว่า

“ดูกรนางเทพธิดา ท่านมีวรรณะงามยิ่งนัก มีรัศมีส่องสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ สถิตอยู่เหมือนดาวประกายพฤกษ์ เมื่อท่านฟ้อนอยู่ เสียงอันเป็นทิพย์น่าฟัง รื่นรมย์ใจ ย่อมเปล่งออกจากกายทุกส่วน ทั้งกลิ่นทิพย์อันหอมหวนยวนใจก็ฟุ้งออกจากทั่วสรรพางค์กาย

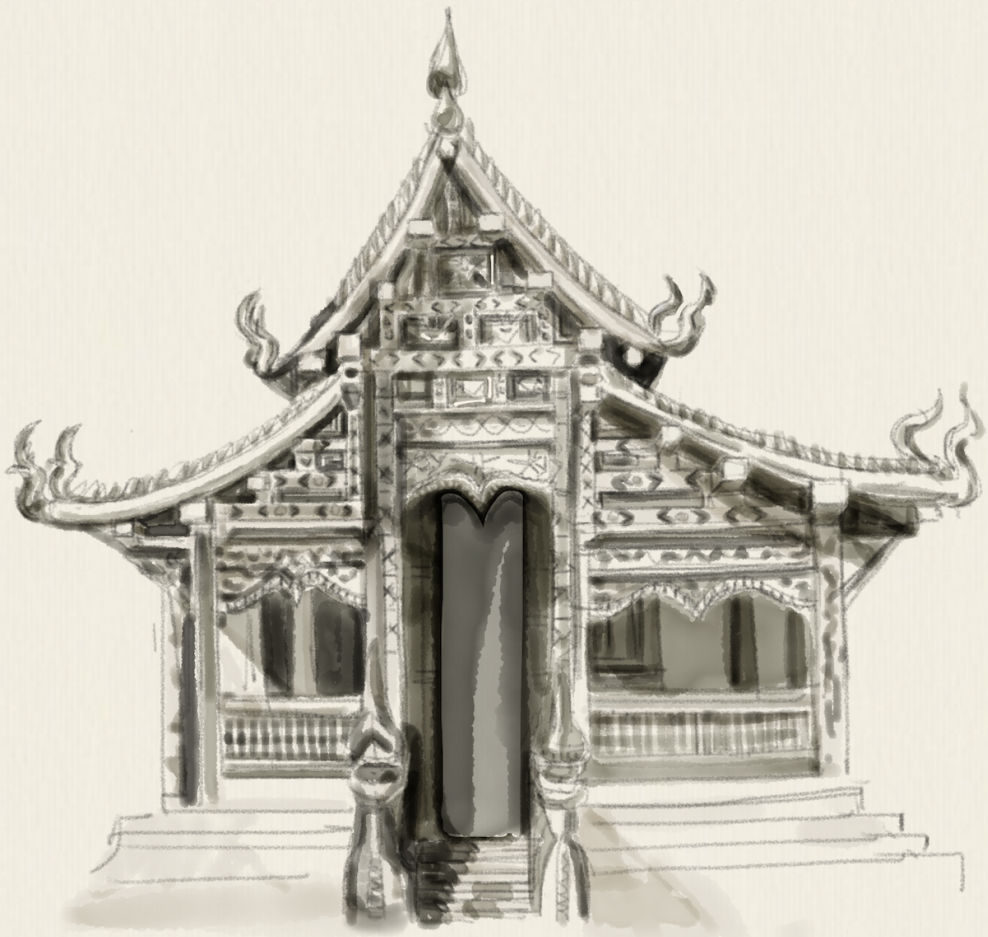

Audio 1.10

เมื่อท่านไหวกายกลับไปมา เสียงของเครื่องประดับช้องผมก็ดังไพเราะดุจเสียงดนตรีเครื่อง ๕

อีกทั้งเสียงมงกุฎที่ถูกลมรำเพยพัดให้หวั่นไหว ก็กังวานไพเราะดุจเสียงดนตรีเครื่อง ๕

แม้พวงมาลัยบนเศียรเกล้าของท่าน ก็มีกลิ่นหอมชวนให้เบิกบานใจ หอมฟุ้งไปทั่วทุกทิศดุจต้นอุโลก ฉะนั้น

ดูกรนางเทพธิดา อาตมาถามท่านแล้ว ขอท่านจงบอก นี้เป็นผลแห่งกรรมอะไร”

นางเทพธิดาตอบว่า

“ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ นางวิสาขามหาอุบาสิกาเป็นสหายของดิฉันอยู่ในเมืองสาวัตถี ได้สร้างมหาวิหารถวายสงฆ์ ดิฉันเห็นมหาวิหารนั้นแล้ว มีจิตเลื่อมใส อนุโมทนา

ก็วิมานอันเป็นที่รักนี้อันดิฉันได้แล้วเพราะการอนุโมทนาด้วยจิตบริสุทธิ์แต่อย่างเดียวเท่านั้น วิมานนี้เป็นวิมานอัศจรรย์น่าดูน่าชม โดยรอบสูง ๑๖ โยชน์ เลื่อนลอยไปในอากาศได้ตามความปรารถนาของดิฉัน

ดิฉันมีปราสาทเป็นที่อยู่อาศัย อันบุญกรรมจัดแจงเนรมิตให้เป็นส่วน ๆ งามรุ่งโรจน์ตลอดร้อยโยชน์โดยรอบทิศ อนึ่ง ที่วิมานของดิฉัน มีสระโบกขรณีเป็นที่อาศัยของหมู่มัจฉาชาติมีน้ำใสสะอาด มีท่าอันลาดด้วยทรายทอง ดารดาษไปด้วยปทุมชาตินานา

ชนิด พร้อมทั้งบัวขาว เกสรแห่งบัวทั้งหลายอันลมรำเพยพัด ย่อมหอมฟุ้งเจริญใจ มีรุกขชาติต่าง ๆ อันบุญกรรมปลูกไว้ใกล้วิมาน คือ ไม้หว้า ขนุน ตาล มะพร้าว

วิมานนี้กึกก้องไปด้วยเสียงดนตรีต่าง ๆ นานา และดารดาษไปด้วยหมู่นางอัปสร แม้นรชนใดได้เห็นวิมานนี้แม้ด้วยความฝัน นรชนนั้นก็พึงปลื้มใจ

วิมานอันมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ น่าอัศจรรย์น่าดูน่าชม เช่นนี้เกิดแต่ดิฉัน เพราะกุศลกรรมทั้งหลาย จึงควรทำบุญโดยแท้”

พระอนุรุทธเถระ ต้องการให้นางเทพธิดาบอกที่เกิดของนางวิสาขามหาอุบาสิกา จึงถามว่า

“วิมานอันอัศจรรย์น่าดูน่าชมนี้ ท่านได้แล้วเพราะการอนุโมทนาด้วยจิตอันบริสุทธิ์อย่างเดียวเท่านั้น นางนารีนามว่าวิสาขาได้ถวายทานและได้สร้างมหาวิหารไปเกิดที่ใด ขอท่านจงบอกคติของนางวิสาขานั้น แก่อาตมาด้วยเถิด”

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ นางวิสาขามหาอุบาสิกาเป็นสหายของดิฉัน ได้สร้างมหาวิหารถวายแด่สงฆ์และได้ถวายทานแด่สงฆ์ เป็นผู้รู้ธรรมแจ่มแจ้ง เธอได้บังเกิดในหมู่ทวยเทพชั้นนิมมานรดี เป็นปชาบดีของท้าวสุนิมมิตวดี ผู้เป็นใหญ่ในชั้นนิมมานรดีนั้น วิบากแห่งกรรมของนางวิสาขามหาอุบาสิกานั้น อันใครไม่ควรคิด

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ดิฉันได้พยากรณ์ที่เกิดของนางวิสาขาที่พระคุณเจ้าถามว่า นางวิสาขานั้นบังเกิด ณ ที่ใดโดยถูกต้องแล้ว ขอพระคุณเจ้าได้ชักชวนชนเหล่าอื่นว่า ท่านทั้งหลายจงปลื้มใจถวายทานแด่สงฆ์เถิด และจงมีใจเลื่อมใสฟังธรรม การได้อัตภาพมาเป็นมนุษย์เป็นการได้ด้วยแสนยาก อันพวกท่านได้แล้ว

พระพุทธเจ้ามีพระสุรเสียงดุจเสียงพรหม มีพระฉวีวรรณดุจทองคำ เป็นอธิบดีแห่งมรรคา ได้ทรงแสดงธรรมใดไว้ว่า เป็นทางสวรรค์ ทางนั้นเป็นทางอันประเสริฐ

ท่านทั้งหลายจงปลื้มใจถวายทานแด่สงฆ์ ที่บุคคลถวายทักษิณาแล้วมีผลมาก

บุคคลเหล่าใดอันพระพุทธเจ้าสรรเสริญแล้วว่า คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ บุรุษบุคคล ๘ เหล่านี้ บุคคลเหล่านั้นเป็นพระทักขิไณยบุคคล สาวกแห่งพระสุคต ทานอันบุคคลถวายแล้วในพระทักขิไณยบุคคลเหล่านั้น มีผลมาก

ท่านผู้ปฏิบัติเพื่ออริยมรรค ๔ จำพวก และท่านผู้ตั้งอยู่ในอริยผล ๔ จำพวก พระอริยบุคคล ๘ จำพวกนี้ ชื่อว่าสงฆ์ เป็นผู้ปฏิบัติซื่อตรง ดำรงมั่นอยู่ในปัญญาและศีล เมื่อมนุษย์ทั้งหลายผู้มุ่งบุญ ถวายทานในท่านเหล่านี้หรือทำบุญปรารภการเวียนเกิดเวียนตาย ทานที่ถวายในสงฆ์ย่อมมีผลมาก

พระสงฆ์นี้เป็นผู้มีคุณความดีอันยิ่งใหญ่ ยังผลให้เกิดแก่ผู้ถวายทานในท่านอย่างไพบูลย์ ยากที่จะปริมาณได้ว่าเท่านี้ ๆ เหมือนทะเลยากที่จะคาดคะเนได้ว่ามีน้ำเท่านี้ ๆ ฉะนั้น

พระสงฆ์เหล่านี้แล เป็นผู้ประเสริฐ เป็นสาวกของพระพุทธเจ้า ผู้มีความเพียร เป็นเยี่ยมในหมู่นรชน เป็นแหล่งสร้างแสงสว่าง คือ ญาณของชาวโลก นำเอาแสงสว่าง คือ พระสัทธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศไว้แล้วมาชี้แจง

ปวงชนเหล่าใดผู้ใคร่ต่อบุญ ถวายทานมุ่งตรงต่อสงฆ์ ทักษิณาของเขาเหล่านั้น ชื่อว่าเป็นทักษิณาที่ถวายดีแล้ว เป็นยัญพิธีที่เซ่นสรวงถูกต้อง จัดเป็นบูชากรรมที่บูชาแล้วชอบ เพราะทักษิณานั้นจัดเป็นสังฆทาน มีผลมาก อันพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายผู้รู้แจ้งโลกทรงสรรเสริญ

ชนเหล่าใดยังท่องเที่ยวอยู่ในโลก หวนระลึกถึงบุญเช่นนี้ได้ เกิดปีติโสมนัส ก็จะกำจัดมลทิน คือ ความตระหนี่ พร้อมทั้งความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ความลังเลใจ และการตีตนเสมอท่าน อันเป็นมูลฐานเสียได้ ทั้งจะไม่เป็นผู้อันผู้รู้ติเตียน แต่นั้น ก็จะเข้าถึงสถานที่อันเป็นแดนสวรรค์”

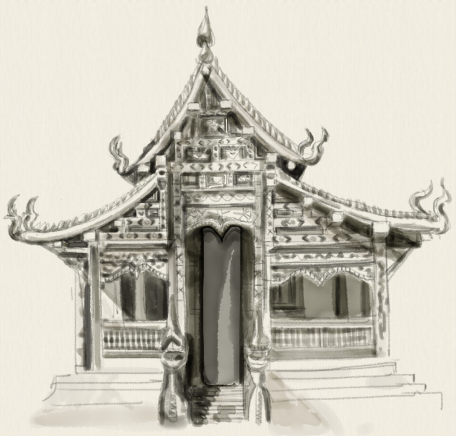

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในเรวดีวิมาน

เรวดีวิมาน

พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน กรุงพาราณสี สมัยนั้น ตระกูลที่สมบูรณ์ด้วยศรัทธาในกรุงพาราณสี มีบุตรชื่อนันทิยะ เป็นอุบาสก ถึงพร้อมด้วยศรัทธา เป็นทายก เป็นทานบดี เป็นผู้บำรุงพระสงฆ์ บิดามารดาของเขามีความประสงค์จะนำหญิงสาวชื่อเรวดี ธิดาของลุงมาจากเรือนที่พวกญาติอยู่กันพร้อมหน้า

Audio 1.11

แต่นางเป็นคนไม่มีศรัทธา มีปกติไม่ให้ทาน นันทิยะจึงไม่ต้องการนาง มารดาของนันทิยะพูดกะเรวดีว่า

"แม่หนู เจ้ามาเรือนนี้ แล้วจงเอาโคมัยสดไล้ทาที่นั่งของภิกษุสงฆ์ ปูลาดอาสนะ ตั้งเชิงรองบาตร เวลาภิกษุทั้งหลายมา จงไหว้รับบาตร นิมนต์ให้นั่ง เอาที่กรองน้ำกรองน้ำดื่ม แล้วล้างบาตร เวลาพระฉันเสร็จแล้ว อย่างนี้จักเป็นที่ยินดีของลูกฉัน"

นางก็ได้ทำตามคำสั่งสอน ลำดับนั้น บิดามารดาบอกนันทิยะว่า

"เรวดีเป็นหญิงที่พอสั่งสอนได้"

เมื่อนันทิยะรับว่า "ดีแล้ว" จึงกำหนดวันแล้วทำพิธีอาวาหมงคล ครั้งนั้น นันทิยะกล่าวกะนางว่า

"ถ้าเธอจักบำรุงภิกษุสงฆ์และบิดามารดาของฉัน เมื่อเป็นอย่างนี้ เธอก็อยู่ในเรือนนี้ได้ อย่าประมาทนะ"

นางรับคำว่า "ดีแล้ว" ทำเป็นเหมือนมีศรัทธาอยู่ตลอดเวลา อนุวัตรตามสามี ได้มีบุตร ๒ คน ต่อมาบิดามารดาของนันทิยะเสียชีวิตลง ความเป็นใหญ่ทุกอย่างในเรือนได้ตกอยู่แก่นางคนเดียว

นันทิยะก็ได้เป็นมหาทานบดี เริ่มตั้งทานถวายภิกษุสงฆ์ เริ่มตั้งปากวัตร (หุงข้าวเป็นประจำ) ที่ประตูเรือนไว้สำหรับคนยากไร้และคนเดินทางเป็นต้น เขาสร้างศาลา ๔ หลัง ประดับด้วยห้อง ๔ ห้อง ที่อิสิปตนมหาวิหาร ให้จัดตั้งเตียงตั่งเป็นต้น ถวายมหาทานแด่ภิกษุสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข แล้วหลั่งน้ำทักษิโณทกลงใน

พระหัตถ์ของพระตถาคต ขณะที่เขาถวายน้ำทักษิโณทก ได้มีปราสาททิพย์ ล้วนแล้วไปด้วยรัตนะ ๗ ประการ ทั้งยาวและกว้าง ๑๒ โยชน์โดยรอบ สูงร้อยโยชน์ เอิกเกริกไปด้วยหมู่นางอัปสรพันหนึ่งได้ผุดขึ้น ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ครั้งนั้น ท่านพระมหาโมคคัลลานะไปเที่ยวเทวจาริก เห็นปราสาทนั้น ถามพวกเทพบุตรที่มาไหว้ว่า "นี้ปราสาทของใคร"

เทพบุตรทั้งหลายกล่าวว่า

"ข้าแต่ท่านผู้เจริญ เจ้าของปราสาทหลังนี้ ชื่อนันทิยะ เป็นบุตรของกุฎุมพี กรุงพาราณสี ในโลกมนุษย์ ได้สร้างศาลา ๔ หลังที่อิสิปตนมหาวิหารถวายสงฆ์ ปราสาทหลังนี้บังเกิดขึ้นสำหรับนันทิยะนั้น"

แม้เหล่าเทพอัปสรที่บังเกิดในปราสาทก็ไหว้พระเถระ กล่าวว่า

"ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ พวกดิฉันบังเกิดในปราสาทนี้เพื่อเป็นบริจาริกาของอุบาสกชื่อนันทิยะ กรุงพาราณสี ขอพระคุณเจ้าโปรดบอกแก่เขาอย่างนี้ว่า เหล่าเทพธิดาบังเกิดเพื่อเป็นบริจาริกาของท่าน เมื่อท่านชักช้าอยู่ ก็งุ่นง่าน ชื่อว่าสมบัติในเทวโลก ย่อมเป็นที่พอใจยิ่ง เหมือนทุบภาชนะดินแล้วรับเอาภาชนะทอง ฉะนั้น ขอพระคุณเจ้าโปรดบอกแก่เขา เพื่อให้เขามาในที่นี้"

พระเถระรับคำว่า "ดีแล้ว" มาจากเทวโลก เข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าในท่ามกลางบริษัท แล้วทูลถามว่า

“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ทิพยสมบัติย่อมบังเกิดคอยท่าคนที่ทำบุญแล้วแต่ยังอยู่ในมนุษยโลกนี้หรือ พระพุทธเจ้าข้า”

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า “ดูกรโมคคัลลานะ ทิพยสมบัติที่บังเกิดคอยท่านันทิยะในเทวโลก เธอได้เห็นเองแล้วมิใช่หรือ เหตุไรเธอจึงถามเรา”

“ทิพยสมบัติบังเกิดขึ้นคอยท่าอยู่อย่างนั้น พระพุทธเจ้าข้า”

ครั้งนั้น พระศาสดาเมื่อทรงแสดงแก่พระเถระนั้น ได้ทรงภาษิตพระคาถาทั้งหลายว่า

“ญาติมิตรและสหายผู้มีใจดี ย่อมยินดีต้อนรับบุคคลผู้ร้างแรมไปนาน แล้วกลับมาโดยสวัสดีจากที่ไกลฉันใด แม้บุญที่ทำแล้วก็ฉันนั้น บุญทั้งหลายย่อมต้อนรับบุคคลผู้ทำบุญ ผู้ไปจากโลกนี้สู่โลกอื่น เหมือนญาติต้อนรับญาติที่รักผู้กลับมา ฉะนั้น”

นันทิยะได้ฟังดังนั้นแล้ว ถวายทานทั้งหลาย กระทำบุญทั้งหลายมากมายยิ่งขึ้น เมื่อเขาจะไปค้าขายต่างเมืองได้บอกกะเรวดีว่า

“สังฆทานก็ดี ปากวัตรเพื่อคนอนาถาก็ดีที่ฉันตั้งไว้ เธออย่าลืมเสีย จงให้ดำเนินไป”

แม้เขาเดินทางไปพักอยู่ในที่ใด ๆ ก็คงถวายทานแก่ภิกษุทั้งหลาย และให้ทานแก่คนอนาถาตามสมควรแก่ทรัพย์ในที่นั้น ๆ เหมือนเดิม พระขีณาสพทั้งหลายมารับทานแม้แต่ที่ไกลเพื่ออนุเคราะห์เขา

ฝ่ายนางเรวดี เมื่อนันทิยะไปแล้ว นางให้ทานอยู่สองสามวันเท่านั้น แล้วงดอาหารสำหรับคนอนาถา แม้สำหรับภิกษุทั้งหลาย นางได้ถวายข้าวต้มผสมน้ำตาลเป็นภัตตาหาร มีน้ำส้มเป็นที่สอง นางได้โปรยเมล็ดข้าวสุกซึ่งเหลือจากที่ตนบริโภค มีชิ้นปลาชิ้นเนื้อปนอยู่ มีกระดูกเกลื่อนกลาดในสถานที่ฉันอาหารของภิกษุทั้งหลาย แล้วแสดงแก่คนทั้งหลายว่า

"ท่านทั้งหลายจงดูการกระทำของพวกสมณะ พวกสมณะทิ้งขว้างของที่เขาถวายด้วยศรัทธากันอย่างนี้"

ลำดับนั้น นันทิยะเสร็จการค้าขายได้กำไรกลับมา ได้ทราบความเป็นไปนั้นจึงไล่นางเรวดีออกจากเรือน วันต่อมา นันทิยะได้ถวายทานเป็นอันมากแด่ภิกษุสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข ได้ให้นิจภัตรและอนาถภัตรดำเนินไปโดยชอบอย่างเดิม เขาตั้งนางเรวดีที่พวกสหายของเขานำกลับมา ให้เป็นใหญ่ในการดูแลอาหาร

สมัยต่อมา เขาเสียชีวิต ไปบังเกิดในวิมานของตนในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ฝ่ายนางเรวดีเลิกทานทุกอย่าง แล้วเที่ยวด่าบริภาษภิกษุสงฆ์ ด้วยคิดว่า "เพราะสมณะเหล่านี้ ตนจึงเสื่อมลาภสักการะ"

ครั้งนั้น ท้าวเวสวัณมีบัญชากะยักษ์สองตนว่า "เจ้าทั้งสองจงไปป่าวประกาศในนครพาราณสีว่า จากวันนี้ไปเจ็ดวัน นางเรวดีจะถูกโยนลงนรกทั้งเป็น" ยักษ์สองตนนั้นได้ทำอย่างนั้น เมื่อมหาชนได้ฟังดังนั้นแล้ว เกิดสลดใจ ทั้งกลัวและหวาดสะดุ้ง

นางเรวดีขึ้นปราสาท ปิดประตู แล้วนั่งอยู่ ในวันที่เจ็ด ยักษ์สองตนผู้มีผมและหนวดสีดำปนแดงแสงเรือง มีจมูกเบี้ยวบิดผิดปกติ มีเขี้ยวโง้ง นัยน์ตาแดง มีผิวพรรณเสมอด้วยยางสน มีรูปร่างน่ากลัวเหลือเกิน ได้เข้าไปหานางเรวดี แล้วกล่าวว่า

"แน่ะ นางเรวดีผู้แสนจะชั่วช้า ผู้ไม่ให้ทาน ประตูนรกได้เปิดไว้คอยให้เจ้าเข้าไปเพราะเจ้าด่าว่าพระอริยเจ้า เพราะฉะนั้น เจ้าจงรีบลุกขึ้นเร็วเถิด พวกเราจักพาเจ้าไปโยนลงในอุสสทนรก อันเป็นที่ทอดถอนใจของเหล่าสัตว์นรก พรั่งพร้อมอยู่ด้วยทุกข์"

ยักษ์ทั้งสองตนนั้นจับแขนทั้งสองของนาง ประกาศว่า "มหาชนจงดู"

แล้วลากนางให้ล้มลุกคลุกคลานไปตามทั่วพระนคร แล้วจับนางที่แขนคนละข้าง เหาะขึ้นนำไปสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ วางนางไว้ในที่ใกล้วิมานของนันทิยเทพบุตร นางได้เห็นวิมานอันมีรัศมีเปล่งปลั่งยิ่งนัก ดุจรัศมีพระอาทิตย์ จึงถามยักษ์ทั้ง ๒ นั้นว่า

"วิมานของใครมีรัศมีดุจพระอาทิตย์ งามระยับเลื่อมประภัสสร ปกคลุมด้วยข่ายทองงามแพรวพราว เกลื่อนกล่นไปด้วยเทพบุตรและเทพธิดาผู้มีรัศมีรุ่งเรืองดังรัศมีพระอาทิตย์ มีหมู่นางเทพนารีผู้มีสกลกายลูบไล้ไปด้วยจุรณจันทน์แดง อยู่ทั้งภายในและภายนอกวิมานทั้ง ๒ ข้าง ต่างก็พากันเข้าไปขับกล่อมด้วยดุริยางค์ดนตรี วิมานนั้นปรากฏมีรัศมีดุจพระอาทิตย์ ใครมาเกิดในสวรรค์บันเทิงอยู่ในวิมานนี้"

ยักษ์สองตนนั้นตอบว่า

“วิมานของนันทิยอุบาสก ในเมืองพาราณสี ซึ่งเป็นผู้ไม่ตระหนี่ เป็นทานาธิบดี มีใจโอบอ้อมอารี เป็นวิมานเกลื่อนกล่นไปด้วยเทพ-บุตร เทพธิดา ผู้มีรัศมีรุ่งเรืองดุจรัศมีพระอาทิตย์ มีหมู่นางเทพนารี ผู้มีสกลกายลูบไล้ด้วยจุรณจันทน์แดงอยู่ทั้งภาย ในและภายนอก ทั้งสองข้าง ต่างพากันเข้าไปขับกล่อมดุริยางค์ดนตรี วิมานของนันทิยอุบาสกนั้นปรากฏมีรัศมีดุจพระอาทิตย์ นันทิยอุบาสกนั้นมาเกิดในสวรรค์ บันเทิงอยู่ในวิมานนี้”

นางเรวดีได้กล่าวว่า

“ฉันเป็นภรรยาของนันทิยอุบาสก เป็นหญิงแม่เรือน เป็นใหญ่ในสกุลทั้งปวง เพราะฉะนั้น บัดนี้ฉันจักรื่นรมย์อยู่ในวิมานของสามี ก็พวกท่านปรารถนาจะนำฉันไปสู่นรก ฉันไม่ปรารถนาจะเห็นนรกนั้น”

ยักษ์สองตนนั้นไม่อนุญาต พาตัวนางลงไปใกล้อุสสทนรก แล้วกล่าวว่า

“แน่ะ นางเรวดีแสนจะชั่วช้า นรกนี่แลเป็นของเจ้า เพราะเมื่อเจ้าอยู่ในมนุษยโลก ไม่ได้ทำบุญไว้ ด้วยว่า บุคคลผู้มีความตระหนี่ ขึ้งโกรธ มีธรรมอันเลวทราม ย่อมไม่ได้ความเป็นสหายแห่งเทวดาผู้เข้าถึงสวรรค์”

ครั้นยักษ์ทั้งสองกล่าวอย่างนี้แล้ว ก็หายไป ณ ที่นั่นเอง ก็วันนั้นนางเรวดีเห็นนายนิรยบาล ๒ ตน พากันมาฉุดคร่าตนเพื่อจะโยนลงในคูถนรก ชื่อว่าสังสวกะ นางจึงถามนายนิรยบาลนั้นว่า "เหตุไรคูถนรกและมูตนรกจึงปรากฏมีกลิ่นเหม็น ไม่สะอาด ไฉนคูถนี้จึงมีกลิ่นเหม็นฟุ้งไปเล่า"

นายนิรยบาลตอบว่า "แน่ะ นางเรวดี นี่เป็นนรกชื่อสังสวกะลึกร้อยชั่วบุรุษ เจ้าจักหมกไหม้อยู่ในนรกนั้นสิ้นพันปี"

"ฉันทำชั่วอะไรไว้ด้วยกาย วาจา ใจ เพราะกรรมอะไร ฉันจึงตกนรกสังสวกะอันลึกร้อยชั่วบุรุษเล่า"

"เพราะเจ้าด่าว่าสมณพราหมณ์และวณิพกด้วยคำมุสาวาทบาปนั้นเจ้าทำไว้แล้ว เพราะฉะนั้น เจ้าจึงต้องตกนรกสังสวกะลึกร้อยชั่วบุรุษ แน่ะ นางเรวดี เจ้าจักหมกไหม้อยู่ในนรกนั้นสิ้นพันปี

ใช่แต่เท่านั้น นายนิรยบาลทั้งหลายจะตัดมือ เท้า หู และแม้จมูกของเจ้า

อนึ่ง ฝูงกาปากเหล็กย่อมพากันมารุมจิกกินเนื้อของเจ้าให้ดิ้นรนอยู่"

"ขอไหว้เถิดพ่อคุณ ขอจงได้นำฉันกลับไปส่งยังมนุษยโลกเถิด ฉันจักทำบุญให้มากด้วยการให้ทาน การประพฤติธรรมสม่ำเสมอ ความสำรวมการฝึกฝนตน ชนทั้งหลายทำสิ่งใดแล้ว ได้รับความสุขและไม่เดือดร้อนในภายหลัง ฉันจักทำแต่สิ่งนั้น"

“เมื่อก่อนเจ้าประมาทมัวเมา เดี๋ยวนี้จะมาร่ำไรไปทำไมเล่า เจ้าจักต้องเสวยผลแห่งกรรมทั้งหลายอันทำไว้เอง”

“ถ้าใครจากเทวโลกไปสู่มนุษยโลก พึงช่วยบอกแก่บุตรของฉันอย่างนี้ว่า จงให้ผ้านุ่ง ผ้าห่ม ที่นอน ที่นั่ง ข้าวและน้ำเป็นทานในสมณพราหมณ์ทั้งหลาย ผู้วางอาญาแล้ว เพราะว่า บุคคลผู้ตระหนี่ขึ้งโกรธ ด่าว่า มีธรรมอันเลวทราม ย่อมไม่ได้เป็นสหายของหมู่เทวดาผู้เข้าถึงสวรรค์

ถ้าฉันไปจากนรกนี้ แล้วได้กำเนิดเป็นมนุษย์ จักเป็นผู้มีใจโอบอ้อมอารี สมบูรณ์ด้วยศีล ทำกุศลให้มากด้วยการให้ทาน ประพฤติธรรมสม่ำเสมอ สำรวมกาย วาจา ใจ ฝึกฝนตน จักสร้างอารามและสะพานในที่ลุ่ม ขุดบ่อ ขุดสระน้ำให้เป็นทานด้วยจิตอันเลื่อมใส จักรักษาอุโบสถอันประกอบด้วยองค์ ๘ ประการ ในวัน ๑๔ ค่ำ ๑๕ ค่ำ ๘ ค่ำแห่งปักษ์ และในวันปาฏิหาริยปักษ์ จักเป็นผู้สำรวมระวังในศีลทุกเมื่อ และจักไม่ประมาทในทาน เพราะผลแห่งกรรมนี้ฉันได้เห็นเองแล้ว”

นายนิรยบาลทั้งหลายพากันจับนางเรวดี ผู้ดิ้นรนรำพันอยู่อย่างนี้ เอาเท้าขึ้นข้างบน เอาหัวลงข้างล่าง แล้วโยนลงไปในนรกอันร้ายกาจ นางเรวดีได้กล่าวคาถาสุดท้ายอีกว่า

“**เมื่อชาติก่อน เราเป็นคนตระหนี่ ด่าว่าสมณพราหมณ์ หลอกลวงสามีด้วยเรื่องเท็จ จึงได้มาหมกไหม้อยู่ในนรกอันร้ายกาจนี้**”

ภิกษุทั้งหลายได้กราบทูลเรื่องนางเรวดีถูกพวกยักษ์จับนำไปแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสดับดังนั้นแล้ว ตรัสเรื่องนี้ตั้งแต่ต้น ทรงแสดงพระธรรมโดยพิสดารยิ่งขึ้น จบเทศนา ชนเป็นอันมากได้บรรลุโสดาปัตติผลเป็นต้น”

ไม่ทำบุญไปเป็นนางเปรต

สังสารโมจกเปตวัตถุ

ท่านพระสารีบุตรเถระถามนางเปรตตนหนึ่งว่า

“ท่านเป็นผู้เปลือยกาย มีรูปร่างน่าเกลียด ซูบผอม สะพรั่งไปด้วยเส้นเอ็น ดูกรนางผู้ซูบผอมมีแต่ซี่โครง ท่านเป็นใครเล่า มายืนอยู่ในที่นี้

นางเปรตนั้นตอบว่า

Audio 1.12

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ดิฉันเป็นเปรต เข้าถึงทุคติ เกิดในยมโลก ได้ทำกรรมอันชั่วไว้ จึงไปจากมนุษยโลกสู่เปตโลก”

“ ท่านทำกรรมชั่วอะไรด้วยกาย วาจา ใจเล่า ท่านไปจากมนุษยโลกนี้สู่เปตโลก เพราะวิบากแห่งกรรมอะไร”

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ชนเหล่าใดเป็นบิดาก็ดี มารดาก็ดี หรือแม้เป็นญาติผู้มีจิตเลื่อมใส พึงชักชวนดิฉันว่า จงให้ทานแก่สมณพราหมณ์ทั้งหลาย ชนผู้อนุเคราะห์แก่ดิฉันเช่นนั้นมิได้มี

เพราะไม่ได้ทำกุศลกรรมมีทานเป็นต้น ดิฉันจึงเป็นเปรตเปลือยกาย ถูกความหิวและความกระหายเบียดเบียน เที่ยวไปเช่นนี้ตลอด ๕๐๐ ปี นี่เป็นผลแห่งบาปกรรมของดิฉัน

ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ดิฉันมีจิตเลื่อมใสจะขอไหว้ท่าน ข้าแต่ท่านผู้แกล้วกล้า มีอานุภาพมาก ขอท่านจงอนุเคราะห์แก่ดิฉันเถิด ขอท่านจงให้ทานอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วจงอุทิศกุศลมาให้ดิฉันบ้าง ขอท่านจงเปลื้องดิฉันจากทุคติด้วยเถิด”

ท่านพระสารีบุตรเถระผู้มีใจอนุเคราะห์รับคำของนางเปรตนั้นแล้ว จึงถวายข้าวคำหนึ่ง ผ้าประมาณเท่าฝ่ามือผืนหนึ่ง และน้ำดื่มขันหนึ่งแก่ภิกษุรูปหนึ่ง แล้วอุทิศส่วนบุญไปให้นางเปรตนั้น เมื่อท่านพระสารีบุตรเถระอุทิศส่วนบุญให้ ข้าว น้ำ และเครื่องนุ่งห่มก็บังเกิดขึ้นทันที นี่เป็นผลแห่งทักษิณา

ภายหลังนางเปรตนั้นมีร่างกายบริสุทธิ์ นุ่งห่มผ้าอันสะอาด มีค่ามากยิ่งกว่าผ้าแคว้นกาสี มีวัตถาภรณ์อันวิจิตรงดงาม เข้าไปหาท่านพระสารีบุตรเถระ

ท่านพระสารีบุตรเถระถามว่า "ดูกรนางเทพธิดา ท่านมีวรรณะงามยิ่งนัก ส่องสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ สถิตอยู่ดุจดาวประกายพฤกษ์ ท่านมีวรรณะเช่นนี้ เพราะกรรมอะไร อิฐผลย่อมสำเร็จแก่ท่านในวิมานนี้ เพราะกรรมอะไร และโภคะทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นที่รักแห่งใจ ย่อมเกิดขึ้นแก่ท่านเพราะกรรมอะไร

ดูกรนางเทพธิดาผู้มีอานุภาพมาก เราขอถามท่าน ท่านเกิดเป็นมนุษย์ได้ทำบุญอะไรไว้ อนึ่ง ท่านมีอานุภาพอันรุ่งเรือง และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศอย่างนี้ เพราะกรรมอะไร"

นางเทพธิดานั้นตอบว่า "เมื่อก่อนดิฉันเป็นเปรต พระคุณเจ้าเป็นมุนีมีความกรุณาในโลก ได้เห็นดิฉันซูบผอม ถูกความหิวแผดเผา เปลือยกาย มีหนังแตกเป็นริ้วรอย เสวยทุกขเวทนา ได้ให้ข้าวคำหนึ่ง ผ้าประมาณเท่าฝ่ามือผืนหนึ่ง น้ำขันหนึ่งแก่ภิกษุ แล้วอุทิศส่วนกุศลไปให้ดิฉัน

ขอท่านจงดูผลแห่งข้าวคำหนึ่งที่พระคุณเจ้าให้แล้ว ดิฉันเป็นผู้ประกอบด้วยกามที่น่าปรารถนา บริโภคอาหารมีกับข้าวมีรสหลายอย่าง ตั้งพัน ๆ ปี

ขอพระคุณท่านจงดูผลแห่งการให้ผ้าประมาณเท่าฝ่ามือที่ดิฉันได้รับนี้เถิด

ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ ผ้าในแว่นแคว้นของพระเจ้านันทราชมีประมาณเท่าใด ผ้านุ่งผ้าห่มของดิฉันมีมากกว่านั้นอีก คือ ผ้าไหม ผ้าขนสัตว์ ผ้าป่าน ผ้าฝ้าย ผ้าแม้เหล่านั้น ทั้งกว้าง ทั้งยาว ทั้งมีค่ามาก ห้อยอยู่ในอากาศ ดิฉันเลือกเอาแต่ผืนที่พอใจนุ่งห่ม

ขอพระคุณท่านจงดูผลแห่งการให้น้ำขันหนึ่งซึ่งดิฉันได้รับอยู่นี้ สระโบกขรณี ๔ เหลี่ยมลึก อันบุญกรรมสร้างให้ดีแล้ว มีน้ำใส มีท่าราบเรียบ มีน้ำเย็น มีกลิ่นหอม หาสิ่งเปรียบมิได้ ดารดาษไปด้วยดอกปทุมและดอกอุบล ดิฉันปราศจากภัย ย่อมรื่นรมย์ ชื่นชมบันเทิงใจ

ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ ดิฉันมาเพื่อจะไหว้พระคุณเจ้าผู้เป็นปราชญ์ มีความกรุณาในโลก”

บุพกรรมของจูฬเสฏฐีเปรต

จูฬเสฏฐีเปตวัตถุ

พระเจ้าอชาตศัตรูตรัสถามเศรษฐีเปรตว่า

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ท่านเป็นบรรพชิตเปลือยกาย ซูบผอม เพราะเหตุแห่งกรรมอะไร ท่านจะไปที่ไหน ในราตรีเช่นนี้ ขอท่านจงบอกการที่ท่านจะไปแก่เราเถิด เราสามารถจะให้ทรัพย์เครื่องปลื้มใจแก่ท่านด้วยความอุตสาหะทั้งปวง”

Audio 1.13

จูฬเศรษฐีเปรตกราบทูลว่า

“เมื่อก่อนพระนครพาราณสีมีกิตติคุณเลื่องลือไปไกล ข้าพระองค์เป็นคฤหบดีผู้มั่งคั่งอยู่ในพระนครนั้น แต่เป็นคนตระหนี่เหนียวแน่น ไม่เคยให้สิ่งของแก่ผู้ใด มีใจข้องอยู่ในอามิส ได้ถึงวิสัยแห่งพญายมเพราะเป็นผู้ทุศีล ข้าพระองค์ลำบากแล้วด้วยความหิวเสียดแทงเพราะบาปกรรมเหล่านั้น

ข้าพระองค์ปรารถนาอามิส จึงได้มาหาหมู่ญาติ มนุษย์เหล่าอื่นมีปกติไม่ให้ทาน และไม่เชื่อว่าผลแห่งทานมีอยู่ในโลกหน้า มนุษย์เหล่านั้นจักเกิดเป็นเปรตเสวยทุกข์ใหญ่เหมือนข้าพระองค์

ธิดาของข้าพระองค์บ่นอยู่เนือง ๆ ว่า เราจักให้ทานอุทิศให้มารดา บิดา ลุง ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย พวกพราหมณ์กำลังบริโภคทานอันธิดาของข้าพระองค์ตกแต่งแล้ว ข้าพระองค์จะไปยังเมืองอันธกาวินทนครเพื่อบริโภคอาหาร”

“ถ้าท่านไปได้เสวยผลทานนั้น พึงรีบกลับมาบอกเหตุที่มีจริงแก่เรา เราฟังคำอันมีเหตุผลควรเชื่อถือได้แล้ว จักทำสักการะบูชาบ้าง”

จูฬเศรษฐีเปรตทูลรับพระราชดำรัสแล้ว ได้ไปยังอันธกาวินท-นครนั้น แต่ไม่ได้รับผลแห่งทานนั้น เพราะพราหมณ์ทั้งหลายที่บริโภคภัตเป็นผู้ไม่มีศีล ไม่สมควรแก่ทักษิณา

ภายหลังจูฬเศรษฐีเปรตกลับมาสู่นครราชคฤห์อีก ได้ไปปรากฏกายเฉพาะพระพักตร์ของพระเจ้าอชาตศัตรูผู้เป็นใหญ่กว่าหมู่ชน พระราชาทอดพระเนตรเห็นเปรตนั้นกลับมาอีก จึงตรัสถามว่า

"เราจะให้ทานอะไร ถ้าเหตุที่จะให้ท่านอิ่มหนำตลอดกาลมีอยู่ ขอท่านจงบอกเหตุนั้นแก่เรา"

จูฬเศรษฐีเปรตกราบทูลว่า "**ข้าแต่พระราชา ขอพระองค์จงทรงอังคาสพระพุทธเจ้าและพระสงฆ์ด้วยข้าวและน้ำ และจงทรงถวายจีวร แล้วทรงอุทิศกุศลนั้นเพื่อประโยชน์เกื้อกูลข้าพระองค์ ด้วยการทรงบำเพ็ญกิจอย่างนี้ ข้าพระองค์จึงพึงอิ่มหนำตลอดกาลนาน**"

ลำดับนั้น พระราชาเสด็จออกจากปราสาททันที ทรงถวายทานอันประณีตยิ่งแก่สงฆ์ด้วยพระหัตถ์ของพระองค์ แล้วทรงกราบทูลเรื่องราวแด่พระตถาคต ทรงอุทิศส่วนกุศลให้จูฬเศรษฐีเปรต ลำดับนั้น จูฬเศรษฐีเปรตได้เป็นผู้งดงามยิ่งนัก มาปรากฏเฉพาะพักตร์ของพระราชาผู้เป็นใหญ่กว่าชน แล้วกราบทูลว่า

"ข้าพระองค์เป็นเทวดา มีฤทธิ์อย่างยอดเยี่ยมแล้ว มนุษย์ทั้งหลายผู้มีฤทธิ์เสมอด้วยข้าพระองค์ไม่มี ขอพระองค์ทรงทอดพระเนตรดูอานุภาพอันหาประมาณมิได้ของข้าพระองค์นี้เถิด ซึ่งเกิดจากผลที่พระองค์ทรงถวายทานอันจะนับมิได้แก่สงฆ์ อุทิศส่วนพระราชกุศลให้แก่ข้าพระองค์ด้วยทรงอนุเคราะห์

ข้าแต่พระองค์ผู้เป็นเทพแห่งมนุษย์ ข้าพระองค์เป็นผู้อัน พระองค์ยังพระอริยสงฆ์ให้อิ่มหนำด้วยไทยธรรม มีข้าวและน้ำ และผ้าผ่อนเป็นต้นเป็นอันมาก จึงได้อิ่มหนำแล้วเนือง ๆ

บัดนี้ ข้าพระองค์มีความสุขแล้ว ขอทูลลาพระองค์ไป”

บุพกรรมของเสรินีเปรต

เสรินีเปตวัตถุ

อุบาสกคนหนึ่งถามนางเปรตเสรินีว่า

“ท่านเปลือยกาย มีผิวพรรณน่าเกลียด ซูบผอม สะพรั่งไปด้วยเส้นเอ็นผอมยิ่งนักจนเห็นแต่ซี่โครง ท่านเป็นใครมายืนอยู่ที่นี้”

นางเปรตเสรินีตอบว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ดิฉันเป็นเปรต

Audio 1.14

ตกทุกข์ เกิดในยมโลก ทำกรรมอันลามกไว้ จึงไปจากโลกนี้สู่เปตโลก”

“ท่านทำกรรมชั่วอะไรไว้ด้วยกาย วาจา ใจ หรือเพราะวิบากแห่งกรรมอะไร ท่านจึงไปจากโลกนี้สู่เปตโลก”

“เมื่อสมณพราหมณ์ทั้งหลายผู้เป็นที่พึ่งอันหาโทษมิได้ มีอยู่ ดิฉันถูกความตระหนี่ครอบงำ จึงไม่สั่งสมบุญแม้เพียงกึ่งมาสก

เมื่อไทยธรรมมีอยู่ ไม่ทำที่พึ่งแก่ตน ดิฉันหิวน้ำเข้าไปใกล้แม่น้ำ แม่น้ำกลับว่างเปล่าไป ในเวลาร้อน ดิฉันเข้าไปสู่ร่มไม้ ร่มไม้กลับกลายเป็นแดดไป ทั้งลมก็กลับกลายเป็นเปลวไฟ เผาร่างกายของดิฉันฟุ้งไป

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ดิฉันเสวยทุกข์มีความกระหายเป็นต้น ตามที่กล่าวมาแล้วนี้ และทุกข์อย่างอื่นอันชั่วช้าทารุณกว่านั้น ท่านไปถึงหัตถินีนครแล้ว ขอช่วยบอกแก่มารดาของดิฉันว่า เราเห็นธิดาของท่านตกทุกข์ เกิดในยมโลก เขาไปจากโลกนี้สู่เปตโลก เพราะทำบาปกรรมไว้ ทรัพย์ของดิฉันมีอยู่ ๔ แสน ดิฉันซ่อนไว้ใต้เตียง มิได้บอกใคร ๆ ขอมารดาของดิฉันจงนำทรัพย์จากที่ซ่อนไว้ ให้ทานบ้าง เลี้ยงชีวิตบ้าง ครั้นให้ทานแล้ว ขอจงอุทิศส่วนบุญมาให้แก่ดิฉันบ้าง เมื่อนั้นจะมีความสุข สำเร็จความประสงค์ทั้งปวง”

อุบาสกนั้นรับคำของนางเปรตเสรินีแล้ว กลับไปสู่หัตถินีนคร บอกแก่มารดาของนางว่า

“ข้าพเจ้าเห็นนางเสรินีธิดาของท่าน เขาตกทุกข์ เกิดในยมโลก เพราะได้ทำกรรมชั่วไว้ จึงไปจากโลกนี้สู่เปตโลก นางได้สั่งฉันในที่นั้นว่า เมื่อไปถึงหัตถินีนครแล้ว จงบอกแก่มารดาของนางด้วยว่า ธิดาของท่านตกทุกข์ เกิดอยู่ในยมโลก เพราะทำกรรมชั่วไว้ จึงไปจากโลกนี้สู่เปตโลก ทรัพย์ของเขามีอยู่ ๔ แสน ซ่อนไว้ใต้เตียง มิได้บอกแก่ใคร ขอท่านจงถือเอาทรัพย์จากที่ซ่อนนั้นมาให้ทานบ้าง เลี้ยงชีวิตบ้าง ครั้นให้ทานแล้ว ขอจงอุทิศส่วนบุญไปให้แก่ธิดาของท่าน เมื่อนั้น เขาจักมีความสุข สำเร็จความประสงค์ทั้งปวง”

ก็มารดาของนางเปรตเสรินีนั้น ถือเอาทรัพย์ที่นางเปรตเสรินีซ่อนไว้มาให้ทาน ครั้นแล้ว อุทิศส่วนบุญไปให้นางเปรตเสรินี นางเปรตเสรินีเป็นผู้มีความสุข แม้มารดาของนางก็เป็นอยู่สบาย

บุพกรรมของเปรตกินมูตรคูถ

มหาเปสการเปตวัตถุ

ภิกษุรูปหนึ่งถามเทพบุตรตนหนึ่งว่า

“หญิงเปรตนี้กินอุจจาระ ปัสสาวะ เลือด และหนอง นี้เป็นวิบากแห่งกรรมอะไร หญิงเปรตนี้เมื่อก่อนได้ทำกรรมอะไรไว้ จึงมีเลือดและหนองเป็นภักษาเป็นนิจ ผ้าทั้งหลายอันใหม่และงาม อ่อนนุ่ม

Audio 1.15

บริสุทธิ์ มีขนอ่อน ที่ท่านให้แก่หญิงเปรตนี้ กลับกลายเป็นเหล็กไป เมื่อก่อนหญิงเปรตนี้ได้ทำกรรมอะไรไว้หนอ”

เทพบุตรนั้นตอบว่า

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ เมื่อก่อน หญิงเปรตนี้เป็นภรรยาของข้าพเจ้า มีความตระหนี่เหนียวแน่น ไม่ให้ทาน นางได้ด่าและบริภาษข้าพเจ้าผู้กำลังให้ทานแก่สมณพราหมณ์ทั้งหลายว่า จงกินอุจจาระ ปัสสาวะ เลือด และหนองอันไม่สะอาดตลอดกาลทุกเมื่อ อุจจาระ ปัสสาวะ เลือด และหนอง จงเป็นอาหารของท่านในปรโลก แผ่นเหล็กจงเป็นผ้าของท่าน

นางมาเกิดในที่นี้กินแต่อุจจาระและปัสสาวะเป็นต้นตลอดกาลนาน เพราะประพฤติชั่วเช่นนี้”

นางเปรตเคยเป็นมารดาพระสารีบุตร

สาริปุตตเถรมาตุเปติวัตถุ

พระสารีบุตรเถระถามหญิงเปรตตนหนึ่งว่า

“ดูกรนางเปรตผู้ผอมมีแต่ซี่โครง ท่านเป็นผู้เปลือยกาย มีรูปร่างน่าเกลียด ซูบผอม มีตัวสะพรั่งไปด้วยเส้นเอ็น ท่านเป็นใครหรือมายืนอยู่ในที่นี้”

นางเปรตนั้นตอบว่า

Audio 1.16

“เมื่อก่อนดิฉันเป็นมารดาของท่าน ดิฉันเข้าถึงเปรตวิสัย เพรียบพร้อมไปด้วยความหิวและความกระหาย เมื่อถูกความหิวครอบงำแล้ว ย่อมกินน้ำลาย น้ำมูก เสมหะอันเขาถ่มทิ้งแล้ว และกินมันเหลวแห่งซากศพที่เขาเผาอยู่ที่เชิงตะกอน กินโลหิตของหญิงทั้งหลายที่คลอดบุตรและโลหิตแห่งบุรุษทั้งหลายที่ถูกตัดมือ เท้า และศีรษะที่เป็นแผล กินเนื้อ เอ็น และข้อมือข้อเท้าของชายหญิง กินหนองและเลือดแห่งปศุสัตว์และมนุษย์ทั้งหลาย ไม่มีที่พึ่ง ไม่มีที่อยู่อาศัย นอนบนเตียงของผู้ตาย ซึ่งเขาทิ้งไว้ในป่าช้า

ลูกเอ๋ย ขอลูกจงให้ทานแล้วอุทิศส่วนบุญมาให้แม่บ้าง ไฉนหนอ แม่จึงจะพ้นจากการกินหนองและเลือด”

ท่านพระสารีบุตรเถระผู้มีจิตอนุเคราะห์ได้ฟังคำของมารดาแล้ว จึงปรึกษากับท่านพระมหาโมคคัลลานเถระ ท่านพระอนุรุทธะ และท่านพระกัปปินะ แล้วให้สร้างกุฎี ๔ หลัง ในทิศทั้ง ๔ แล้วถวายกุฎีเหล่านั้น ข้าว และน้ำแก่สงฆ์ อุทิศส่วนกุศลไปให้มารดา ในทันใดนั้นเอง ข้าว น้ำ และผ้า ก็บังเกิดเป็นวิบาก นี้เป็นผลแห่งทักษิณา

ภายหลังนางมีร่างกายบริสุทธิ์สะอาด นุ่งห่มผ้าอันมีค่ายิ่งกว่าผ้าแคว้นกาสี ประดับด้วยวัตถาภรณ์อันวิจิตรเข้าไปหาท่านพระ-มหาโมคคัลลานเถระ ท่านพระมหาโมคคัลลานเถระจึงถามว่า

“ดูกรนางเทพธิดา ท่านมีวรรณะงามยิ่งนัก ส่องสว่างไสวไปทั่วทุกทิศสถิตอยู่ดุจดาวประกายพฤกษ์ ท่านมีวรรณะเช่นนี้เพราะกรรมอะไร อิฐผลย่อมสำเร็จแก่ท่านในวิมานนี้ เพราะกรรมอะไร

และโภคะทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นที่รักแห่งใจบังเกิดแก่ท่านเพราะกรรมอะไร

ดูกรนางเทพธิดาผู้มีอานุภาพมาก อาตมาขอถามท่าน เมื่อท่านเป็นมนุษย์ได้ทำบุญอะไรไว้ อนึ่ง ท่านมีอานุภาพรุ่งเรืองและมีรัศมีกายสว่างไสวไปทั่วทุกทิศอย่างนี้เพราะบุญอะไร”

นางเทพธิดานั้นตอบว่า

“เมื่อก่อน ดิฉันเป็นมารดาของท่านพระสารีบุตรเถระในชาติอื่น ๆ เกิดในเปตวิสัย เพรียบพร้อมไปด้วยความหิวและความกระหาย เมื่อถูกความหิวครอบงำแล้ว จึงกินน้ำลาย น้ำมูก เสมหะอันเขาถ่มทิ้งไว้ และกินมันเหลวแห่งซากศพที่เขาเผาอยู่บนเชิงตะกอน กินโลหิตของหญิงที่คลอดบุตรและโลหิตแห่งบุรุษทั้งหลายซึ่งถูกตัดมือ เท้า และศรีษะที่เป็นแผล กินเนื้อ เอ็น ข้อมือและข้อเท้าของชายหญิง กินหนอง และเลือดของปศุสัตว์และมนุษย์

ดิฉันไม่มีที่พึ่ง ไม่มีที่อยู่อาศัย นอนบนเตียงของคนตายที่เขาทิ้งไว้ในป่าช้า ดิฉันเป็นผู้ไม่มีภัยแต่ที่ไหน ๆ บันเทิงอยู่เพราะทานของท่านพระสารีบุตร

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ดิฉันมาครั้งนี้ เพื่อจะไหว้ท่านพระสารีบุตรผู้เป็นนักปราชญ์ มีความกรุณาในโลก”

พระธาตุ

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในเสสวดีวิมาน

เสสวดีวิมาน

เมื่อพระวังคีสเถระจะไต่ถามถึงบุรพกรรมของนางเทพธิดาองค์หนึ่ง จึงสรรเสริญวิมานของเธอเสียก่อนเป็นปฐมด้วยคาถา ๗ คาถา ความว่า

“ดูกรแม่เทพธิดา อาตมาได้เห็นวิมานของท่านนี้ อันมงและบังด้วยข่ายแก้วผลึก ข่ายเงินและข่ายทองคำ มีพื้นที่เต็มไปด้วยต้นไม้

Audio 2.1

มีผลวิจิตรนานาพรรณ เป็นระเบียบเรียบร้อย น่ารื่นรมย์ เป็นวิมานซึ่งเกิดกับสำหรับบุญ มีซุ้มประตูแล้วด้วยแก้ว ๗ ประการ

ที่ลานวิมานเรี่ยรายไปด้วยทรายทองงดงาม มีรัศมีส่องสว่างไปทั่วทุกทิศเหมือนพระอาทิตย์ มีรัศมีตั้งพันซึ่งกำจัดความมืดมนได้เป็นปกติในยามสารทกาล หรือเหมือนกับแสงเปลวเพลิงซึ่งกำลังลุกอยู่บนยอดภูเขาในเวลากลางคืน หรือคล้ายกับการลืมตาขึ้นขณะที่ฟ้าแลบ ฉะนั้น

วิมานนี้เป็นวิมานลอยอยู่ในอากาศ ก้องกังวาลไปด้วยเสียงดนตรี คือ พิณเครื่องใหญ่ กลอง และกังสดาล ประโคมอยู่มิได้ขาดระยะ สุทัสนะเทพนครอันเป็นเมืองพระอินทร์ซึ่งมั่งคั่งไปด้วยสมบัติทิพย์ฉันใด วิมานของท่านนี้ก็ฉันนั้น

วิมานของท่านนี้ฟุ้งไปด้วยกลิ่นหอมอย่างยอดเยี่ยมหลายอย่างต่าง ๆ กัน คือ กลิ่นดอกปทุม ดอกโกมุท ดอกอุบล ดอกจงกลณี ดอกคัดเค้า ดอกพุดซ้อน ดอกกุหลาบ ดอกอังกาบ ดอกรัง ดอกอโศกแย้มกลีบ ส่งกลิ่นหอมระรื่น ทั้งตั้งอยู่ริมฝั่งสระโบกขรณีน่ารื่นรมย์ เรียงรายไปด้วยไม้หูกวาง ขนุนสำมะรอ และต้นไม้กลิ่นหอม มีทั้งไม้เลื้อยชูดอกออกช่อหอมระรื่น ห้อยย้อยเกาะก่ายลงมาจากปลายใบต้นตาลและมะพร้าว คล้ายกับข่ายแก้วมณีและแก้วประพาฬ จัดเป็นของทิพย์ มีขึ้นสำหรับท่านผู้เรืองยศ

อนึ่ง ต้นไม้และดอกไม้ผลทั้งหลายซึ่งเป็นต้นไม้เกิดอยู่ในน้ำและบนบก ทั้งเป็นรุกขชาติมีอยู่ในเมืองมนุษย์ และไม่มีในเมือง

มนุษย์ ตลอดจนพรรณไม้ทิพย์ประจำเมืองสวรรค์ ก็ได้มีพร้อมอยู่ใกล้วิมานของท่าน

ท่านได้สมบัติทิพย์ทั้งนี้เป็นผลแห่งการประพฤติทางกาย วาจา ใจ และการฝึกฝนอินทรีย์อย่างไร เพราะผลกรรมอะไร ท่านจึงมาเกิดในวิมานนี้

ดูกรนางเทพธิดาผู้มีขนตางอนงาม ขอท่านจงตอบถึงผลกรรมเป็นเหตุได้วิมานที่ท่านได้แล้วนี้ ตามที่อาตมาถามท่านแล้วตามลำดับด้วยเถิด”

ลำดับนั้น นางเทพธิดานั้นตอบว่า

“ก็วิมานที่ดิฉันได้แล้วนี้ มีฝูงหงส์ นกกระเรียน ไก่ฟ้า นกกด และนกเขาไฟ เที่ยวร่อนร้องไปมา ทั้งเต็มไปด้วยหมู่นกนางนวล นกกะทุง และพญาหงส์ทอง ซึ่งเป็นนกทิพย์เที่ยวบินไปมาอยู่ตามลำน้ำ และอึงคนึงไปด้วยฝูงนกอื่น ๆ อีก คือ นกเป็ดน้ำ นกค้อนหอย นกดุเหว่าลาย นกดุเหว่าขาว มีทั้งไม้ดอก ไม้ต้น ไม้ผล อันเกิดเองหลายอย่างนานาพรรณ คือ ต้นแคฝอย ต้นหว้า ต้นอโศก

พระคุณเจ้าขา ดิฉันได้วิมานนี้ด้วยเหตุผลอันใด ดิฉันจะเล่าเหตุผลอันนั้นถวายพระคุณเจ้า นิมนต์ฟังเถิด

มีหมู่บ้านหมู่หนึ่งชื่อนาฬิกคาม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของพระนครราชคฤห์ ดิฉันเป็นบุตรสะใภ้ประจำตระกูลของบ้านนั้นอันตั้งอยู่ภายในบุรี ชุมนุมในหมู่บ้านนั้นเรียกดิฉันว่าเสสวดี ดิฉันมีใจ

ชื่นบาน ได้ก่อสร้างกุศลกรรมไว้ในชาตินั้น คือ ได้บูชาพระธาตุพระธรรมเสนาบดี นามว่า อุปติสสะ ซึ่งเป็นที่บูชาของทวยเทพและมนุษย์ทั้งหลาย ผู้มากไปด้วยคุณความดีมีศีลเป็นต้น หาประมาณมิได้ ซึ่งนิพพานไปแล้วด้วยเครื่องสักการะหลายอย่าง ล้วนแต่รัตนะและดอกคำ

ก็แหละ ครั้นบูชาพระธาตุของพระผู้แสวงหาซึ่งคุณอย่างยอดยิ่งผู้ถึงอนุปาทิเสสนิพพานธาตุแล้ว ซึ่งในที่สุดยังเหลืออยู่แต่พระธาตุเท่านั้น ครั้นดิฉันละกายมนุษย์นั้นแล้ว จึงได้มาเกิดในดาวดึงส์สวรรค์ชั้นไตรทศ อยู่ประจำวิมานในเทวโลก”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในปีตวิมาน

ปีตวิมาน

สมเด็จอัมรินทราธิราชตรัสถามนางเทพธิดาองค์หนึ่งว่า

“ดูกรนางเทพธิดาผู้เจริญ ผู้นุ่งห่มผ้าล้วนแล้วด้วยสีเหลือง มีธงก็เหลือง ตกแต่งด้วยเครื่องอลังการเหลือง มีกายอันลูบไล้ด้วยจุณจันทน์เหลือง ทัดทรงดอกบัวหลวง มีปราสาทอันแล้วด้วยทองคำ มีที่นอนและที่นั่งสีเหลือง ทั้งภาชนะที่รองรับขาทนียะและโภชนียะ

Audio 2.2

สีเหลือง มีฉัตรสีเหลือง รถสีเหลือง มีม้าและพัดล้วนแล้วสีเหลือง เมื่อชาติก่อนท่านเป็นมนุษย์ได้กระทำบุญอะไรไว้ ฉันถามท่านแล้ว ขอท่านจงบอก นี้เป็นผลแห่งกรรมอะไร”

นางเทพธิดาตอบว่า

“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ หม่อมฉันได้น้อมนำเอาดอกบวบขมซึ่งมีรสขม ไม่มีใครชอบ จำนวน ๔ ดอก ไปบูชาพระสถูป ตั้งจิตอุทิศต่อพระบรมธาตุของพระบรมศาสดาด้วยจิตอันเลื่อมใส กำลังส่งใจไปในพระบรมธาตุของพระศาสดานั้น จึงไม่ทันระวังแม่โคที่กำลังวิ่งมา ทันใดนั้น แม่โคได้ขวิดหม่อมฉันผู้มีความปรารถนาแห่งใจยังไม่ถึงพระสถูป ถ้าหม่อมฉันได้สั่งสมบุญนั้นไซร้ หม่อมฉันพึงได้ทิพยสมบัติยิ่งกว่านี้เป็นแน่

ข้าแต่ท้าวมัฆวานจอมเทพผู้เทพกุญชร เพราะบุญกรรมนั้น หม่อมฉันละอัตภาพมนุษย์แล้ว จึงได้มาอภิรมย์อยู่กับพระองค์ท้าวมัฆวานผู้เป็นอธิบดีแห่งทศเทพผู้ทรงเทพกุญชร”

พระองค์ได้ทรงสดับเนื้อความนี้แล้ว เมื่อจะทรงยังทวยเทพเจ้าชาวดาวดึงส์สวรรค์ให้เลื่อมใส ได้ตรัสกะมาตลีเทพบุตรว่า

“ดูกรมาตลี จงดูผลแห่งกรรมอันวิจิตรน่าอัศจรรย์นี้ **ทานวัตถุแม้มีประมาณน้อยอันนางเทพธิดานี้ทำแล้ว ย่อมเป็นบุญมีผลมาก เมื่อจิตเลื่อมใสในพระตถาคตสัมมาสัมพุทธเจ้า ในพระปัจเจก-**

พุทธเจ้าหรือในสาวกของพระตถาคต ทักษิณาย่อมไม่ชื่อว่ามีผลน้อยเลย

มาเถิดมาตลี แม้เราทั้งหลายพึงรีบเร่งบูชาพระบรมสารีริกธาตุของพระตถาคตให้ยิ่ง ๆ ขึ้นเถิด เพราะการสั่งสมบุญย่อมนำสุขมาให้

พระตถาคตจะยังทรงพระชนม์อยู่หรือเสด็จปรินิพพานไปแล้วก็ตาม เมื่อจิตสม่ำเสมอ ผลก็ย่อมสม่ำเสมอ เพราะเหตุที่ตั้งจิตไว้ชอบธรรม สัตว์ทั้งหลายย่อมไปสู่สุคติ

ทายกทั้งหลายได้กระทำสักการะบูชาในพระตถาคตเหล่าใดไว้แล้ว ย่อมไปสู่สวรรค์ พระตถาคตเหล่านั้นย่อมเสด็จอุบัติขึ้น เพื่อประโยชน์แก่ชนเป็นอันมากหนอ

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในมัลลิกาวิมาน

มัลลิกาวิมาน

พระนารทเถระไต่ถามนางมัลลิกาเทพธิดาว่า

“ดูกรนางเทพธิดา ผู้มีผ้านุ่งห่มและธงล้วนแต่สีเหลือง ประดับประดาด้วยเครื่องก็ล้วนเหลือง เธอถึงจะไม่ประดับด้วยเครื่องประดับอันงดงามเหลืองอร่ามเช่นนี้ ก็ยังงามโดยธรรมชาติ

Audio 2.3

ดูกรนางเทพธิดา ผู้มีเครื่องประดับล้วนแต่ทองคำธรรมชาติ แก้วไพฑูรย์ จินดา มีกายาปกคลุมไว้ด้วยร่างแหทองคำเหลืองอร่าม เป็นระเบียบงดงามด้วยสายแก้วสีต่างๆ สายแก้วเหล่านั้นล้วนแต่สำเร็จด้วยทองคำธรรมชาติ แก้วทับทิม แก้วมุกดา แก้วไพฑูรย์ บางสายก็ล้วนแล้วด้วยแก้วลาย คล้ายตาแมว บ้างก็สำเร็จด้วยแก้วแดงคล้ายสีเลือด บ้างก็สำเร็จด้วยแก้วอันสดใสสีตานกพิราบ เครื่องประดับทั้งหมดที่ตัวของท่านทุก ๆ สายยามต้องลมพัด มีเสียงไพเราะเหมือนเสียงนกยูงพญาหงส์ทองหรือเสียงนกการเวก หรือมิฉะนั้นก็เสียงเบญจางคดุริยดนตรีที่พวกคนธรรพ์พากันบรรเลงเป็นคู่ ๆ อย่างไพเราะน่าฟังก็ปานกัน

อนึ่ง รถของท่านงดงามมาก หลากไปด้วยเนาวรัตนนานาพรรณอันบุญกรรมจัดสรรมาให้จากธาตุนานาชนิด ดูมูลมองพิจิตรจรัสจำรูญ ยามท่านยืนอยู่เหนือสุพรรณรถ ขับไปถึงประเทศใด ที่ตรงนั้นก็สว่างไสวไปทั่วถึงกัน

ดูกรนางเทพธิดา อาตมาถามท่านแล้ว ท่านจงตอบอาตมาว่านี้เป็นผลแห่งกรรมอะไร”

นางมัลลิกาเทพธิดาตอบว่า

“พระคุณเจ้าขา ดิฉันมีร่างกายซึ่งปกปิดไว้ด้วยร่างแหทองคำวิจิตรไปด้วยแก้วแดงอ่อน ๆ และแก้วมุกดา ดิฉันคลุมร่างไว้ด้วยตาข่ายทองคำเช่นนี้ก็เพราะดิฉันมีจิตผ่องใส ได้บูชาพระโคดมบรมครูผู้ทรงพระคุณหาประมาณมิได้ ซึ่งเสด็จเข้าสู่นิพพานไปแล้ว

ครั้นดิฉันทำกุศลธรรมที่พระพุทธเจ้าทั้งหลายสรรเสริญแล้ว จึงสร่างโศก หมดโรคภัย ได้รับแต่ความสุขกาย สุขใจ รื่นเริงบันเทิงใจเป็นนิตย์”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในอเนกวัณณวิมาน

อเนกวัณณวิมาน

พระมหาโมคคัลลานเถระได้ถามเทพบุตรตนหนึ่งว่า

“ท่านอันหมู่นางเทพอัปสรแวดล้อมแล้ว ขึ้นสู่วิมานอันมีรัศมีต่าง ๆ เป็นที่ระงับความกระวนกระวายและความเศร้าโศก มีรูปอันวิจิตรต่าง ๆ อันบุญกรรมตบแต่งดีแล้ว บันเทิงอยู่ดุจท้าวสุนิมมิต-

Audio 2.4

เทวราชผู้เป็นใหญ่กว่าเทวดา ไม่มีผู้จะเสมอเหมือนท่าน ไม่มีใคร แม้ที่ไหนยิ่งไปกว่าท่านด้วยยศ บุญ และฤทธิ์

เทพเจ้าทั้งหมดและเทพเจ้าชั้นไตรทศก็พากันมาประชุมไหว้ท่าน ดุจมนุษย์และเทวดาไหว้พระจันทร์ซึ่งปรากฏในวันเพ็ญ ฉะนั้น

เทพบุตรและนางเทพอัปสรเหล่านี้พากันมาฟ้อนรำขับร้องอยู่ โดยรอบเพื่อให้ท่านเบิกบานใจ

ท่านเป็นผู้ถึงความเป็นเทพเจ้าผู้มีฤทธิ์ ท่านมีอานุภาพมาก

เมื่อท่านเป็นมนุษย์ได้ทำบุญอะไรไว้ ท่านมีอานุภาพอันรุ่งเรือง และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศอย่างนี้เพราะบุญอะไร”

เทพบุตรนั้นอันพระมหาโมคคัลลานเถระถามแล้ว มีความปลาบปลื้มใจ จึงพยากรณ์ปัญหาแห่งผลกรรมที่ถูกถามนั้นว่า

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ เมื่อก่อนข้าพเจ้าเป็นสาวกของพระชินเจ้าทรงพระนามว่าสุเมธ เป็นปุถุชน ยังไม่ได้ตรัสรู้มรรคผล บวชอยู่ ๗ พรรษา เมื่อพระศาสดาทรงพระนามว่าสุเมธ ผู้ชนะมาร มีโอฆะอันข้ามได้แล้ว ผู้คงที่ ปรินิพพานแล้ว **ข้าพเจ้านั้นได้ไหว้รัตนเจดีย์อันหุ้มด้วยข่ายทองคำ ยังใจให้เลื่อมใสในพระสถูปนั้น**

ข้าพเจ้าไม่มีการให้ทาน เพราะข้าพเจ้าไม่มีไทยวัตถุให้ แต่ได้ชักชวนชนเหล่าอื่นในการให้ทานนั้นว่า ท่านทั้งหลายจงบูชาพระธาตุของพระพุทธเจ้าผู้ควรบูชาเถิด ได้ยินว่าพวกท่านจักไปสู่สวรรค์ เพราะการบูชาพระบรมธาตุอย่างนี้

กุศลกรรมเท่านั้นอันข้าพเจ้าได้กระทำแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้เสวยสุขอันเป็นทิพย์ด้วยตนเอง บันเทิงใจอยู่ในท่ามกลางหมู่เทพเจ้าชาวไตรทศ ข้าพเจ้ายังไม่ถึงความสิ้นไปแห่งบุญนั้น”

บุพกรรมของธาตุวิวัณณเปรต

ธาตุวิวัณณเปตวัตถุ

พระมหากัสสปเถระถามเปรตตนหนึ่งว่า

“ท่านยืนอยู่ในอากาศ มีกลิ่นเน่าเหม็นฟุ้งไป และหมู่หนอนพากันบ่อนฟอนกินปากอันมีกลิ่นเหม็นเน่าของท่าน เมื่อก่อนท่านทำกรรมอะไรไว้

Audio 2.5

เพราะกลิ่นเหม็นที่ฟุ้งไปนั้น นายนิรยบาลถือเอาศาตรามาเฉือนปากของท่านเนือง ๆ รดท่านด้วยน้ำแสบ แล้วเชือดเนื้อไปพลาง

ท่านทำกรรมชั่วอะไรไว้ด้วยกาย วาจา ใจ หรือเพราะวิบากแห่งกรรมอะไรท่านจึงได้ประสบความทุกข์อย่างนี้”

เปรตนั้นตอบว่า

“ข้าแต่ท่านผู้นิรทุกข์ เมื่อก่อน ข้าพเจ้าเป็นอิสรชนอยู่ที่ภูเขาวงกตอันเป็นที่รื่นรมย์ใกล้กรุงราชคฤห์ เป็นผู้มั่งคั่งด้วยทรัพย์และข้าวเปลือกมากมาย แต่ข้าพเจ้าได้ห้ามปรามภรรยา ธิดา และลูกสะใภ้ของข้าพเจ้าซึ่งพากันนำพวงมาลาดอกอุบลและเครื่องลูบไล้อันหาค่ามิได้ไปสู่สถูปเพื่อบูชา

บาปนั้นข้าพเจ้าได้ทำไว้แล้ว จึงได้เสวยทุกขเวทนาเห็นประจักษ์และจักหมกไหม้อยู่ในนรกอันหยาบช้าทารุณ ๘๖,๐๐๐ ปี เพราะติเตียนการบูชาพระสถูป

ก็เมื่อการบูชาและการฉลองพระสถูปของพระอรหันตสัมมา-สัมพุทธเจ้าอันมหาชนให้เป็นไปอยู่ ชนเหล่าใดประกาศโทษแห่งการบูชาพระสถูปนั้นเหมือนข้าพเจ้า ชนเหล่านั้นพึงห่างเหินจากบุญ

ขอท่านจงดู ชนทั้งหลายซึ่งทัดทรงดอกไม้ตบแต่งร่างกายเหาะมาทางอากาศเหล่านี้ เป็นผู้มีศรัทธาเลื่อมใส เป็นผู้มั่งคั่ง มียศเสวยอยู่ซึ่งวิบากแห่งการบูชาด้วยดอกไม้

ชนทั้งหลายผู้มีปัญญาได้เห็นผลอันน่าอัศจรรย์ น่าขนพองสยองเกล้าอันไม่เคยมีนั้นแล้ว ย่อมทำการนอบน้อมวันทาพระมหามุนีนั้น

ข้าพเจ้าไปจากเปตโลกนี้แล้ว ได้กำเนิดเป็นมนุษย์ จักเป็นผู้ไม่ประมาท ทำการบูชาพระสถูปเนือง ๆ เป็นแน่แท้”

পৌন

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในฉัตตมาณวกวิมาน

ฉัตตมาณวกวิมาน

พระผู้มีพระภาคเมื่อจะทรงแสดงวิธีเรียนไตรสรณคมน์แก่ฉัตตมาณพ ได้ตรัสว่า

“พระพุทธเจ้าพระองค์ใดเป็นผู้ประเสริฐกว่าเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นโอรสแห่งศากยราช เป็นผู้จำแนกแจกธรรม มีกิจอันทำเสร็จแล้ว ผู้ถึงฝั่ง เป็นผู้พรั่งพร้อมด้วยกำลังและความเพียร

Audio 3.1

ท่านจงถึงพระพุทธเจ้าพระองค์นั้นผู้เสด็จไปดีแล้วเพื่อเป็นที่พึ่งของตนเถิด

ท่านจงเข้าถึงพระธรรม อันเป็นธรรมคลายความกำหนัด เป็นธรรมไม่หวั่นไหว ไม่มีความเศร้าโศก อันปัจจัยอะไรปรุงแต่งไม่ได้ ไม่ปฏิกูล เป็นธรรมไพเราะคล่องแคล่ว เป็นธรรมอันพระผู้มีพระ-ภาคทรงจำแนกดีแล้วเพื่อเป็นที่พึ่งเถิด

บัณฑิตทั้งหลายกล่าวทานอันบุคคลให้แล้วในพระอริยสงฆ์ผู้สะอาด เป็นคู่แห่งบุรุษทั้ง ๔ เป็นบุรุษบุคคล ๘ เพราะเหตุได้แสดงธรรมว่ามีผลมาก ท่านจงเข้าถึงพระสงฆ์นี้เพื่อเป็นที่พึ่งเถิด”

พระผู้มีพระภาค เพื่อจะทรงประกาศบุญกรรมอันฉัตตเทพบุตรนั้นทำแล้วให้ปรากฏแก่มหาชน จึงได้ตรัสถามฉัตตเทพบุตรนั้นว่า

“วิมานของท่านมีรัศมีรุ่งเรืองมากมายหาที่เปรียบเทียบมิได้ ฉันใด พระอาทิตย์ พระจันทร์ และดาวนักขัตฤกษ์รุ่งเรืองอยู่ในท้องฟ้าก็ไม่อาจจะเปรียบเทียบได้ ฉันนั้น

ท่านเป็นใครหนอ มาเกิดในวิมานนี้ อนึ่ง วิมานของท่านมีรัศมีรุ่งเรือง ตัดเสียซึ่งรัศมีแห่งพระจันทร์และพระอาทิตย์ มีรัศมีแผ่ไปเกินกว่า ๒๐ โยชน์ ทำกลางคืนให้เป็นดุจกลางวัน

วิมานของท่านงามบริสุทธิ์ผุดผ่องไม่หม่นหมอง งดงามไปด้วยดอกปทุมและบัวขาวเป็นอันมาก เกลื่อนกลาดไปด้วยดอกโกสุม งามวิจิตรด้วยมาลากรรมหลายอย่างต่าง ๆ กัน ปกคลุมไปด้วย

ข่ายทองคำอันบริสุทธิ์ ปราศจากธุลี ดุจพระอาทิตย์แผดแสงสว่างอยู่ในอากาศ ฉะนั้น

อนึ่ง ท่านทรงผ้ากัมพลแดง บางทีก็ทรงภูษาสีเหลืองสดใส มีสกลกายลูบไล้ด้วยกลิ่นกฤษณา ดอกประยงค์ และแก่นจันทน์คันธชาติ มีผิวพรรณเปล่งปลั่งด้วยทองคำ

ท่านจะไปเที่ยวในวิมานใด วิมานนั้นก็เต็มไปด้วยเทพบุตรและนางเทพธิดา อันเที่ยวไปในที่นั้น ดุจท้องฟ้าอันดารดาษไปด้วยหมู่ดาว ฉะนั้น เทพบุตรเทพธิดาในวิมานนั้นมากมาย มีวรรณะต่าง ๆ กัน ทรงอาภรณ์ทิพย์อันประดับด้วยดอกโกสุมและดอกมะลิ สวมใส่เครื่องประดับผุดผ่อง มีกายรุ่งเรืองวิจิตรปกปิดด้วยเครื่องทอง หอมฟุ้งไป

นี้เป็นผลแห่งกรรมอะไรท่านมาเกิดในวิมานนี้ เพราะผลแห่งกรรมอะไร

ก็วิมานนี้อันท่านได้แล้วด้วยประการใด ตถาคตถามแล้ว ขอท่านจงบอกเหตุแห่งการได้วิมานนั้น ด้วยประการนั้นเถิด”

ฉัตตเทพบุตรกราบทูลว่า

“ข้าแต่พระผู้มีพระภาค พระองค์ได้พบกับมาณพคนหนึ่งชื่อฉัตตมาณพ ซึ่งเดินทางมาในทางนี้ พระองค์ทรงเป็นครู ทรงเอ็นดูพร่ำสอนธรรมแก่เขา ฉัตตมาณพนั้นคือข้าพระองค์ ได้ฟังธรรมของ

พระองค์ผู้เป็นรัตนะอันประเสริฐ แล้วได้ทูลรับรองว่า จักกระทำตามที่พระองค์พร่ำสอน

อนึ่ง พระองค์ได้ตรัสบอกแก่ข้าพระองค์ว่า ท่านจงเข้าถึงพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ กับทั้งพระธรรม และพระสงฆ์ว่าเป็นที่พึ่งเถิด

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ทีแรกข้าพระองค์ทูลปฏิเสธ ภายหลังได้ทำตามพระดำรัสของพระองค์เหมือนอย่างนั้น

อนึ่ง พระองค์ได้ตรัสบอกว่า ท่านอย่าได้ประพฤติฆ่าสัตว์มีประการต่าง ๆ อันเป็นความไม่สะอาด เพราะท่านผู้มีปัญญาทั้งหลายย่อมไม่สรรเสริญความไม่สำรวม ในสัตว์ทั้งหลาย

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ทีแรกข้าพระองค์ทูลปฏิเสธ แต่ภายหลังได้ทำตามพระดำรัสของพระองค์เหมือนอย่างนั้น

อนึ่ง พระองค์ตรัสบอกว่า ท่านอย่าได้ถือเอาสิ่งของที่คนอื่นรักษาหวงแหน และอย่าได้คบชู้กะภรรยาของผู้อื่น เพราะข้อนี้ไม่ประเสริฐ

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ทีแรกข้าพระองค์ทูลปฏิเสธ แต่ภายหลังได้กระทำตามพระดำรัสของพระองค์เหมือนอย่างนั้น

อนึ่ง พระองค์ได้ตรัสบอกว่า ท่านอย่าได้พูด ให้คลาดเคลื่อนจากความจริง เพราะผู้มีปัญญาทั้งหลายมิได้สรรเสริญการพูดเท็จ

ทีแรกข้าพระองค์ทูลปฏิเสธ แต่ภายหลังได้ทำตามพระราชดำรัสของพระองค์เหมือนอย่างนั้น

อนึ่ง พระองค์ได้ตรัสบอกว่า สัญญาของบุรุษย่อมฟั่นเฟือนไปเพราะการดื่มน้ำเมา ท่านจงงดเว้นน้ำเมาอันเป็นโทษทั้งหมด

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ทีแรกข้าพระองค์ได้ปฏิเสธ แต่ภายหลังได้ทำตามพระราชดำรัสของพระองค์เหมือนอย่างนั้น

ข้าพระองค์นั้นได้รักษาศีล ๕ ในศาสนาของพระองค์และได้ปฏิบัติในธรรมของพระตถาคต ได้เดินทางไปถึงกลางทางระหว่างหมู่บ้าน พวกโจรได้ฆ่าข้าพระองค์เพราะเหตุแห่งโภคทรัพย์

ข้าพระองค์ระลึกถึงกุศลมีประมาณเท่านี้ สิ่งอื่นอันยิ่งไปกว่ากุศลตามที่กราบทูลแล้วนั้น มิได้มีแก่ข้าพระองค์ เพราะกรรมอันสุจริตนั้น ข้าพระองค์จึงได้เกิดในไตรทิพย์ พรั่งพร้อมด้วยกามคุณตามปรารถนา

ขอพระองค์ทรงดูผลแห่งการถึงสรณคมน์ สมาทานศีล และการปฏิบัติธรรมอันสมควร ชั่วเวลาเพียงครู่หนึ่ง เหมือนดังรุ่งเรืองอยู่ด้วยฤทธิ์และยศเกินจะประมาณ

ชนเป็นอันมากซึ่งมีโภคทรัพย์ด้อยกว่าสมบัติของข้าพระองค์มาเห็นสมบัติอันมากของข้าพระองค์ย่อมอยากได้

ขอพระองค์ทรงดูผลแห่งเทศนาอันเล็กน้อยอันข้าพระองค์ฟังแล้ว ข้าพระองค์ยังไปสู่สุคติและได้ประสบความสุข

ชนเหล่าใดได้ฟังธรรมของพระองค์เนือง ๆ ชนเหล่านั้นเห็นจะได้บรรลุนิพพานอันเป็นธรรมไม่ตาย เป็นธรรมเกษม เพราะกุศลมีประมาณไม่น้อยอันชนเหล่านั้นทำแล้ว

ขอพระองค์ทรงดูผลอันมากมายไพบูลย์ อันข้าพระองค์ตั้งอยู่ในธรรมของพระตถาคตทำไว้แล้ว

ฉัตตเทพบุตรยังปฐพีให้สว่างไสวดุจพระอาทิตย์เพราะเป็นผู้มีบุญอันทำไว้แล้ว ก็ชนบางพวกได้พบได้เห็นแล้วพากันคิดว่า พวกเราจักทำกุศลอย่างไร จะประพฤติอย่างไร จึงจะได้อย่างนี้ คิดไป ๆ เห็นว่าทำได้แสนยากดุจพลิกแผ่นดินและดุจยกเขาสิเนรุราช ชนเหล่านั้นจึงคิดว่า พวกเราได้ความเป็นมนุษย์อีก ควรเป็นผู้มีศีล ปฏิบัติ ประพฤติธรรม

พระองค์เป็นครูของข้าพระองค์ ทรงมีอุปการะและอนุเคราะห์แก่ข้าพระองค์เป็นอันมาก เมื่อข้าพระองค์ได้พบพระองค์แล้วในวันนั้น ก็ได้ถูกพวกโจรฆ่าตายในเวลาเช้า

ข้าพระองค์เป็นฉัตตมาณพได้เข้าถึงสัจจนาม ขอพระองค์ทรงอนุเคราะห์แก่ข้าพระองค์ ข้าพระองค์จะขอฟังธรรมอีก

ชนเหล่าใดในศาสนานี้ ละกามราคะ ภวราคะ อันเป็นอนุสัยและโมหะแล้ว ชนเหล่านั้นย่อมไม่เข้าถึงการนอนในครรภ์ต่อไป เพราะว่าเป็นผู้บรรลุนิพพาน มีความเย็นเกิดแล้ว”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในเปสการิยวิมาน

เปสการิยวิมาน

นางเปสการีเทพธิดาชมวิมานของตนเองว่า

“วิมานหลังนี้เป็นวิมานงามรุ่งเรือง มีเสาล้วนแล้วด้วยแก้วไพฑูรย์ ใหญ่โตสะอาดสะอ้าน ล้อมรอบด้วยต้นไม้ทองคำ วิมานหลังนี้เกิดเพราะผลกรรมของเรา นางเทพอัปสรตั้งแสนเหล่านี้ซึ่งเกิดประจำในวิมานก็เพราะกรรมของเรา”

Audio 3.2

สมเด็จอัมรินทราธิราช มีเทวโองการตรัสถามว่า

“ท่านเป็นผู้เพรียบพร้อมไปด้วยบริวาร มีรัศมีกายแผ่ซ่านกว่าเทพเจ้าที่เกิดก่อน พระจันทร์มีรัศมีสุกสกาวยิ่งกว่าหมู่ดาวนักขัตฤกษ์ ฉันใด ท่านก็รุ่งเรืองสุกใสกว่านางเทพอัปสรทั้งหมดโดยเชิงบริวาร ฉันนั้นเหมือนกัน

แน่ะนางงามผู้มีพักตร์ควรพิศ ท่านมาจากภพไหน จึงได้มาเกิดที่ภพของเรานี้ เทพเจ้าชาวไตรทศรวมหมดทั้งพระอินทร์ พระพรหมดูเหมือนจะไม่รู้สึกอิ่มในการดูท่าน”

นางเทพธิดาอันสมเด็จอัมรินทราธิราชมีเทวโองการตรัสถามอย่างนั้น จึงกล่าวว่า

“ขอเดชะ พระองค์ผู้องอาจ พระองค์ตรัสถามหม่อมฉันถึงตระกูลเดิมของหม่อมฉันว่า หม่อมฉันจุติมาจากภพไหนจึงได้มาเกิดที่ภพของท่านนี้

หม่อมฉันได้จุติมาจากกรุงพาราณสี ซึ่งเป็นบุรีของแคว้นกาสีเมื่อก่อนขณะที่อยู่ในนครนั้น หม่อมฉันเป็นธิดานายช่างหูก ผู้มีใจเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ ซึ่งหม่อมฉันได้ถึงแล้วโดยใกล้ชิด ไม่มีความสงสัย มีสิกขาบทอันได้สมาทานแล้วไม่ด่างพร้อย ได้สำเร็จอริยผล เป็นผู้แน่นอนในทางที่จะตรัสรู้ซึ่งธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นผู้มีพระอนามัยดี”

สมเด็จอัมรินทราธิราช เมื่อจะทรงอนุโมทนาบุญสมบัติของนางเทพธิดานั้น จึงตรัสว่า

“เราขอแสดงความยินดีต่อท่านผู้มาในที่นี้ได้โดยสวัสดี ท่านเป็นผู้รุ่งเรืองด้วยยศ มีใจเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์อย่างใกล้ชิด ไม่มีความสงสัย เป็นผู้ตั้งอยู่ในสิกขาบทอย่างบริบูรณ์ ได้สำเร็จอริยผล เป็นคนหมดโรค ควรที่จะได้ตรัสรู้ธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแน่นอน”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในอุโบสถวิมาน

อุโบสถวิมาน

ท่านพระมหาโมคคัลลานเถระได้ถามถึงบุรพกรรมของนางเทพธิดาตนหนึ่งว่า

“ดูกรแม่เทพธิดา ท่านมีวรรณะงามยิ่งนัก มีรัศมีส่องสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ สถิตอยู่เหมือนดาวประกายพฤกษ์
เพราะบุญกรรมอะไร ท่านจึงมีผิวพรรณงามเช่นนี้

Audio 3.3

และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ เพราะบุญกรรมอะไร”

นางเทพธิดานั้นมีความปลาบปลื้มใจ ได้ตอบปัญหาแห่งผลกรรมที่ถูกถามนั้นว่า

“ดิฉันเป็นอุบาสิกาอยู่ในเมืองสาเกต ประชาชนเรียกดิฉันว่าแม่อุโบสถ เป็นผู้สมบูรณ์ด้วยศรัทธาและศีล ได้เป็นอุบาสิกาของพระสมณโคดมผู้มีพระจักษุสมบูรณ์ด้วยพระเกียรติยศ

เพราะบุญกรรมนั้น ดิฉันจึงมีวรรณะงามเช่นนี้ และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ เพราะบุญนั้น”

เมื่อจะแสดงโทษของตน นางเทพธิดานั้นจึงได้กล่าวอีกว่า

“ความพอใจได้เกิดมีแก่ดิฉันเพราะได้ทราบถึงทิพสมบัติต่าง ๆ ในนันทวันเนือง ๆ ดิฉันจึงได้บังเกิดในนันทวันชั้นดาวดึงส์พิภพ เพราะเหตุที่ตั้งใจไว้

ดิฉันมิได้ใส่ใจถึงพระวาจาของพระพุทธเจ้าเหล่ากอแห่งพระอาทิตย์ ตั้งจิตไว้ในภพอันเลว จึงมีความเดือดร้อนในภายหลัง”

เพื่อจะปลุกปลอบใจนางเทพธิดานั้น พระมหาโมคคัลลานเถระจึงกล่าวคาถานั้น ความว่า

“ดูกรแม่เทพธิดา อาตมาถามท่านแล้ว ถ้าทราบอายุของท่านผู้อยู่ในอุโบสถวิมานในโลกนี้ จงบอกว่าสิ้นกาลนานเท่าไร”

“ข้าแต่ท่านจอมปราชญ์ ดิฉันดำรงอยู่ในอุโบสถวิมานนี้สิ้นกาลประมาณหกหมื่นปีทิพย์ จุติจากที่นี้แล้ว จักไปบังเกิดเป็นมนุษย์”

พระมหาโมคคัลลานเถระได้ยังนางเทพธิดานั้นให้อาจหาญร่าเริงด้วยคาถานี้ ความว่า

“ท่านอย่าสะทกสะท้านถึงการอยู่ในอุโบสถวิมานนี้เลย ท่านเป็นผู้อันพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงพยากรณ์ไว้แล้ว ท่านจักถึงคุณวิเศษคือ เป็นพระโสดาบัน ทุคติของท่านก็จักพลันเสื่อมไป”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในสุทินนาวิมาน

สุทินนาวิมาน

พระมหาโมคคัลลานเถระ ได้ถามนางเทพธิดาตนหนึ่งว่า

“ดูกรแม่เทพธิดา ท่านเป็นผู้มีวรรณะงามยิ่งนัก มีรัศมีส่องสว่างไปทั่วทุกทิศ สถิตอยู่เหมือนดาวประกายพฤกษ์ เพราะบุญกรรมอะไร ท่านจึงมีผิวพรรณงามเช่นนี้ และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ เพราะบุญกรรมอะไร”

Audio 3.4

นางเทพธิดานั้น มีความปลาบปลื้มใจ ได้ตอบว่า

“ดิฉันเป็นอุบาสิกาอยู่ในเมืองราชคฤห์ ประชาชนเรียกดิฉันว่า แม่สุทินนา เป็นผู้สมบูรณ์ด้วยศรัทธาและศีล เป็นอุบาสิกาของพระสมณโคดมผู้มีพระจักษุสมบูรณ์ด้วยพระเกียรติยศ

เพราะบุญกรรมนั้น ดิฉันจึงมีวรรณะงามเช่นนี้ และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศเพราะบุญกรรมนั้น”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในเสริสสกวิมาน

เสริสสกวิมาน

ท่านพระควัมปติกล่าวว่า

“ขอท่านทั้งหลายจงฟังคำเทวดาและพวกพ่อค้ามาพบกันเมื่อพวกพ่อค้าหลงทางในทะเลทราย อนึ่ง ถ้อยคำที่พวกเทวดาและพวกพ่อค้าโต้ตอบกัน ฉันใด ขอท่านทั้งหลายจงฟังคำนั่น ฉันนั้นเถิด” แล้วได้เล่าว่า

Audio 3.5

“ยังมีพระราชาทรงพระนามว่าปายาสิ มียศ ถึงความเป็นสหายของภุมมเทวดา บันเทิงอยู่ในวิมานของตน เป็นเทวดา แต่ได้มาปราศรัยกับพวกมนุษย์”

เสริสสกเทพบุตรถามพวกพ่อค้าว่า

“มนุษย์ทั้งหลายผู้กลัวทางคด หลงทางแล้ว มาทำไมในป่าที่น่ารังเกียจ เป็นที่สัญจรของอมนุษย์ เป็นที่กันดาร ไม่มีน้ำ ไม่มีอาหาร เดินไปแสนยาก เป็นท่ามกลางแห่งทะเลทราย ในทะเลทรายนี้ ไม่มีผลไม้ ไม่มีเผือกมัน หาเชื้อมิได้ จักมีอาหารแต่ที่ไหน นอกจากฝุ่นและทรายอันร้อนทารุณดังไฟเผา

ที่นี้มีภาคพื้นอันแข็ง ร้อนดังแผ่นเหล็กแดง หาความสุขมิได้เท่ากับนรก สถานที่นี้เป็นที่อยู่ดั้งเดิมของพวกหยาบช้ามีปีศาจเป็นต้น เป็นเหมือนภูมิประเทศถูกสาปแช่งไว้

ก็พวกท่านหวังประโยชน์อะไร ไม่ทันพิจารณาคุณและโทษพากันหลงทางเข้ามายังประเทศนี้ เพราะเหตุอะไร เพราะความโลภหรือความกลัว หรือเพราะความหลง”

พวกพ่อค้าตอบว่า “พวกข้าพเจ้าเป็นพ่อค้าเกวียนอยู่ในแคว้นมคธและแคว้นอังคะ บรรทุกสินค้ามามาก ข้าพเจ้าทั้งหลายมีความต้องการทรัพย์ ปรารถนาอดิเรกลาภเพิ่มพูน จึงพากันไปยังสินธุ-ประเทศและโสวีระประเทศ ข้าพเจ้าทุกคนไม่อาจจะอดกลั้นความกระหายในเวลากลางวัน และหมายจะอนุเคราะห์โคทั้งหลาย จึงได้

พากันรีบเดินทางมาในราตรี อันเป็นเวลาค่ำคืน ข้าพเจ้าทั้งหลายจึงได้พลัดจากทางไปสู่ทางผิด มืดมนดุจคนบอด หลงเข้าไปในป่าที่ไปได้แสนยาก อันเป็นท่ามกลางทะเลทราย มีจิตงงงวย ไม่อาจกำหนดทิศได้

ดูกรเทพเจ้าผู้ควรบูชา พวกข้าพเจ้าได้เห็นวิมานอันประเสริฐของท่านกับตัวท่าน ซึ่งไม่เคยเห็นมาก่อน จึงหวังว่าจะรอดชีวิตได้ยิ่งกว่าก่อน เพราะเห็นวิมานของท่านกับตัวท่าน พวกข้าพเจ้ามีความดีใจร่าเริง ขนลุกขนพอง”

“ดูกรพ่อค้าทั้งหลาย ท่านทั้งหลายเที่ยวไปสู่ฝั่งทะเลทรายข้างนี้ จรดฝั่งทะเลทรายข้างโน้น และไปสู่ทางอันเป็นทางไปยาก ประกอบด้วยเชิงหวายและหลักตอ ข้ามแม่น้ำและภูเขาทั้งหลายไปสู่ทิศต่าง ๆ เป็นอันมาก เพราะเหตุอยากได้โภคทรัพย์ เมื่อพวกท่านไปสู่แว่นแคว้นของพระราชาเหล่าอื่น ท่านไปเห็นมนุษย์ในต่างประเทศ เราจะขอฟังสิ่งอัศจรรย์ที่ท่านทั้งหลายได้ฟัง หรือได้เห็นแล้ว ในสำนักของท่านทั้งหลาย”

“ดูกรกุมาร พวกข้าพเจ้าไม่เคยได้ยินหรือได้เห็นสมบัติมนุษย์ในประเทศอื่น ที่น่าอัศจรรย์ยิ่งไปกว่าสมบัติในวิมานของท่าน พวกข้าพเจ้าได้เห็นวิมานของท่านอันมีรัศมีไม่ทราม อันเลื่อนลอยไปได้ในอากาศ จึงอิ่มใจนัก

ในวิมานของท่านมีทั้งสระโบกขรณี พวงมาลาบัวขาบมากมาย มีหมู่รุกขชาติอันเผล็ดดอกออกผลอยู่เป็นนิจนิรันดร ส่งกลิ่นหอมฟุ้งขจรไป

ในวิมานนี้มีเสาแก้วไพฑูรย์สูงร้อยศอก ประดับด้วยแก้วผลึก แก้วประพาฬ บุษราคัม และแก้วมณีมีเหลี่ยมกว้าง มีรัศมีแผ่ซ่านไป

วิมานของท่านนี้งามดี มีเสาพันหนึ่ง มีอานุภาพหาที่เปรียบมิได้ เสาเหล่านั้นมีวิมานอันงาม แวดล้อมด้วยกำแพงทอง ด้วยแก้วต่าง ๆ มีหลังคาอันมุงแล้วด้วยแก้วต่าง ๆ ชนิด

วิมานของท่านมีแสงแห่งทองชมพูนุท ทอแสงขึ้นเบื้องบน ประกอบด้วยปราสาท บันได และแผ่นกระดานอันเกลี้ยง งามดี มั่นคง และทรวดทรงงดงาม สม่ำเสมออันบุญกรรมปรุงดีแล้ว น่าดู น่าชม น่ารื่นรมย์ใจยิ่งนัก

ภายในวิมานแก้วมีข้าวและน้ำอันสมบูรณ์ ท่านเองก็แวดล้อมด้วยหมู่นางเทพอัปสรเสียงกึกก้องด้วยตะโพน เปิงมาง และดุริยางค์เป็นนิจ

ท่านเป็นผู้อันหมู่เทพยดานอบนบแล้วด้วยการชมเชยและกราบไหว้ ปลาบปลื้มอยู่ด้วยหมู่เทพนารี บันเทิงใจอยู่ในวิมานและปราสาทอันประเสริฐน่ารื่นรมย์ใจ มีอานุภาพ เป็นอจินไตย ประกอบไปด้วยคุณทั้งปวง ดุจท้าวเวสสุวรรณผู้เป็นใหญ่

ท่านเป็นเทวดาหรือเป็นยักษ์ เป็นท้าวสักกะจอมเทพหรือเป็นมนุษย์ พวกพ่อค้าเกวียนถามท่าน ขอท่านจงบอกว่าท่านเป็นเทวดาชื่ออะไร”

“ข้าพเจ้าเป็นเทวดาชื่อว่าเสริสสกะ เป็นผู้รักษาทางกันดาร เป็นเจ้าทะเลทราย ทำตามคำสั่งของท้าวเวสสุวรรณ รักษาประเทศนี้อยู่”

“วิมานนี้ท่านได้ตามความปรารถนา หรือเกิดในกาลบางคราว ท่านทำเองหรือเทวดาทั้งหลายมอบให้ พ่อค้าเกวียนทั้งหลายถามท่าน วิมานอันเป็นที่ชอบใจนี้ ท่านได้มาอย่างไร”

“วิมานอันเป็นที่ชอบใจนี้ มิใช่ข้าพเจ้าได้ตามความปรารถนา มิใช่เกิดขึ้นในกาลบางคราว ข้าพเจ้ามิได้ทำเอง และเทวดาทั้งหลายก็มิได้มอบให้

วิมานอันเป็นที่ชอบใจนี้ ข้าพเจ้าได้มาเพราะบุญกรรมอันดีงามของตน”

“อะไรเป็นวัตรและเป็นพรหมจรรย์ของท่าน นี้เป็นวิบากแห่งบุญอะไรที่ท่านสั่งสมไว้แล้ว พ่อค้าเกวียนทั้งหลายถามท่าน วิมานนี้ท่านได้มาอย่างไร”

“ข้าพเจ้ามีนามว่าปายาสิ เมื่อครั้งข้าพเจ้าเสวยสมบัติในแคว้นโกศล ข้าพเจ้ามีความเห็นผิดว่า ไม่มี มีความตระหนี่เหนียวแน่น มีธรรมอันลามก มีปรกติกล่าวว่าขาดสูญ

ครั้งนั้น มีสมณะนามว่า กุมารกัสสปะ เป็นพหูสูต เป็นผู้เลิศในทางมีถ้อยคำอันวิจิตร ท่านได้แสดงธรรมกถาแก่ข้าพเจ้า ได้บรรเทาทิฏฐิผิดของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ฟังธรรมกถาของท่านนั้นแล้ว ได้ประกาศตนเป็นอุบาสก งดเว้นจากปาณาติบาต จากอทินนาทาน สันโดษ ยินดีด้วยภรรยาของตน ไม่พูดเท็จ ไม่ดื่มน้ำเมา ข้อนั้นเป็นวัตรและเป็นพรหมจรรย์ของข้าพเจ้า นี้เป็นวิบากแห่งบุญที่ข้าพเจ้าได้สั่งสมไว้ วิมานนี้ข้าพเจ้าได้มาเพราะบุญกรรมอันดีงามนั้นนั่นแล”

“ได้ยินว่าถ้อยคำของนรชนผู้มีปัญญา เป็นบัณฑิต ที่ได้พูดไว้เป็นคำจริง ไม่กลับกลายเป็นอย่างอื่นว่า บุคคลผู้ทำบุญจะไปในที่ใด ๆ ย่อมได้ตามความปรารถนา บันเทิงใจในที่นั้น ๆ

ความเศร้าโศก ความร่ำไร การเบียดเบียน การจองจำ ความเศร้าหมอง มีอยู่ในที่ใด ๆ คนทำบาปย่อมไม่พ้นจากทุคติในกาลไหน ๆ

ดูกรกุมาร เพราะเหตุใดหนอ ความโทมนัสจึงได้บังเกิดแก่เทวดาผู้เป็นบริวารของท่านนี้และแก่ท่าน ดุจคนผู้หลงใหลฟั่นเฟือนและดุจน้ำอันขุ่นในครู่เดียวนี้”

“แน่ะพ่อทั้งหลาย ป่าไม้ซึกเหล่านี้เป็นทิพย์มีกลิ่นหอมฟุ้งตลบไปทั่ววิมานนี้ ใช่แต่เท่านั้น ป่าไม้ซึกนี้ยังกำจัดความมืดได้ทั้งกลางวันและกลางคืน ล่วงไปร้อยปี เปลือกฝักแห่งต้นซึกนี้ จึงจะสุกหล่นลงครั้งหนึ่ง ๆ เป็นอันรู้ว่าร้อยปีของมนุษย์ล่วงไปแล้ว

ดูกรพ่อทั้งหลาย ตั้งแต่ข้าพเจ้าเกิดในเทพนิกายนี้จักตั้งอยู่ในวิมานนี้ตลอด ๕๐๐ ปีทิพย์ แล้วจึงจุติเพราะสิ้นอายุ เพราะสิ้นบุญ ข้าพเจ้าสยบซบเซา เพราะความเศร้าโศกนั้นนั่นแล”

“ท่านได้วิมานนี้มานาน จะนับประมาณมิได้ เมื่อท่านเป็นเช่นนั้น จะเศร้าโศกไปทำไมเล่า ก็แหละคนที่มีบุญน้อย เข้าอยู่วิมานนี้เพียงครู่เดียว ควรเศร้าโศกแน่แท้ แต่ท่านมีอายุถึง ๙ ล้านปีของมนุษย์ จะเศร้าโศกไปทำไมเล่า ท่านอย่าเศร้าโศกไปเลย”

“ดูกรท่านทั้งหลาย การที่ท่านทั้งหลายกล่าวตักเตือนข้าพเจ้าด้วยวาจาอันเป็นที่รักนั้น สมควรแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะตามรักษาพวกท่าน ท่านทั้งหลายจงไปโดยสวัสดี ยังที่ที่ท่านทั้งหลายปรารถนาเถิด”

“ข้าพเจ้าทั้งหลายมีความต้องการทรัพย์ ปรารถนาอดิเรกลาภเพิ่มพูน จึงไปสู่สินธุประเทศและโสวีระประเทศ บัดนี้ พวกข้าพเจ้าขอบวงสรวงท่าน ขอให้ปฏิญาณไว้แก่ท่าน ถ้าพวกข้าพเจ้าได้ทรัพย์สมความปรารถนาแล้ว จักทำการบูชาเสริสสกเทพบุตรให้ยิ่ง”

“ท่านทั้งหลายอย่าได้ทำการบูชาแก่เสริสสกเทพบุตรเลย สิ่งที่ท่านพูดถึงทั้งหมด จักเป็นของท่าน ขอพวกท่านจงงดเว้นกรรมทั้งหลายอันเป็นบาป และจงอธิษฐานการประกอบตามซึ่งธรรม

ในหมู่พ่อค้าเกวียนนี้ มีอุบาสกผู้เป็นพหูสูต สมบูรณ์ด้วยศีลและวัตร มีศรัทธา มีปกติบริจาค มีศีลเป็นที่รัก มีปัญญาเครื่องพิจารณา เป็นผู้สันโดษ เป็นผู้รู้ เมื่อรู้สึกอยู่ ไม่พูดมุสา ไม่คิดเบียดเบียนผู้อื่น ไม่กล่าวคำส่อเสียดให้เขาแตกกัน พูดแต่วาจาอ่อนหวานละมุนละม่อม มีความเคารพ ยำเกรง อ่อนน้อม ไม่เป็นคนทำบาป หมดจดในอธิศีล เป็นคนเลี้ยงมารดาและบิดาโดยธรรม มีความประพฤติบริสุทธิ์ แสวงหาโภคะทั้งหลายเพราะเหตุแห่งมารดาและบิดา ไม่ใช่เพราะเหตุแห่งตน เมื่อมารดาบิดาล่วงลับไปแล้ว มีจิตน้อมไปในเนกขัมมะ จักประพฤติพรหมจรรย์ เป็นคนตรง ไม่คดโกง ไม่โอ้อวด ไม่มีมารยา ไม่พูดมีเลศนัย

อุบาสกผู้ทำงานอันบริสุทธิ์ ตั้งอยู่ในธรรมเช่นนี้จะพึงได้ทุกข์อย่างไรเล่า เพราะอุบาสกนั้นเป็นเหตุ ข้าพเจ้าจึงมาแสดงตนให้ปรากฏ พวกท่านจึงได้เห็นข้าพเจ้า ก็ถ้าเว้นอุบาสกนั้นเสีย พวกท่านก็จักมืดมน ดุจคนตาบอด หลงเข้าไปในป่า จักเป็นเถ้าถ่านไป อันคนอื่นเบียดเบียนคนอื่นนั้น เป็นการกระทำได้ง่าย การสมาคมด้วยสัปบุรุษ นำมาซึ่งความสุข”

“อุบาสกนั้นชื่ออะไร ทำกรรมอะไร มีชื่ออย่างไร มีโคตรอย่างไร ดูกรเทพเจ้าผู้ควรบูชา ท่านมาในที่นี้เพื่ออนุเคราะห์อุบาสกคนใด แม้พวกข้าพเจ้าก็ต้องการจะเห็นอุบาสกนั้น แม้ท่านรักอุบาสกคนใด ก็เป็นลาภของอุบาสกคนนั้น”

“บุรุษใดเป็นกัลบกมีชื่อว่าสัมภวะ เป็นคนรับใช้สอยของพวกท่าน อาศัยการตัดผมเลี้ยงชีพ ท่านทั้งหลายจงรู้บุรุษนั้นว่าเป็นอุบาสก ท่านทั้งหลายอย่าได้ดูหมิ่นอุบาสกนั้น ด้วยว่าอุบาสกนั้นผู้มีศีลเป็นที่รัก”

“ดูกรเทพเจ้าผู้ควรบูชา ท่านพูดถึงช่างตัดผมคนใด ข้าพเจ้าทั้งหลายรู้จักแล้ว แต่ก่อนข้าพเจ้าทั้งหลายไม่รู้จักว่าเป็นเช่นนี้เลย เพราะฟังคำของท่าน แม้ข้าพเจ้าทั้งหลายก็จักบูชาอุบาสกนั้นเป็นอย่างยิ่ง”

“มนุษย์ทั้งหมดในโลกนี้ เป็นหนุ่ม แก่ หรือปานกลาง มนุษย์เหล่านั้นทั้งหมดจงขึ้นสู่วิมานนี้ แล้วจงดูผลบุญของคนตระหนี่”

พวกพ่อค้าเหล่านั้นทั้งหมดพากันห้อมล้อมช่างกัลบกนั้นขึ้นสู่วิมาน พร้อมกับกล่าวว่า “ข้าพเจ้าจะเป็นผู้งดเว้นจากปาณาติบาต จากอทินนาทาน จะยินดีด้วยภรรยาของตน จะไม่พูดเท็จ และไม่ดื่มน้ำเมา”

พวกพ่อค้าทั้งหมดนั้น ครั้นประกาศความเป็นอุบาสกแล้ว ได้ไปยังประเทศที่ตนปรารถนาโดยสวัสดี พวกพ่อค้าบันเทิงอยู่ด้วยฤทธิ์ของเทวดาเนือง ๆ ได้รับอนุญาตแล้วหลีกไป”

พวกพ่อค้าเหล่านั้นมีความต้องการทรัพย์ ปรารถนาอดิเรกลาภเพิ่มพูน ได้ไปยังสินธุประเทศและโสวีระประเทศ พยายามทำตามความปรารถนาของตน ได้ทรัพย์บริบูรณ์ตามความปรารถนา

กลับมาสู่ปาตลีบุตรโดยปลอดภัย ไปสู่เรือนของตน พรั่งพร้อมด้วยบุตรและภรรยา มีจิตยินดี โสมนัส ปลาบปลื้ม ได้ทำการบูชาอย่างยิ่งแก่เสริสสกเทพบุตร ให้สร้างเทวาลัยชื่อว่าเสริสสกะ

การคบหาด้วยสัปบุรุษยังประโยชน์ให้สำเร็จอย่างนี้ การคบหาบุคคลผู้มีคุณธรรมมีประโยชน์มาก สัตว์ทั้งปวงย่อมได้รับประโยชน์และมีความสุขเพราะคบหาอุบาสกคนหนึ่ง ๆ

บุพกรรมของธนปาลเปรต

ธนปาลเปตวัตถุ

พวกพ่อค้าถามเปรตตนหนึ่งว่า

“ท่านเปลือยกาย มีรูปร่างน่าเกลียด ซูบผอม สะพรั่งไปด้วยเส้นเอ็น เห็นกระดูกซี่โครง แน่ะเพื่อนยาก ท่านเป็นใครหนอ”

เปรตนั้นตอบว่า

Audio 3.6

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญทั้งหลาย ข้าพเจ้าเป็นเปรต ทุกข์ยาก เกิดอยู่ในยมโลก ได้ทำกรรมอันลามกไว้ จึงจากโลกนี้ไปสู่เปตโลก”

“ท่านทำกรรมชั่วอะไรไว้ด้วยกาย วาจา ใจ หรือ เพราะวิบากแห่งอะไร ท่านจึงจากโลกนี้ไปสู่เปตโลก”

“มีพระนครของพระเจ้าทสันนราช ปรากฏนามว่า เอรกัจฉะ เมื่อก่อนข้าพเจ้าเป็นเศรษฐีอยู่ในนครนั้น ประชาชนเรียกข้าพเจ้าว่า ธนปาลเศรษฐี ข้าพเจ้ามีเงิน ๘๐ เล่มเกวียน ทองคำ แก้วมุกดา แก้วไพฑูรย์ก็มีมากมายเหลือที่จะนับ

แม้ข้าพเจ้าจะมีทรัพย์มากมายถึงเพียงนั้น ก็ไม่รักที่จะให้ทาน ปิดประตูแล้วจึงบริโภคอาหารด้วยคิดว่า พวกยาจกอย่าได้เห็นเรา

ข้าพเจ้าไม่มีศรัทธา เป็นคนตระหนี่เหนียวแน่น ได้ด่าว่าพวกยาจก และห้ามปรามมหาชนผู้ให้ทานทำบุญด้วยคำว่า ผลแห่งทานไม่มี ผลแห่งการสำรวม จักมีแต่ที่ไหน ได้ทำลายสระน้ำ บ่อน้ำที่เขาขุดไว้ สวนดอกไม้ สวนผลไม้ ศาลาน้ำ และสะพานในที่เดินลำบากที่เขาปลูกสร้างให้พินาศ

ข้าพเจ้านั้นไม่ได้ทำความดีไว้เลย ทำแต่ความชั่วไว้ จุติจากชาตินั้นแล้ว บังเกิดในปิตติวิสัย เพียบพร้อมไปด้วยความหิวกระหายตลอด ๕๕ ปี ตั้งแต่ตายแล้ว ข้าพเจ้ายังไม่ได้กินข้าวและน้ำเลยแม้แต่น้อย

การสงวนทรัพย์ คือ ไม่ให้แก่ใคร ๆ เป็นความพินาศของสัตว์ทั้งหลาย ความฉิบหายก็คือการสงวนทรัพย์ ได้ยินว่าเปรตทั้งหลายรู้ว่าการสงวนทรัพย์คือการไม่ให้แก่ใคร ๆ เป็นความพินาศ เมื่อก่อนข้าพเจ้าสงวนทรัพย์ไว้ เมื่อทรัพย์มีอยู่เป็นอันมาก ไม่ให้ทาน เมื่อไทยธรรมมีอยู่ ไม่ทำที่พึ่งแก่ตน

ข้าพเจ้าได้รับผลแห่งกรรมของตนจึงเดือดร้อนในภายหลัง พ้นจาก ๔ เดือนไปแล้ว ข้าพเจ้าจักตาย จักไปตกนรกอันเผ็ดร้อนสาหัส มี ๔ เหลี่ยม ๔ ประตู จำแนกเป็นห้อง ๆ ล้อมด้วยกำแพงเหล็ก พร้อมด้วยแผ่นเหล็ก พื้นของนรกนั้นล้วนแล้วด้วยทองแดงลุกเป็นเปลวเพลิง ประกอบด้วยความร้อน แผ่ไปตลอดร้อยโยชน์โดยรอบ ตั้งอยู่ทุกเมื่อ

ข้าพเจ้าจักต้องเสวยทุกขเวทนาในนรกนั้นตลอดกาลนาน ก็การเสวยทุกขเวทนาเช่นนี้ เป็นผลแห่งกรรมอันชั่ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเศร้าโศกที่จะไปเกิดในนรกอันเร่าร้อนนั้น

ข้าแต่ท่านผู้เจริญทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอเตือนท่านทั้งหลาย ขอความเจริญจงมีแก่ท่านทั้งหลายผู้มาประชุมกันในที่นี้

พวกท่านอย่าได้ทำบาปกรรมในที่ไหน ๆ คือ ในที่แจ้งหรือในที่ลับ ถ้าพวกท่านจักกระทำหรือกระทำบาปกรรมนั้นไว้ แม้พวกท่านจะเหาะหนีไปอยู่ที่ไหน ก็ย่อมไม่พ้นไปจากทุกข์

ขอท่านทั้งหลายจงเลี้ยงมารดา จงเลี้ยงบิดา ประพฤติอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ในสกุล เป็นผู้เกื้อกูลแก่สมณะและพราหมณ์ ท่านทั้งหลายจักไปสวรรค์ด้วยการปฏิบัติอย่างนี้

บุคคลจะอยู่ในอากาศในท่ามกลางมหาสมุทร หรือเข้าไปสู่ช่องภูเขา พึงพ้นจากบาปกรรมไม่มี หรือบุคคลอยู่ในส่วนแห่งภาคพื้นใด พึงพ้นจากบาปกรรม ส่วนแห่งภาคพื้นนั้นไม่มี”

บุพกรรมของเปรตพรานเนื้อ

มิคลุททกเปตวัตถุ

พระนารทเถระถามเปรตตนหนึ่งว่า

“ท่านเป็นคนหนุ่มแน่น ห้อมล้อมด้วยเทพบุตรและเทพธิดา รุ่งเรืองอยู่ด้วยกามคุณ อันให้เกิดความกำหนัดยินดีในราตรี เสวยทุกข์ในกลางวันท่านได้ทำกรรมอะไรไว้ในชาติก่อน”

เปรตนั้นตอบว่า

Audio 3.7

“เมื่อก่อน ข้าพเจ้าเป็นพรานเนื้ออยู่ที่ภูเขาวงกตอันเป็นที่รื่นรมย์ ใกล้กรุงราชคฤห์ เป็นผู้มีฝ่ามือเปื้อนโลหิต เป็นคนหยาบช้าทารุณ มีใจประทุษร้ายในสัตว์เป็นอันมาก ผู้ไม่ได้กระทำความโกรธเคือง ยินดีแต่ในการเบียดเบียนสัตว์อื่น เป็นผู้ไม่สำรวมแล้วด้วยกาย วาจา ใจเป็นนิตย์

อุบาสกคนหนึ่งผู้เป็นสหายของข้าพเจ้า เป็นคนใจดีมีศรัทธา ก็อุบาสกเอ็นดูข้าพเจ้า ห้ามข้าพเจ้าอยู่เนือง ๆ ว่า อย่าทำบาปกรรมเลยพ่อเอ๋ย อย่าไปทุคติเลย ถ้าท่านปรารถนาความสุขในโลกหน้าจงงดเว้นการฆ่าสัตว์ อันเป็นการไม่สำรวมเสียเถิด

ข้าพเจ้าฟังคำของสหายผู้หวังดีมีความอนุเคราะห์ด้วยประโยชน์นั้นแล้ว ไม่ทำตามคำสั่งสอนทั้งสิ้น เพราะข้าพเจ้าเป็นคนไม่มีปัญญา ยินดีแล้วในบาปตลอดกาลนาน

สหายผู้มีปัญญาดีนั้นแนะนำข้าพเจ้าให้ตั้งอยู่ในความสำรวมด้วยความอนุเคราะห์ว่า ถ้าท่านฆ่าสัตว์ในกลางวัน จงงดเว้นเสียในกลางคืน ข้าพเจ้าจึงฆ่าสัตว์แต่เฉพาะกลางวัน กลางคืนเป็นผู้สำรวมงดเว้น

เพราะฉะนั้น กลางคืนข้าพเจ้าจึงได้รับความสุข กลางวันได้เสวยทุกข์ กลางคืนได้เสวยทิพยสมบัติด้วยผลแห่งกุศลกรรมนั้น ส่วนกลางวันฝูงสุนัขมีจิตเดือดดาลพากันห้อมล้อมกัดกินข้าพเจ้ารอบด้าน

ก็ชนเหล่าใดผู้มีความเพียรเนือง ๆ บากบั่นมั่นในศาสนาของพระสุคต ข้าพเจ้าเข้าใจว่าชนเหล่านั้นจักได้บรรลุอมตบทอันปัจจัยอะไร ๆ ปรุงแต่งไม่ได้อย่างแน่นอน”

วาจา

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในทวารปาลกวิมาน

ทวารปาลกวิมาน

พระมหาโมคคัลลานเถระ ได้ถามเทพบุตรตนหนึ่งว่า

“วิมานของท่านสูงมาก ทั้งยาวและกว้าง ๑๒ โยชน์ มียอด ๗๐๐ ยอด มีเสาล้วนแล้วด้วยแก้วมณี และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ อย่างนี้ เพราะบุญกรรมอะไร”

Audio 4.1

เทพบุตรนั้นอันพระมหาโมคคัลลานเถระถามแล้ว มีความปลาบปลื้มใจ จึงตอบปัญหาแห่งผลกรรมที่ถูกถามนั้นว่า

“พันปีทิพย์เป็นอายุของข้าพเจ้า เพราะข้าพเจ้าได้ทำกุศลด้วยเหตุเพียงพูดอ่อนหวาน ประพฤติด้วยใจ

บุคคลผู้ทำบุญด้วยเหตุเพียงพูดอ่อนหวานและยังใจให้เลื่อมใสเท่านี้ จักดำรงอยู่ในชั้นดาวดึงส์นี้สิ้นพันปี และพรั่งพร้อมไปด้วยทิพยกามคุณ

ข้าพเจ้ามีวรรณะงามเช่นนี้เพราะบุญกรรมนั้น และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศอย่างนี้ เพราะบุญกรรมนั้น”

บุพกรรมของเปรตผู้พิพากษาโกง

กูฏวินิจฉยกเปตวัตถุ

พระนารทเถระถามเปรตตนหนึ่งว่า

“ตัวท่านทัดทรงดอกไม้ ใส่ชฎา สวมกำไลทอง ลูบไล้ด้วยจุรณจันทน์ มีสีหน้าผ่องใส งดงามดุจสีพระอาทิตย์อุทัยขึ้นมาบนอากาศ มีนางฟ้าหมื่นหนึ่งเป็นบริวารบำรุงบำเรอท่าน นางฟ้าเหล่านั้นล้วนสวมกำไลทอง นุ่งห่มผ้าอันขลิบด้วยทองคำ

Audio 4.2

ท่านเป็นผู้มีอานุภาพมาก มีรูปเป็นที่ให้เกิดขนชูชันแก่ผู้พบเห็น แต่ท่านจิกเนื้อที่หลังของตนกินเป็นอาหารท่านได้ทำกรรมชั่วอะไรไว้ด้วยกาย วาจา ใจ หรือเพราะวิบากแห่งกรรมอะไร ท่านจึงจิกเนื้อหลังของตนเองกินเป็นอาหาร”

เปรตนั้นตอบว่า

“ข้าพเจ้าได้ประพฤติทุจริตด้วยการส่อเสียด พูดเท็จ และหลอกลวง เพื่อความฉิบหายแก่ตนในมนุษยโลก ข้าพเจ้าไปสู่บริษัทในมนุษยโลก เมื่อเวลาควรจะพูดความจริงให้ปรากฏ ละเหตุละผลเสีย ประพฤติคล้อยตามอธรรม

ผู้ใดประพฤติทุจริตมีคำส่อเสียดเป็นต้น ผู้นั้นต้องจิกเนื้อหลังของตนกิน เหมือนข้าพเจ้าจิกเนื้อหลังของตนกินในวันนี้

ข้าแต่ท่านพระนารทะ ทุกข์ที่ข้าพเจ้าได้รับอยู่นี้ท่านได้เห็นเองแล้ว **ชนใดเป็นคนฉลาด มีความอนุเคราะห์ ชนเหล่านั้นพึงกล่าวตักเตือนว่า ท่านอย่าพูดส่อเสียด อย่าพูดเท็จ อย่าเป็นผู้มีเนื้อหลังของตนเป็นอาหารเลย”**

บุพกรรมของเปรตปากหมู

สูกรเปตวัตถุ

พระนารทเถระถามเปรตตนหนึ่งว่า

“กายของท่านมีสีเหมือนทองคำทั่วทั้งกาย รัศมีกายของท่านสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ แต่ปากของท่านเหมือนปากสุกร เมื่อก่อนท่านได้ทำกรรมอะไรไว้”

เปรตนั้นตอบว่า

Audio 4.3

“ข้าแต่พระนารทะ เมื่อก่อนข้าพเจ้าได้สำรวมกาย แต่ไม่ได้สำรวมวาจา เพราะเหตุนั้นรัศมีกายของข้าพเจ้าจึงเป็นเช่นกับที่ท่านเห็นอยู่นั้น ข้าพเจ้าขอกล่าวกะท่าน สรีระของข้าพเจ้าท่านเห็นเองแล้ว ขอท่านอย่าทำบาปด้วยปาก อย่าให้ปากสุกรเกิดมีแก่ท่าน”

บุพกรรมของเปรตปากเน่า

ปูติมุขเปตวัตถุ

พระนารทเถระถามเปรตตนหนึ่งว่า

“ท่านมีผิวพรรณงามดังทิพย์ ยืนอยู่ในอากาศ แต่ปากของท่านมีกลิ่นเหม็น หมู่หนอนพากันมาไชชอนอยู่ เมื่อก่อนท่านทำกรรมอะไรไว้”

เปรตนั้นตอบว่า

Audio 4.4

“เมื่อก่อนข้าพเจ้าเป็นสมณะลามก มีวาจาชั่ว สำรวมกายเป็นปกติ ไม่สำรวมปาก ผิวพรรณดังทอง ข้าพเจ้าได้แล้วเพราะพรหมจรรย์นั้น แต่ปากของข้าพเจ้าเหม็นเน่าเพราะกล่าววาจาส่อเสียด

ข้าแต่ท่านพระนารทะ รูปของข้าพเจ้านี้ท่านเห็นเองแล้ว ท่านผู้ฉลาดอนุเคราะห์กล่าวไว้ว่า ท่านอย่าพูดส่อเสียดและอย่าพูดมุสา ถ้าท่านละคำส่อเสียดและคำมุสาแล้ว สำรวมด้วยวาจา ท่านจักเป็นเทพเจ้าผู้สมบูรณ์ด้วยสิ่งที่น่าใคร่”

บุพกรรมของอุตตรมาตุเปรต

อุตตรมาตุเปตวัตถุ

นางเปรตมีผิวพรรณน่าเกลียดน่ากลัว มีผมยาวห้อยลงมาจดพื้นดิน คลุมตัวด้วยผม เข้าไปหาภิกษุที่พักอยู่ริมฝั่งแม่น้ำคงคา ได้กล่าวกะภิกษุนั้นดังนี้ว่า

Audio 4.5

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ดิฉันตั้งแต่ตายมาจากมนุษยโลก ยังไม่ได้บริโภคข้าวหรือดื่มน้ำเลย ตลอดเวลา ๕๕ ปีแล้ว ขอท่านจงให้น้ำดื่มแก่ดิฉันผู้กระหายน้ำด้วยเถิด”

ภิกษุนั้นกล่าวว่า

“แม่น้ำคงคามีน้ำเย็นใสสะอาด ไหลมาแต่ป่าหิมพานต์ ท่านจงตักเอาน้ำจากแม่น้ำคงคานั้นดื่มเถิด จะมาขอน้ำกะเราทำไม”

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ถ้าดิฉันตักน้ำในแม่น้ำคงคานี้เองไซร้ น้ำนั้นย่อมกลับกลายเป็นเลือดปรากฏแก่ดิฉัน เพราะฉะนั้น ดิฉันจึงขอน้ำจากท่าน”

“ท่านได้ทำกรรมชั่วอะไรไว้ด้วยกาย วาจา ใจ หรือ น้ำในแม่น้ำคงคาจึงกลายเป็นเลือดปรากฏแก่ท่าน”

“ดิฉันมีบุตรคนหนึ่งชื่ออุตตระ เป็นอุบาสกมีศรัทธา เขาได้ถวายจีวร บิณฑบาต ที่นอน ที่นั่ง และคิลานปัจจัย แก่สมณะทั้งหลาย ด้วยความไม่พอใจของดิฉัน ดิฉันถูกความตระหนี่ครอบงำ ด่าเขาว่า เจ้าอุตตระ เจ้าถวายจีวร บิณฑบาต ที่นอน ที่นั่งและคิลานปัจจัยแก่สมณะทั้งหลาย ด้วยความไม่พอใจของเรานั้น จงกลายเป็นเลือดปรากฏแก่เจ้าในปรโลก เพราะวิบากแห่งกรรมนั้น น้ำในแม่น้ำคงคาจึงกลายเป็นเลือดปรากฏแก่ดิฉัน”

บุพกรรมของเปรตกินน้ำเลือดน้ำหนอง

พาคเปตวัตถุ

สามเณรรูปหนึ่งถามเปรตสองตนว่า

“คนหนึ่งขี่ช้างเผือกไปข้างหน้า คนหนึ่งขี่รถเทียมด้วยม้าอัสดรไปท่ามกลาง นางสาวน้อยขึ้นวอไปข้างหลัง เปล่งรัศมีสว่างไสวไปทั่วทิศ ส่วนท่านทั้งหลายมือถือฆ้อนเดินร้องไห้ มีหน้าชุ่มไปด้วยน้ำ

Audio 4.6

น้ำตา มีตัวเป็นแผลแตกพัง ท่านเกิดเป็นมนุษย์ได้ทำบาปอะไรไว้ ท่านทั้งหลายดื่มกินโลหิตของกันและกัน เพราะกรรมอะไร”

เปรตทั้งสองได้ฟังสามเณรถามจึงตอบว่า

“ผู้ขี่ช้างเผือกชาติกุญชรมี ๔ เท้าไปข้างหน้า คนนั้นเป็นบุตรหัวปีของข้าพเจ้าทั้งสอง เมื่อเป็นมนุษย์เขาได้ถวายทานแก่สงฆ์ จึงได้รับความสุขบันเทิงใจ

ผู้ขี่รถเทียมด้วยม้าอัสดร ๔ ม้า แล่นเรียบไปท่ามกลาง ผู้นั้นเป็นบุตรคนกลางของข้าพเจ้าทั้งสอง เมื่อเขาเป็นมนุษย์เป็นคนไม่ตระหนี่ เป็นทานบดีรุ่งโรจน์อยู่

นารีที่มีปัญญา ดวงตากลมงามรุ่งเรืองดุจตาเนื้อ ขึ้นวอมาข้างหลัง ผู้นั้นเป็นธิดาคนสุดท้ายของข้าพเจ้าทั้งสอง นางมีความสุขเบิกบานใจเพราะส่วนแห่งทานกึ่งส่วน

เมื่อก่อน เขาทั้งสามมีจิตเลื่อมใส ได้ให้ทานแก่สมณพราหมณ์ทั้งหลาย ส่วนข้าพเจ้าทั้งสองเป็นคนตระหนี่ บริภาษสมณพราหมณ์ทั้งหลาย เขาทั้งสามถวายทานแล้ว บำรุงบำเรอด้วยกามคุณอันเป็นทิพย์ ส่วนข้าพเจ้าทั้งสองซูบซีดอยู่ ดุจไม้อ้ออันไฟไหม้ ฉะนั้น”

“อะไรเป็นโภชนะของท่าน อะไรเป็นที่นอนของท่าน และท่านมีบาปธรรมอย่างยิ่ง ยังอัตภาพให้เป็นไปอย่างไร เมื่อโภคะเป็นอันมากมีอยู่ไม่น้อย ท่านหน่ายสุข ได้เสวยทุกข์ในวันนี้”

“ข้าพเจ้าทั้งสองดีซึ่งกันและกัน แล้วกินหนองและเลือดของกันและกัน ได้ดื่มหนองและเลือดเป็นอันมาก ก็ยังไม่หายอยาก มีความหิวอยู่เป็นนิจ

สัตว์ทั้งหลายไม่ให้ทาน ละไปแล้ว เกิดในยมโลก ย่อมร่ำไรอยู่เหมือนข้าพเจ้าทั้งสอง ฉะนั้น

สัตว์เหล่าใดได้ประสบโภคะต่าง ๆ แล้ว ไม่ใช้สอยเอง ทั้งไม่ทำบุญ สัตว์เหล่านั้นจักต้องหิวกระหายในปรโลก ภายหลังถูกความหิวแผดเผาไหม้อยู่สิ้นกาลนาน ครั้นทำกรรมทั้งหลาย มีผลเผ็ดร้อน มีทุกข์เป็นกำไรแล้ว ย่อมได้เสวยทุกข์

ก็บัณฑิตทั้งหลายรู้ทรัพย์และข้าวเปลือกเป็นอย่างหนึ่ง รู้ชีวิตของสัตว์ทั้งหลายในมนุษยโลกนี้เป็นอย่างหนึ่ง รู้ทรัพย์และข้าวเปลือกและชีวิตมนุษย์เป็นอีกอย่างหนึ่ง จากสิ่งนอกนี้แล้ว พึงทำที่พึ่งของตน

ชนเหล่าใดเป็นผู้ฉลาดในธรรม ฟังคำของพระอรหันต์ทั้งหลายแล้ว มารู้ชัดอย่างนี้ ชนเหล่านั้นย่อมไม่ประมาทในทาน”

บุพกรรมของเปรตกินคูถ

คูถขาทิกเปตวัตถุ

พระมหาโมคคัลลานเถระได้ถามเปรตตนหนึ่งว่า

“ท่านเป็นใครหนอ โผล่ขึ้นจากหลุมคูถให้เราเห็นเช่นนี้ ท่านร้องครวญครางอื้ออึงไปทำไมเล่า ท่านมีการงานอันลามกเป็นแน่”

เปรตนั้นตอบว่า

Audio 4.7

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าเป็นเปรตเสวยทุกข์เกิดในยมโลก เพราะได้ทำกรรมอันลามกไว้ จึงไปจากโลกนี้สู่เปตโลก”

“ท่านทำกรรมชั่วอะไรไว้ด้วยกาย วาจา ใจหรือ เพราะผลแห่งกรรมอะไร ท่านจึงได้ประสบทุกข์เช่นนี้”

“ชาติก่อน มีภิกษุรูปหนึ่งเป็นเจ้าอาวาส อยู่ในอาวาสของข้าพเจ้า ท่านมีปกติริษยา ตระหนี่ มีใจกระด้าง มักด่า บริภาษ ได้กล่าวโทษภิกษุอาคันตุกะทั้งหลายที่เรือนของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าฟังคำของภิกษุนั้นแล้ว ได้ด่าพวกภิกษุทั้งหลาย เพราะผลแห่งกรรมนั้น ข้าพเจ้าจึงไปจากโลกนี้สู่เปตโลก”

“ภิกษุที่เข้าไปสู่ตระกูลของท่าน ไม่ใช่มิตรแท้ เป็นมิตรเทียม เป็นคนปัญญาทราม มรณภาพแล้วไปสู่คติไหนหนอ”

“ข้าพเจ้ายืนอยู่บนศีรษะของภิกษุผู้มีกรรมอันลามกนั้น กุลุปกภิกษุไปเกิดเป็นเปรตบริวารของข้าพเจ้า

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ชนเหล่าอื่นถ่ายสิ่งใดลงไป สิ่งนั้นเป็นอาหารของข้าพเจ้า และข้าพเจ้าเองถ่ายสิ่งใดลงไป เปรตซึ่งเคยเป็นภิกษุนั้นก็อาศัยสิ่งนั้นเลี้ยงชีพ”

ครอบครัว

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในลตาวิมาน

ลตาวิมาน

นางเทพนารี ๕ องค์ มีความรุ่งเรือง มีปัญญา งดงามด้วยคุณธรรม เป็นธิดาของท้าวเวสสวัณมหาราช คือ นางลดาเทพธิดา ๑ นางสัชชาเทพธิดา ๑ นางปวราเทพธิดา ๑ นางอัจฉิมุตีเทพธิดา ๑ นางสุดาเทพธิดา ๑ ต่างเป็นนางบำเรอของท้าวสักกเทวราช ผู้ประเสริฐ มีศิริ ได้พากันไปยังแม่น้ำอันไหลมาจากสระอโนดาด มีน้ำเยือกเย็น มีดอกอุบลน่ารื่นรมย์ในป่าหิมพานต์ เพื่อสรงสนาน

Audio 5.1

ครั้นสรงสนาน ฟ้อนรำขับร้อง รื่นเริงสำราญใจในแม่น้ำแล้ว นางสุดาเทพธิดาได้ถามนางลดาเทพธิดาผู้พี่องค์ใหญ่ว่า

“เจ้าพี่จ๋า ผู้มีดวงตาเหลืองปนแดง มีร่างประดับด้วยพวงมาลัยอุบล มีพวงมาลัยประดับเศียร ผิวพรรณก็งดงามเปล่งปลั่งดังทองคำ มีอวัยวะทุกส่วนงดงามผ่องใส เหมือนท้องฟ้าที่ปราศจากเมฆหมอก มีอายุยืน

ดิฉันขอถามเจ้าพี่ เพราะทำบุญอะไรไว้ เจ้าพี่จึงได้มียศมาก ทั้งเป็นที่รักและโปรดปรานของพระภัสดา มีรูปงามสะสวยยิ่งนัก ทั้งฉลาดในการฟ้อนรำขับร้อง และบรรเลงเป็นเยี่ยม จนพวกเทพบุตรและเทพธิดาไต่ถามถึงเสมอ ๆ ขอโปรดได้บอกแก่หม่อมฉันด้วยเถิด”

นางลดาเทพธิดาจึงตอบว่า

“ครั้นพี่ยังเป็นมนุษย์อยู่ในมนุษยโลก เป็นบุตรสะใภ้ในตระกูลมั่งคั่งตระกูลหนึ่ง พี่มิได้เป็นคนมักโกรธ เป็นผู้ประพฤติอยู่ใต้บังคับบัญชาของสามี ไม่ประมาทในวันอุโบสถ

เมื่อพี่ยังเป็นสาวอยู่ เป็นผู้ภักดีด้วยการไม่ประพฤตินอกใจสามีหนุ่ม พี่เป็นที่โปรดปรานของสามีเป็นอย่างยิ่งก็เพราะพี่มีน้ำใจผ่องใส ได้ทำตัวให้เป็นที่โปรดปรานของสามี พร้อมทั้งญาติผู้ใหญ่และบิดามารดาของสามี ตลอดจนคนใช้ชายหญิง พี่จึงได้มีบริวารยศอันบุญกรรมจัดมาให้ถึงอย่างนี้

เพราะกุศลกรรมนั้น พี่จึงได้เป็นผู้พิเศษกว่านางฟ้าพวกอื่น ในที่ ๔ สถาน คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ได้เสวยความยินดีมิใช่น้อย”

เมื่อนางสุดาเทพธิดาได้ฟังดังนี้แล้ว จึงได้พูดกับพี่สาวทั้งสามว่า

“ข้าแต่เจ้าพี่ทั้งสาม เจ้าพี่ลดาได้แถลงถ้อยคำน่าฟังมากมิใช่หรือจ้ะ หม่อมฉันทูลถามถึงเรื่องที่พวกเราชอบสงสัยกันมาก ก็กล่าวแก้ได้อย่างไม่ผิดพลาด เจ้าพี่ลดาควรเป็นตัวอย่างอันดีเยี่ยมสำหรับเราทั้งสี่และนารีทั้งหลาย

มา เราทั้งปวงพึงประพฤติธรรมในสามีทั้งหลาย เราทั้งปวงพึงประพฤติในสามีเหมือนอย่างสตรีที่ดีประพฤติยำเกรงสามี ฉะนั้น

ครั้นเราทั้งหลายปฏิบัติธรรม คือ การอนุเคราะห์ต่อสามีด้วยสภาพทั้ง ๕ อย่างแล้ว ก็จะได้สมบัติอย่างที่เจ้าพี่ลดาพูดถึงอยู่ประเดี๋ยวนี้

พระยาราชสีห์ผู้สัญจรไปตามราวไพรใกล้เชิงเขา อาศัยอยู่บนบรรพตเขาหลวงแล้วก็เที่ยวตะครุบจับสัตว์ ๔ เท้าใหญ่น้อยทุก ๆ ชนิดกัดกินเป็นอาหารได้ ฉันใด สตรีที่มีศรัทธาเป็นอริยสาวิกาในศาสนานี้ ก็ฉันนั้น

เมื่อยังอาศัยภัสดาอยู่ ควรประพฤติยำเกรงสามี ฆ่าความโกรธเสีย กำจัดความตระหนี่เสียได้แล้ว เขาผู้ประพฤติธรรมโดยชอบจึงรื่นเริงบันเทิงใจอยู่บนสวรรค์”

บุญกรรมของนางมัตตาเปรต

มัตตาเปติวัตถุ

นางติสสาถามหญิงเปรตตนหนึ่งว่า

“ดูกรนางเปรตผู้ซูบผอมมีแต่ซี่โครง ท่านเป็นผู้เปลือยกาย มีรูปร่างน่าเกลียด ซูบผอม มีตัวสะพรั่งไปด้วยเส้นเอ็น ท่านเป็นใครมายืนอยู่ในที่นี้”

นางเปรตนั้นตอบว่า

Audio 5.2

“เมื่อก่อน ท่านชื่อติสสา ส่วนฉันชื่อมัตตาเป็นหญิงร่วมสามีกับท่าน ได้ทำกรรมอันลามกไว้ จึงไปจากมนุษยโลกนี้สู่เปตโลก”

“ท่านได้ทำกรรมชั่วอะไรไว้ด้วยกาย วาจา ใจ หรือเพราะวิบากแห่งกรรมอะไร ท่านจึงไปจากมนุษยโลกนี้สู่เปตโลก”

“**ฉันเป็นหญิงดุร้ายและหยาบคาย มักหึงหวง มีความตระหนี่ เป็นคนโอ้อวด ได้กล่าววาจาชั่วกะท่าน จึงไปจากโลกนี้สู่เปตโลก**”

“เรื่องนี้เป็นความจริง แม้ฉันก็รู้ว่า ท่านเป็นหญิงดุร้ายอย่างไร แต่อยากจะถามท่านอย่างอื่น ท่านมีสรีระเปื้อนฝุ่น เพราะกรรมอะไร”

“ท่านกับฉันพากันอาบน้ำแล้ว นุ่งห่มผ้าอันสะอาด ตบแต่งร่างกายแล้ว แต่ฉันแต่งร่างกายเรียบร้อยยิ่งกว่าท่าน เมื่อฉันแลดูท่านคุยอยู่กับสามี ลำดับนั้น ความริษยาและความโกรธได้เกิดแก่ฉันเป็นอันมาก ทันใดนั้นฉันจึงกวาดเอาฝุ่นโปรยลงรดท่าน ฉันมีสรีระเปื้อนด้วยฝุ่น เพราะวิบากแห่งกรรมนั้น”

“เรื่องนี้เป็นความจริง แม้ฉันก็รู้ว่า ท่านเอาฝุ่นโปรยใส่ฉัน แต่ฉันอยากจะถามท่านอย่างอื่น ท่านเป็นหิดคันไปทั่วตัว เพราะกรรมอะไร”

“เราทั้งสองเป็นคนหายา ได้พากันไปป่า ท่านหายามาได้ แต่ฉันนำเอาผลหมามุ้ยมา เมื่อท่านเผลอ ฉันได้โปรยหมามุ้ยลง

บนที่นอนของท่าน ฉันเป็นหิดคันไปทั่วทั้งตัวเพราะวิบากแห่งกรรมนั้น”

“เรื่องนี้เป็นความจริง แม้ฉันก็รู้ว่า ท่านโปรยผลหมามุ้ยลงบนที่นอนของฉัน แต่ฉันอยากจะถามท่านอย่างอื่น ท่านเป็นผู้เปลือยกายเพราะกรรมอะไร”

“วันหนึ่ง ได้มีการประชุมพวกมิตรสหายและญาติทั้งหลาย ส่วนท่านได้รับเชิญ แต่ฉันซึ่งร่วมสามีกับท่าน ไม่มีใครเชิญ เมื่อท่านเผลอ ฉันได้ลักผ้าของท่านซ่อนเสีย ฉันเป็นผู้เปลือยกายเพราะวิบากแห่งกรรมนั้น”

“เรื่องนี้เป็นความจริง แม้ฉันก็รู้ว่า ท่านได้ลักผ้าของฉันไปซ่อน แต่ฉันอยากจะถามท่านอย่างอื่น ท่านมีกลิ่นกายเหม็นดังอุจจาระเพราะกรรมอะไร”

“ฉันได้ลักของหอม ดอกไม้ และเครื่องลูบไล้ อันมีค่ามากของท่านทิ้งลง ในหลุมอุจจาระ บาปนั้นฉันได้ทำไว้แล้ว ฉันมีกลิ่นกายเหม็นดังอุจจาระเพราะวิบากแห่งกรรมนั้น”

“เรื่องนี้เป็นความจริง แม้ฉันก็รู้ว่าบาปนั้นท่านทำไว้แล้ว แต่ฉันอยากจะถามท่านอย่างอื่น ท่านเป็นคนยากจนเพราะกรรมอะไร”

“ทรัพย์สิ่ง ใดมีอยู่ ในเรือน ทรัพย์นั้นของเราทั้งสองมีเท่า ๆ กัน เมื่อไทยธรรมมีอยู่ แต่ฉันไม่ได้ให้ทานเพื่อทำที่พึ่งแก่ตน ฉันเป็นคนยากจนเพราะวิบากแห่งกรรมนั้น ครั้งนั้น ท่านได้ว่ากล่าวตักเตือน

ฉัน ห้ามไม่ให้ทำบาปกรรมว่า ท่านจะไม่ได้สุคติเพราะกรรมอันลามก”

“ท่านไม่เชื่อถือเราและริษยาเรา ขอท่านจงดูวิบากแห่งกรรมอันลามกเช่นนี้ เมื่อก่อนนางทาสีและเครื่องอาภรณ์ทั้งหลายได้มีแล้วในเรือนของท่าน แต่เดี๋ยวนี้นางทาสีเหล่านั้นพากันห้อมล้อมคนอื่น โภคะทั้งหลายย่อมไม่มีแก่ท่านแน่แท้ เดี๋ยวนี้กุฎุมพีผู้เป็นบิดาของบุตรเรายังไปในตลาดอยู่ ท่านอย่าเพิ่งไปจากที่นี่ บางทีเขาจะให้อะไรแก่ท่านบ้าง”

“ฉันเป็นผู้เปลือยกาย มีรูปร่างน่าเกลียดซูบผอม สะพรั่งไปด้วยเส้นเอ็น การเปลือยกายและมีรูปร่างน่าเกลียดนี้ เป็นการยังความละอายของหญิงทั้งหลายให้กำเริบ ขออย่าให้กุฎุมพีได้เห็นฉันเลย”

“ถ้าอย่างนั้น จะให้ฉันให้ทานสิ่งไร หรือทำบุญอะไรให้แก่ท่าน ท่านจึงจะได้ความสุข สำเร็จความปรารถนาทั้งปวง”

“ขอท่านจงนิมนต์ภิกษุจากสงฆ์ ๔ รูป และจากบุคคล ๔ รูป รวมเป็น ๘ รูป ให้ฉันภัตตาหาร แล้วอุทิศส่วนบุญให้ฉัน เมื่อทำอย่างนั้น ฉันจึงจะได้ความสุข สำเร็จความปรารถนาทั้งปวง”

นางติสสารับคำแล้ว นิมนต์ภิกษุ ๘ รูป ให้ฉันภัตตาหาร ให้ครองไตรจีวรแล้ว อุทิศส่วนกุศลไปให้นางเปรต ข้าวน้ำและเครื่องนุ่งห่มอันเป็นวิบาก ได้บังเกิดขึ้นในทันใดนั้นนั่นเอง นี้เป็นผลแห่งทักษิณา

ในขณะนั้นนั่นเอง นางเปรตมีร่างกายบริสุทธิ์สะอาด นุ่งผ้าห่มอันมีค่ายิ่งกว่าผ้าแคว้นกาสี ประดับด้วยผ้าและอาภรณ์อันวิจิตร เข้าไปหานางติสสาผู้ร่วมสามี นางติสสาจึงถามว่า

“ดูกรนางเทพธิดา ท่านมีวรรณะงามยิ่งนัก ส่องสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ สถิตอยู่ดุจดาวประกายพฤกษ์ ท่านมีวรรณะเช่นนี้ อิฐผลย่อมสำเร็จแก่ท่านในวิมานนี้ และโภคะทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นที่รักแห่งใจย่อมบังเกิดขึ้นแก่ท่านเพราะกรรมอะไร

ดูกรนางเทพธิดาผู้มีอานุภาพมาก ฉันขอถามท่าน เมื่อท่านเกิดเป็นมนุษย์ได้ทำบุญอะไรไว้ อนึ่ง ท่านมีอานุภาพอันรุ่งเรือง และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศอย่างนี้ เพราะกรรมอะไร”

นางมัตตาเทพธิดาตอบว่า

“เมื่อก่อน ท่านชื่อติสสา ฉันชื่อมัตตา เป็นหญิงร่วมสามีกันกับท่าน ฉันได้ทำกรรมอันลามกไว้ จึงไปจากโลกนี้สู่เปตโลก ฉันอนุโมทนาทานที่ท่านให้แล้ว จึงไม่มีภัยแต่ที่ไหน

คุณพี่ ขอท่านพร้อมด้วยญาติทุกคนจงมีอายุยืนนานเถิด คุณพี่ผู้งดงามพร้อมด้วยญาติทั้งปวงจงมีอายุยืนนานเถิด คุณพี่ประพฤติธรรมและให้ทานในโลกนี้แล้ว จักเข้าถึงฐานะอันไม่เศร้าโศก ปราศจากธุลี อันเป็นที่อยู่แห่งท้าววสวัตดี

ท่านกำจัดมลทินคือความตระหนี่พร้อมด้วยรากแล้ว อันใคร ๆ ไม่ติเตียนได้ จักเข้าถึงโลกสวรรค์”

บุพกรรมของนางนันทาเปรต

นันทาเปตวัตถุ

นันทเสนอุบาสกถามนางเปรตตนหนึ่งว่า

“ท่านมีผิวพรรณดำ มีรูปร่างน่าเกลียด ตัวขรุขระ ดูน่ากลัว มีตาเหลือง เขี้ยวงอกออกเหมือนหมู เราไม่เข้าใจว่าท่านเป็นมนุษย์หรือ”

นางเปรตนั้นตอบว่า

Audio 5.3

“ข้าแต่ท่านนันทเสน เมื่อก่อน ฉันชื่อนันทา เป็นภรรยาของท่าน ได้ทำกรรมอันลามกไว้ จึงจากโลกนี้ไปสู่เปตโลก”

“ท่านทำกรรมชั่วอะไรไว้ด้วยกาย วาจา ใจ เพราะวิบากแห่งกรรมอะไร ท่านจึงไปจากโลกนี้สู่เปตโลก”

“เมื่อก่อนฉันเป็นหญิงดุร้าย หยาบคาย ไม่เคารพท่าน พูดคำชั่วหยาบกะท่าน จึงไปจากโลกนี้สู่เปตโลก”

“เอาละ เราจะให้ผ้านุ่งแก่ท่าน ขอท่านจงนุ่งผ้านี้แล้วจงมา เราจักนำท่านไปสู่เรือน ท่านไปเรือนแล้วจักได้ผ้า ข้าวและน้ำ ทั้งจักได้ชมบุตรและลูกสะใภ้ของท่าน”

“ผ้านั้นถึงท่านจะให้ที่มือของฉัน ด้วยมือของท่าน ก็ย่อมไม่สำเร็จประโยชน์แก่ฉัน ขอท่านจงเลี้ยงดูภิกษุทั้งหลายผู้สมบูรณ์ด้วยศีล ปราศจากราคะ เป็นพหูสูตให้อิ่มหนำด้วยข้าวและน้ำ แล้วอุทิศส่วนกุศลไปให้ฉัน เมื่อท่านทำอย่างนั้น ฉันจักมีความสุขสำเร็จความปรารถนาทั้งปวง”

เมื่อนันทเสนอุบาสกรับคำแล้ว ได้ให้ทานเป็นอันมาก คือ ข้าวน้ำ ของกิน ของเคี้ยว ผ้า เสนาสนะ ร่ม ของหอม ดอกไม้ และรองเท้าต่าง ๆ และเลี้ยงดูภิกษุทั้งหลายผู้สมบูรณ์ด้วยศีล ปราศจากราคะ เป็นพหูสูตให้อิ่มหนำด้วยข้าวและน้ำ แล้วอุทิศส่วนกุศลไปให้นางนันทา

ข้าว น้ำ และเครื่องนุ่งห่มอันเป็นวิบาก บังเกิดในทันตานั้นนั่นเอง นี้เป็นผลแห่งทักษิณา ในขณะนั้น นางเปรตนั้นมีร่างกายบริสุทธิ์สะอาด นุ่งห่มผ้าอันดีมีค่ายิ่งกว่าผ้าแคว้นกาสี ประดับด้วยวัตถาภรณ์อันวิจิตร เข้าไปหาสามี นันทเสนอุบาสกจึงถามว่า

“ดูกรนางเทพธิดา ท่านมีวรรณะงามยิ่งนัก ส่องสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ สถิตอยู่ดุจดาวประกายพฤกษ์ ท่านมีวรรณะงามเช่นนี้ อิฐผลย่อมสำเร็จแก่ท่านในวิมานนี้ และโภคะทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นที่รักแห่งใจเกิดแก่ท่านเพราะกรรมอะไร

ดูกรนางเทพธิดาผู้มีอานุภาพมาก ฉันขอถามท่าน เมื่อท่านเกิดเป็นมนุษย์ได้ทำบุญอะไร อนึ่ง ท่านมีอานุภาพรุ่งเรืองและมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศอย่างนี้ เพราะกรรมอะไร”

นางนันทาเทพธิดาตอบว่า

“ข้าแต่ท่านนันทเสน เมื่อก่อนฉันชื่อนันทา เป็นภรรยาของท่านได้ทำกรรมชั่วช้า จึงไปจากมนุษยโลกนี้สู่เปตโลก ฉันอนุโมทนาทานที่ท่านให้แล้ว จึงเป็นผู้ไม่มีภัยแต่ที่ไหน ๆ

ดูกรคฤหบดี ขอท่านพร้อมด้วยญาติทั้งปวง จงมีอายุยืนนานเถิด

ดูกรคฤหบดี ท่านประพฤติธรรมและให้ทานในโลกนี้แล้ว จะเข้าถึงถิ่นฐานอันไม่เศร้าโศก ปราศจากธุลี อันเป็นที่อยู่ของท้าววสวัตตี

ท่านกำจัดมลทิน คือ ความตระหนี่พร้อมด้วยรากแล้ว อันใคร ๆ ติเตียนไม่ได้ จักเข้าถึงโลกสวรรค์”

บุพกรรมของนางเวมานิกเปรต

กรรณมุณฑเปตวัตถุ

สมัยหนึ่ง พระเจ้าพาราณสีเสด็จลุกขึ้นในเวลาเที่ยงคืน ประทับนั่งทอดพระเนตรเห็นนางเวมานิกเปรตกำลังเดินไปยังฝั่งสระโบกขรณี มีความประสงค์จะดู จึงตามไป ด้วยคิดว่า เพราะเหตุไรหนอ หญิงนี้จึงไปในเวลานี้

Audio 5.4

พระราชาเห็นนางนั้นกำลังถูกสุนัขกัด เมื่อไม่รู้ว่านี่อะไรกัน จึงตามไปดู ๒-๓ วัน คิดว่า สุนัขนี้ชะรอยจะเป็นศัตรูของหญิงนี้ พระองค์ทรงพุ่งหลาวอันคม ไปปลงชีวิตสุนัขนั้น แล้วตรัสถามนางนั้นว่า

"สระโบกขรณีมีน้ำใสสะอาด มีบันไดทองคำลาดด้วยทราย-ทองโดยรอบ ในสระนั้นมีกลิ่นหอมฟุ้งน่ารื่นรมย์ใจ ดาษดื่นไปด้วยหมู่ไม้นานา มีกลิ่นต่าง ๆ หอมตลบในยามลมรำเพยพัด ดารดาษด้วยบัวหลากพรรณ เกลื่อนกล่นด้วยบัวขาว มีกลิ่นหอมเจริญใจยามลมรำเพยพัดฟุ้งขจร ระงมด้วยเสียงหงส์และนกกะเรียน ทั้งนกจักพรากก็ร่ำร้องไพเราะจับใจ อีกยังฝูงนกต่างๆ ส่งเสียงร้องอยู่อึงมี่ ทั้งมีหมู่รุกขชาติมีดอกและผลนานาพรรณ ไม่มีเมืองใดในแดนมนุษย์เทียบได้เหมือนเมืองของท่านนี้

ปราสาทเป็นอันมากของท่าน ล้วนแล้วด้วยทองคำและเงินรุ่งเรืองงามสง่าไปทั่วทั้ง ๔ ทิศโดยรอบ นางทาสี ๕๐๐ คอยบำเรอท่าน ประดับด้วยกำไรทอง นุ่งห่มผ้าทองคำ บัลลังก์ของท่านมีมากซึ่งสำเร็จด้วยทองคำและเงิน ปูลาดด้วยหนังชะมด และผ้าโกเชาว์อันบุคคลจัดแจงไว้แล้ว ท่านจะเข้านอนบนบัลลังก์ใด ก็สำเร็จดังความปรารถนาทุกอย่าง

เมื่อถึงเที่ยงคืน ท่านลุกจากบัลลังก์นั้นลงไปสู่สวนใกล้สระโบกขรณี ยืนอยู่ที่ฝั่งสระนั้นอันมีหญ้าเขียวอ่อน งดงาม ลำดับนั้นสุนัขหูด้วนก็ขึ้นมาจากสระนั้น กัดอวัยวะน้อยใหญ่ของท่าน

เมื่อใดท่านถูกสุนัขกัดกินแล้วเหลือแต่กระดูก เมื่อนั้นท่านจึงลงสู่สระโบกขรณี ร่างกายก็กลับมีเหมือนเดิม ภายหลังจากเวลาลงสระโบกขรณี ท่านกลับมีอวัยวะน้อยใหญ่เต็มบริบูรณ์ งดงามดูน่ารัก นุ่งห่มแล้ว มาสู่สำนักของเรา

ท่านได้ทำกรรมชั่วอะไรไว้ ด้วยกาย วาจา ใจ หรือเพราะวิบากแห่งกรรมอะไร สุนัขหูด้วนจึงกัดกินอวัยวะน้อยใหญ่ของท่าน”

นางเวมานิกเปรตกราบทูลว่า

“มีคฤหบดีคนหนึ่ง เป็นอุบาสกผู้มีศรัทธา อยู่ในเมืองกิมพิละ หม่อมฉันเป็นภรรยาของอุบาสกนั้น เป็นคนทุศีล ประพฤตินอกใจเขา เมื่อหม่อมฉันนอกใจเขาอย่างนั้น สามีหม่อมฉันจึงพูดว่า การที่เธอประพฤตินอกใจฉันนั้นเป็นการไม่เหมาะไม่สมควร หม่อมฉันได้กล่าวมุสาวาท สบถอย่างร้ายแรงว่า ฉันไม่ได้ประพฤตินอกใจท่านด้วยกายหรือด้วยใจ ถ้าฉันประพฤตินอกใจท่านด้วยกายหรือด้วยใจ ขอให้สุนัขหูด้วนตัวนี้กัดกินอวัยวะน้อยใหญ่ของฉันเถิด

วิบากแห่งกรรมอันลามก คือ การประพฤตินอกใจสามีและมุสาวาทอันหม่อมฉันได้เสวยแล้วตลอด ๗๐๐ ปี เพราะกรรมอันลามกนั้น สุนัขหูด้วนกัดกินอวัยวะน้อยใหญ่ของหม่อมฉัน

ข้าแต่พระองค์ผู้ประเสริฐ พระองค์มีอุปการะแก่หม่อมฉันมาก พระองค์เสด็จมาที่นี้ เพื่อประโยชน์แก่หม่อมฉัน หม่อมฉันพ้นดีแล้วจากสุนัขหูด้วน ไม่มีความโศก ไม่มีภัยแต่ที่ไหน ๆ

ขอเดชะ หม่อมฉันขอถวายบังคมพระองค์ หม่อมฉันขอประนมอัญชลีวิงวอนว่า ขอพระองค์จงเสวยกามสุขอันเป็นทิพย์ รื่นรมย์อยู่กับหม่อมฉันเถิด”

“กามสุขอันเป็นทิพย์ฉันเสวยแล้ว และรื่นรมย์แล้วกับท่านดูกรนางผู้ประกอบด้วยความงาม ฉันขออ้อนวอนท่าน ขอท่านจงรีบนำฉันกลับเสียเถิด”

ลำดับนั้น นางเวมานิกเปรตจึงนำพระราชาพร้อมด้วยรัตนะอันควรค่ามากเป็นจำนวนมากไปยังพระนคร แล้วกลับไปยังที่อยู่ของตนตามเดิม ฝ่ายพระราชาเกิดความสลดพระทัย บำเพ็ญบุญกรรมมีทาน เป็นต้น ได้เป็นผู้มีสวรรค์เป็นที่ไปในเบื้องหน้า

บุพกรรมของเปรตกินลูกคราวละ ๕ คน

ปัญจปุตตขาทิกเปตวัตถุ

พระสังฆเถระถามหญิงเปรตตนหนึ่งว่า

“ท่านเปลือยกาย มีผิวพรรณเลวทราม มีกลิ่นเหม็นเน่าฟุ้งไป หมู่แมลงวันพากันตอมเกลื่อนกล่น ท่านเป็นใครหนอมายืนอยู่ในที่นี้”

หญิงเปรตนั้นตอบว่า

Audio 5.5

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ดิฉันเป็นเปรต ถึงทุคติ เกิดในยมโลก เพราะทำกรรมอันลามกจึงต้องจากโลกนี้ไปสู่เปตโลก เวลาเช้าคลอดบุตร ๕ คน เวลาเย็นอีก ๕ คน แล้วกินลูกเหล่านั้นหมด ถึงบุตร ๑๐ คนเหล่านั้น ก็ยังไม่อาจบรรเทาความหิวของดิฉัน

หัวใจของดิฉันเร่าร้อนอยู่เป็นนิจเพราะความหิว ดิฉันไม่ได้ดื่มน้ำที่ควรดื่ม ขอท่านจงดูดิฉันผู้ถึงความพินาศเช่นนี้เถิด”

“เมื่อก่อน ท่านได้ทำกรรมชั่วอะไรไว้ด้วยกาย วาจา ใจ หรือท่านกินเนื้อบุตรทั้งหลายเพราะวิบากแห่งกรรมอะไร”

“เมื่อก่อน หญิงร่วมสามีของดิฉันคนหนึ่งมีครรภ์ ดิฉันคิดชั่วต่อเขา มีใจประทุษร้าย ได้ทำให้ครรภ์นั้นตกไป เขามีครรภ์ ๒ เดือนเท่านั้น ครั้งนั้น มารดาของเขาโกรธ เชิญพวกญาติของดิฉันมาประชุมซักถาม ให้ดิฉันทำการสบถและขู่เข็ญให้กลัว ดิฉันได้กล่าวคำสบถและมุสาวาทอย่างแรงว่า ถ้าดิฉันทำชั่วอย่างนี้ ขอให้ดิฉันกินเนื้อบุตรเถิด

ดิฉันมีกายอันเปื้อนด้วยหนองและเลือด กินเนื้อบุตรทั้งหลายเพราะวิบากแห่งกรรม คือการทำให้ครรภ์ตกและการพูดมุสาทั้งสองอย่างนั้น”

ธรรม

บุญกรรมของมัณฑุกเทพบุตร

มัณฑุกเทวปุตตวิมาน

พระผู้มีพระภาคตรัสถามมัณฑุกเทพบุตรว่า

“ใครมีวรรณะงามยิ่งนัก รุ่งเรืองด้วยฤทธิ์และยศ ยังทิศทั้งปวงให้สว่างไสว ไหว้เท้าทั้งสองของเราอยู่”

มัณฑุกเทพบุตรกราบทูลว่า

Audio 6.1

“เมื่อชาติก่อน ข้าพระองค์เป็นกบเที่ยวหาอาหารอยู่ในน้ำ เมื่อข้าพระองค์กำลังฟังธรรมของพระองค์อยู่ คนเลี้ยงโคได้ฆ่าข้าพระองค์

ขอพระองค์ทรงดูฤทธิ์ ยศ อานุภาพ ผิวพรรณและความรุ่งเรืองของข้าพระองค์ผู้มีจิตเลื่อมใสครู่หนึ่งเท่านั้น

ข้าแต่พระโคดม ก็ผู้ใดได้ฟังธรรมของพระองค์สิ้นกาลนาน ผู้นั้นพึงได้บรรลุนิพพานอันเป็นฐานะไม่หวั่นไหว เป็นสถานที่ที่ไปแล้วไม่เศร้าโศกเป็นแน่”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในนาควิมาน

นาควิมาน

พระวังคีสเถระถามนางเทพธิดาตนหนึ่งว่า

“ท่านประดับประดาแล้ว ขึ้นนั่งบนคชสารอันประเสริฐ ประดับไปด้วยแก้วและทอง มีกระพองปกคลุมด้วยข่ายทองอันวิจิตร ผูกสายรัดประคนทองเรียบร้อย เลื่อนลอยไปในอากาศเวหา ที่งาทั้งสองของคชสารมีสระโบกขรณี ๔ เหลี่ยม เต็มเปี่ยมด้วยน้ำใสสะอาดอันบุญกรรมเนรมิตให้แล้ว ดารดาษไปด้วยดอกปทุมบาน

Audio 6.2

สะพรั่ง ดอกปทุมทุก ๆดอก มีหมู่นางเทพอัปสรพากันมาขับระบำรำฟ้อน ชวนให้เกิดความรื่นเริงบันเทิงใจ

ดูกรนางเทพธิดาผู้มีอานุภาพอันยิ่งใหญ่ ท่านถึงความเป็นเทพธิดาผู้มีฤทธิ์อย่างนี้ ครั้งเมื่อท่านเกิดเป็นมนุษย์ ได้ทำบุญอะไรไว้ ท่านมีอานุภาพรุ่งเรือง และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศอย่างนี้ เพราะบุญกรรมอะไร”

นางเทพธิดานั้นตอบว่า

“ดิฉันได้เข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้าที่เมืองพาราณสี ได้ถวายผ้าคู่หนึ่งแด่พระพุทธองค์ ถวายบังคมพระยุคลบาท แล้วนั่งอยู่ที่พื้นดิน ได้กระทำอัญชลีด้วยจิตอันเลื่อมใส

พระพุทธเจ้าพระองค์นั้นมีพระฉวีวรรณดุจทองคำธรรมชาติ ได้ทรงแสดงทุกขสัจและสมุทัยสัจว่าเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ และทรงแสดงทุกขนิโรธสัจและมัคคสัจว่า อันปัจจัยอะไร ๆ ปรุงแต่งไม่ได้ ให้ดิฉันฟัง

เพราะฉะนั้น **ดิฉันจึงได้รู้แจ้งชัดในอริยสัจ ๔ ดิฉันเป็นคนมีอายุน้อย เสียชีวิตแล้ว ไปบังเกิดในชั้นไตรทศ เป็นผู้เรืองยศ เป็นปชาบดีองค์หนึ่งของท้าวสักกะนามว่า ยสุตตรา ปรากฏไปทั่วทุกทิศ**”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในรัชชุมาลาวิมาน

รัชชุมาลาวิมาน

พระมหาโมคคัลลานเถระถามนางเทพธิดาตนหนึ่งว่า

“ดูกรนางเทพธิดา ท่านมีวรรณะงามยิ่งนัก กรีดกรายร่ายรำอยู่ในวิมานอันกึกก้องไปด้วยเสียงเพลงขับทิพย์ เมื่อท่านเยื้องย่างฟ้อนรำอยู่ เสียงทิพย์อันไพเราะน่าฟังดังจับใจ ย่อมเปล่งออกจากขุ

Audio 6.3

อวัยวะน้อยใหญ่ทุกส่วน ทั้งกลิ่นทิพย์หอมระรื่นน่าชื่นใจ ย่อมฟุ้งขจรออกจากอวัยวะน้อยใหญ่ของท่านทุกส่วน

เมื่อท่านไหวกายไปมา เสียงของเครื่องประดับที่ท่านประดับบนช้องผมย่อมเปล่งเสียงไพเราะกังวานปานดนตรีเครื่อง ๕ และเสียงมงกุฎของท่านที่ถูกลมรำเพยพัด ก็เปล่งเสียงดังเสนาะ

แม้พวงดอกไม้บนเศียรเกล้าของท่านก็มีกลิ่นหอมรวยรื่นน่าชื่นใจ หอมตลบไปทั่วทุกทิศประดุจดังดอกอุโลก ท่านได้สูดดมกลิ่นอันหอมระรื่น ทั้งได้เห็นรูปอันเป็นทิพย์

ดูกรนางเทพธิดา อาตมาถามท่านแล้ว ขอท่านจงบอก นี้เป็นผลแห่งกรรมอะไร”

นางเทพธิดานั้นตอบว่า

“เมื่อชาติก่อน ดิฉันเป็นหญิงรับใช้ของพราหมณ์อยู่ในบ้านคยา เป็นคนมีบุญน้อย ต่ำทราม ชนทั้งหลายเรียกดิฉันว่ารัชชุมาลา ดิฉันถูกเจ้านายลงโทษด้วยการด่าว่าเฆี่ยนตี และขู่เข็ญอย่างหนัก จึงถือเอาหม้อน้ำออกจากบ้านเพื่อตักน้ำ แล้ววางหม้อน้ำไว้เสียข้างทาง บ่ายหน้าสู่ป่าชัฏ ด้วยตั้งใจว่า เราจักตายเสียในที่นี้แหละ ความเป็นอยู่ของเราหาประโยชน์อะไรมิได้เลย

ครั้นแล้วผูกเชือกให้เป็นบ่วงรัดคออย่างแน่น แล้วปล่อยห้อยไปตามต้นไม้ คิดว่าจะโดดลงไปให้ตาย เหลียวไปดูรอบทิศ ด้วยเกรงว่าจะมีผู้ใดมาแอบดูอยู่บ้าง ได้เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็น

ปราชญ์ ผู้ทรงเกื้อกูลแก่โลกทั้งปวง ผู้ไม่มีภัยแต่ที่ไหน ๆ กำลังประทับนั่งเข้าฌานอยู่ที่โคนไม้ ดิฉันนั้นเกิดความสังเวช โลมชาติชูชันไม่เคยมีมาแต่ก่อน ด้วยคิดว่า ใครหนอจะเป็นมนุษย์หรือเทวดามานั่งอยู่

เพราะได้เห็นพระพุทธเจ้าผู้สมควรที่จะเกิดความเลื่อมใสโดยแท้จริง ผู้หลีกออกจากป่าคือกิเลส แล้วมาสู่นิพพาน ใจของดิฉันก็เกิดความเลื่อมใสเพราะคิดว่า ท่านผู้สำรวมอินทรีย์ ยินดีฌาน มีใจคงที่เช่นนี้ คงไม่ใช่ผู้อื่น จักเป็นพระพุทธเจ้าผู้ทรงเกื้อกูลแก่สัตว์โลกทั้งปวง ทรงหวาดกลัวต่อภัย ทรงหลีกเลี่ยงเสียห่างไกล ดังพญาราชสีห์ หลีกเลี่ยงจากภัย เข้าอาศัยอยู่ในถ้ำ ฉะนั้น การได้พบเห็นพระพุทธเจ้าเช่นนี้เป็นการยาก ดังดอกมะเดื่ออันบุคคลเห็นได้ยาก

ขณะที่ดิฉันกำลังคิดอยู่อย่างนี้ พระตถาคตเจ้าพระองค์นั้นได้ตรัสเรียกดิฉันด้วยพระวาจาอันอ่อนหวานว่า “ดูกรนางรัชชุมาลา” ดังนี้แล้ว มีพระดำรัสสืบต่อไปว่า “ท่านจงถึงตถาคตเป็นที่พึ่งเถิด”

ดิฉันได้สดับพระวาจาอันปราศจากโทษ ประกอบด้วยประโยชน์ บริสุทธิ์สะอาด เป็นพระวาจาละเอียดอ่อนหวาน ไพเราะน่าฟัง สามารถบรรเทาความโศกเศร้าทั้งปวงเสียได้นั้น จึงเข้าไปเฝ้าตามรับสั่ง พระตถาคตเจ้าผู้ทรงเกื้อกูลแก่สัตว์โลกทุกหมู่เหล่าทรงทราบว่า ดิฉันมีจิตอ่อน เลื่อมใส มีใจบริสุทธิ์แล้ว จึงตรัสสอนดิฉัน

ต่อไปว่า นี้ทุกข์ นี้เป็นแดนเกิดทุกข์ นี้ความดับทุกข์ นี้ทางให้ถึงความดับทุกข์ เป็นทางหยั่งลงสู่อมตธรรม

ดิฉันตั้งอยู่ในพระโอวาทของพระตถาคตผู้ทรงพระมหากรุณาฉลาดในเทศนาสั่งสอนสัตว์ จึงได้บรรลุถึงทางนิพพานเป็นธรรมอันไม่ตาย สงบระงับ ไม่มีจุติต่อไป

ดิฉันเป็นผู้มีความภักดีมั่น ไม่หวั่นไหวในพระรัตนตรัยด้วยความเชื่อมั่นเป็นรากฐาน เพราะเห็นว่า พระผู้มีพระภาคเป็นผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคตรัสดีแล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเป็นผู้ปฏิบัติชอบ จึงถวายตัวเป็นสาวิกาผู้เกิดแต่พระอุระของพระพุทธเจ้า

ดิฉันรื่นเริงบันเทิงอยู่ เป็นผู้ไม่มีภัยแต่ที่ใด ๆ ทัดทรงทิพย์มาลาดื่มน้ำผึ้งทิพย์อันมีรสหวานสนิท มีนางฟ้าหกหมื่นบรรเลงดนตรีกระทำความปลาบปลื้มให้แก่ดิฉัน

นางเทพอัปสรมีชื่อต่าง ๆ กัน คือ อาฬัมพา คัครา ภีมา สาธุวาที สังสยา โบกขรา สุผัสสา วีณา โมกขา นันทา สุนันทา โสณทินนา สุจิมหิตา อาลัมพุสา มิสสเกสี ปุณฑริกา เอณิปัสสา สุปัสสา สุภัท-ทา มุทุกาวที เหล่านี้และเหล่าอื่น ล้วนประเสริฐกว่านางเทพอัปสรทั้งหลาย ในการกระทำให้ปลาบปลื้ม เมื่อถึงเวลา นางเทพธิดาเหล่านั้นจะเข้ามาหาดิฉัน แล้วกล่าววาจาอันน่ายินดีว่า เอาเถอะพวกดิฉันจะฟ้อนรำ ขับร้อง บำเรอท่านให้รื่นรมย์

ก็เทพอุทยานชื่อว่านันทวันอันหาความโศกเศร้ามิได้ มีแต่ความรื่นเริงบันเทิงใจ นับว่าเป็นเทพอุทยานอันใหญ่ยิ่งของเทวดาชาวไตรทศนี้ ไม่เป็นที่อยู่ของผู้ไม่ได้ทำบุญไว้ แต่เป็นที่อยู่ของผู้ทำบุญไว้เท่านั้น

ความผาสุกย่อมไม่มีแก่ผู้ไม่ได้ทำบุญไว้ ทั้งในโลกนี้และโลกอื่น แต่ย่อมมีแก่ผู้ทำบุญไว้ ทั้งในโลกนี้และโลกอื่น

นรชนผู้ปรารถนาจะอยู่กับเทวดาเหล่านั้น ควรทำกุศลไว้ให้มาก เพราะผู้ทำบุญไว้แล้ว ย่อมเพียบพร้อมด้วยโภคสมบัติ บันเทิงใจอยู่ในสวรรค์

ทายกทั้งหลายได้กระทำสักการะบูชาในพระตถาคตเจ้าเหล่าใดแล้ว ย่อมบันเทิงใจอยู่ในสวรรค์ พระตถาคตเจ้าเหล่านั้นเป็นทักขิไณยบุคคล และเป็นบ่อเกิดแห่งเนื้อนาบุญของมนุษย์ทั้งหลาย ย่อมเสด็จอุบัติขึ้น เพื่อประโยชน์แก่สรรพสัตว์เป็นอันมากหนอ”

บุญที่ทำให้ไปเกิดในทาสีวิมาน

ทาสีวิมาน

พระมหาโมคคัลลานเถระถามว่า

“ท่านผู้แวดล้อมด้วยหมู่นางเทพนารี เที่ยวชมไปโดยรอบสวนจิตตลดาวันอันน่ารื่นรมย์ ประดุจท้าวสักกเทวาธิราชยังทิศทั้งปวงให้สว่างไสวเหมือนดาวประกายพฤกษ์ ท่านมีวรรณะเช่นนี้เพราะกรรมอะไร อิฐผลย่อมสำเร็จแก่ท่านในวิมานนี้เพราะกรรมอะไร

Audio 6.4

โภคสมบัติต่าง ๆ อันเป็นเครื่องปลื้มใจเกิดขึ้นแก่ท่านเพราะกรรมอะไร

ดูกรนางเทพธิดาผู้มีอานุภาพมาก อาตมาขอถามท่าน ครั้งเมื่อท่านเกิดเป็นมนุษย์ได้ทำบุญอะไรไว้ ท่านเป็นผู้มีอานุภาพรุ่งเรืองเช่นนี้ และมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทิศ เพราะบุญกรรมอะไร”

นางเทพธิดานั้นมีความปลื้มใจ จึงได้ตอบคำถามพระเถระว่า

“ครั้งเมื่อดิฉันเกิดเป็นมนุษย์อยู่ในหมู่มนุษย์ ได้เป็นทาสีหญิงรับใช้ในตระกูลแห่งชนอื่น ดิฉันนั้นเป็นอุบาสิกาของพระสมณ-โคดมผู้มีพระจักษุและพระเกียรติยศ เมื่อดิฉันรักษาศีล ทำมนสิการในกรรมฐานอยู่ ๑๖ ปี กรรมฐานกล่าวคือ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ประการ ได้สำเร็จแก่ดิฉัน

ด้วยอานุภาพแห่งการมนสิการนั้น การออกไปจากกิเลสได้เกิดมีแก่ดิฉันในศาสนาของพระสมณโคดมผู้ทรงพระคุณคงที่ เพราะมีมนสิการมั่นอยู่ในจิตว่า แม้ถึงร่างกายนี้จะแตกทำลายไปก็ตามที การที่จะหยุดความเพียรในการเจริญกรรมฐานนี้ เป็นอันไม่มีเป็นอันขาด

ขอท่านจงดูผลแห่งความเพียร เป็นเหตุก้าวไปสู่คุณเบื้องหน้า กล่าวคือ ความสวัสดี ความเกษม ความปราศจากเสี้ยนหนามคือกิเลส สภาวะที่หาเครื่องยึดเหนี่ยวมิได้ ความซื่อตรง และองค์อริยมรรคที่สัตบุรุษทั้งหลาย มีพระพุทธเจ้า เป็นต้น ประกาศแล้ว

อันเป็นอุปนิสัยสืบเนื่องมาจากการรักษาสิกขาบท ๕ ประการของดิฉันนั้น อันเป็นเหตุให้บรรลุซึ่งผลอันนี้

ดิฉันเป็นที่โปรดปรานและคุ้นเคยกับท้าวสักกเทวราช เทพบุตรนามว่าอาลัมพะ คัคคมะ ภีมะ สาธุวาที ปสังสิยะ โปกขรา และสุผัสสะ เหล่าเทพธิดาน้อย ๆ นามว่า วีณา โมกขา นันทา สุนันทา โสณทินนา สุจิมหิตา อาลัมพุสา มิสสเกสี และนางบุณฑริกา ได้ทำการบำเรอปลุกปลื้มแก่ดิฉันด้วยดนตรีทิพย์มีประมาณได้หกหมื่น และนางเทพกัญญาเหล่านี้ คือ นางเอนิปัสสา นางสุปัสสา นางสุภัททา นางมุทุกาวที ผู้ประเสริฐกว่านางเทพอัปสรทั้งหลาย และนางเทพกัญญาเหล่าอื่น ผู้บำรุงบำเรอนางเทพอัปสรทั้งหลายเหล่านั้น ได้เข้ามาสู่ที่ใกล้ชิดตามกาลอันควร สนองเสนอดิฉันด้วยวาจาที่น่ายินดีว่า เอาเถอะ พวกดิฉันจักฟ้อนรำ ขับร้อง จักยังท่านให้รื่นรมย์ ดังนี้

ฐานะที่ดิฉันได้รับในบัดนี้ ย่อมไม่มีแก่ผู้ที่ไม่ได้ทำบุญไว้ ฐานะที่หาความโศกมิได้ น่าเพลิดเพลิน น่ารื่นรมย์ เป็นอุทยานใหญ่ของเทวดาชาวไตรทศเช่นนี้ ย่อมเกิดมีสำหรับผู้มีบุญเท่านั้น

ผู้ไม่ได้ทำบุญไว้ ย่อมไม่มีความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ส่วนผู้มีบุญอันได้บำเพ็ญแล้ว ย่อมมีความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

บุคคลผู้ปรารถนาสถิตร่วมกับเทวดาชาวไตรทศเหล่านั้น ควรจะบำเพ็ญกุศลไว้ให้มาก เพราะว่าผู้มีบุญอันก่อสร้างไว้แล้ว ย่อมเพียบพร้อมด้วยโภคสมบัติ ร่าเริง บันเทิงอยู่ในสวรรค์”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในสิริมาวิมาน

สิริมาวิมาน

พระวังคีสเถระประสงค์จะให้นางสิริมาเทพธิดาได้ประกาศบุญกรรมที่นางทำไว้ในครั้งก่อน จึงถามนางว่า

“ดูกรนางงามประจำชั้นไตรทศ ผู้มีร่างกายสะโอดสะอง ฉันจะขอถามท่าน การที่ท่านเข้าถึงความเป็นผู้มีสกุลกายและยานพาหนะอย่างประเสริฐเลิศยิ่ง คือ ท่านมีพาหนะถึง ๕๐๐ คัน บุญกรรม

Audio 6.5

เนรมิตมาให้โดยเฉพาะ ทั้งเทียมแล้วด้วยม้าอาชาไนยหลายตัว ทุกตัวมีเครื่องประดับประจำล้วนเครื่องสูง เหล่าอาชาต่างก้มหน้าลงยามที่ท่านลงมาจากเทวโลก และยังเหินไปในอากาศได้ มีกำลังฉับเฉี่ยว ม้าอาชาไนยทุกตัวอันบุญกรรมดังนายสารถีเร่งแล้ว ก็พาตัวท่านไปได้

ขณะที่ท่านยืนอยู่บนรถอันเพริศแพร้วอันบุญกรรมตกแต่งมาให้ ท่านก็สว่างไสวคล้ายกับไฟที่โชติช่วงอยู่ ที่เป็นเช่นนี้เพราะได้ทำบุญใดไว้”

นางเทพธิดาประกาศการกระทำของตนให้ประจักษ์ว่า

“พระคุณเจ้าพูดถึงหมู่ทวยเทพชั้นปรนิมมิตวสวัตดี ซึ่งเป็นผู้เลิศโดยเชิงภพที่อยู่และโภคสมบัติหมู่ใดว่า เป็นทวยเทพที่เยี่ยมหาที่เปรียบมิได้ ทวยเทพเหล่านั้นมีความสุขสบายในภพและโภค-สมบัติที่ทวยเทพพวกอื่นมาเนรมิตให้เท่านั้น เพราะฉะนั้น ทวยเทพที่มีหน้าที่เนรมิตภพและโภคสมบัติให้คือ พวกที่พระคุณเจ้าพูดถึงอยู่นี้ จึงได้นามว่า ‘นิมมานรดี’ เป็นนางฟ้าที่มีร่างกายและผิวพรรณงดงาม อันก่อให้เกิดความงวยงงเพราะความรัก เดี๋ยวนี้มาถึงมนุษยโลกนี้แล้ว เพื่อจะถวายบังคมพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

เมื่อนางเทพธิดาประกาศความที่ตนเป็นนิมมานรดีเทพให้ปรากฏเช่นนี้แล้ว พระเถระใคร่จะถามถึงบุญกรรมที่นางได้สร้างไว้ในชาติก่อน จึงได้กล่าวว่า

“ชาติก่อนจะเป็นนางเทพธิดานี้ ท่านได้สั่งสมสุจริตกรรมอย่างไรไว้ ท่านจึงมียศบริวารอยู่มากมาย เปี่ยมไปด้วยความสุข ทั้งยังมีฤทธิ์และอำนาจ พ้นจากสิ่งธรรมดา สูงเยี่ยม และยังเหาะไปในอากาศได้เช่นนี้ เพราะบุญกรรมอะไร

อนึ่ง รัศมีกายของท่านก็สว่างไสวไปทั่วทุกทิศ และท่านเล่าก็มีมวลเทพเจ้าเกรงกลัวและห้อมล้อมอยู่รอบ ท่านจุติมาจากคติใด จึงมาถึงสุคตินี้ แม่เทพธิดา

อนึ่ง ท่านทำตาม ยอมรับ เอาโอวาทานุสาสนีในศาสนปาพจน์ของพระศาสดาองค์ไหน หากท่านเป็นสาวิกาของพระพุทธเจ้าจริงไซร้ ขอท่านได้โปรดตอบคำถามของฉันนี้แก่ฉันด้วย”

“ดิฉันเป็นพระสนมของพระเจ้าพิมพิสารผู้ประเสริฐ มีศิริ อยู่ในพระนครราชคฤห์ ซึ่งตั้งอยู่ในระหว่างภูเขา อันเป็นนครที่แออัดไปด้วยนักปราชญ์ ดิฉันมีความชำนาญในการฟ้อนรำขับร้องชั้นเยี่ยม ชาวเมืองในกรุงราชคฤห์ เขาพากันเรียกดิฉันว่า ‘นางสิริมา’

พระพุทธเจ้าทรงเป็นผู้องอาจในจำพวกผู้แสวงหาคุณอันประเสริฐ ผู้แนะนำสัตว์โลกให้เป็นผู้พิเศษ ได้ทรงแสดงความไม่เที่ยงแห่งของจริง คือ เหตุเกิดของทุกข์ และทางให้ถึงความดับทุกข์ อันเป็นธรรมที่ไม่มีปัจจัยอะไรปรุงแต่ง เป็นทางถาวร ทางตรง เป็นทางสุขเกษมแก่ดิฉัน ครั้นดิฉันฟังธรรมอันเป็นทางไม่ตาย ไม่มีเหตุปัจจัยอะไรปรุงแต่งได้ ซึ่งเป็นคำสอนของพระตถาคตผู้ประเสริฐแล้ว จึงเป็นผู้สำรวมอย่างเคร่งครัดในศีลทั้งหลาย ดำรง

มั่นอยู่ในธรรมปฏิบัติ ที่พระพุทธเจ้าผู้เลิศกว่านรชนทรงแสดงไว้แล้ว

ครั้นดิฉันรู้จักบทอันปราศจากธุลีซึ่งหาเหตุปัจจัยปรุงแต่งไม่ได้ที่พระตถาคตผู้ประเสริฐทรงแสดงไว้นั้น ดิฉันจึงได้บรรลุสมาธิอันเกิดจากความสงบจิตใจในอัตภาพนั้นเอง ดิฉันนั้นจึงได้มีความแน่นอนในมรรคผลอันเป็นธรรมชั้นเยี่ยมขึ้น

ครั้นดิฉันได้ฟังธรรมอันประเสริฐอันไม่เกิดไม่ตายอย่างวิเศษแล้ว จึงหมดความเคลือบแคลงในพระรัตนตรัย มีความรู้พิเศษในการรู้อริยสัจธรรม หมดความสงสัยในสิ่งทั้งปวง จึงควรเป็นที่บูชาของชุมนุมชน ได้รับผลคือความสุขอันมั่นคงเป็นเครื่องตอบแทนมากมาย

โดยทำนองตามที่กราบเรียนมานี้ ดิฉันจึงเป็นนางเทพธิดาผู้เห็นนิพพาน เป็นสาวิกาของพระตถาคตผู้ประเสริฐ เป็นผู้ได้เห็นธรรมตามความเป็นจริง เป็นผู้ตั้งอยู่ในผลขั้นแรก คือเป็นพระโสดาบัน ก็ทุคติย่อมไม่มีแก่ดิฉันอีก

ดิฉันมาเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ประเสริฐก็เพื่อจะถวายบังคมและนมัสการภิกษุทั้งหลายที่น่าเลื่อมใส ผู้ยินดีในธรรมอันไม่มีโทษ และเพื่อจะนมัสการสถานที่ ๆ พระสมณะประชุมกัน อันเป็นสถานที่มีธรรมเกษม

ดิฉันเป็นผู้มีความเคารพในพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ทรงพระศิริเป็นพระธรรมราชา ครั้นได้เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นนักปราชญ์แล้ว ก็อิ่มเอิบปลาบปลื้มใจ ดิฉันขอถวายบังคมพระตถาคตผู้เป็นสารถีของบุคคลที่ควรฝึกอย่างยอดเยี่ยม ทรงตัดตัณหาเสียได้ ทรงยินดีแล้วในกุศลธรรม ผู้ทรงแนะนำประชุมชนให้พ้นจากทุกข์ได้ ผู้ทรงอนุเคราะห์สัตว์โลกในทางที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง”

ผลบุญที่ทำให้ไปเกิดในวิสาลักขิวิมาน

วิสาลักขิวิมาน

ท้าวสักกะเทวราชตรัสถามนางสุนันทาเทพธิดาว่า

“ดูกรแม่เทพธิดาผู้มีนัยน์ตางาม เธอชื่ออะไร ได้ทำกรรมอะไรไว้ จึงได้มีหมู่นางฟ้าแวดล้อมเป็นบริวารเดินวนเวียนอยู่รอบ ๆ ในสวนจิตรลดาอันน่ารื่นรมย์ ในคราวที่พวกเทวดาชั้นดาวดึงส์ ล้วนแต่ขึ้นม้า ขึ้นรถ ตบแต่งร่างกายวิจิตรงดงามเข้าไปยังสวนนั้นแล้ว จึงมา

Audio 6.6

ในที่นี้ แต่เมื่อเธอพอมาถึงในที่นี้กำลังเที่ยวชมสวน รัศมีก็สว่างไสวไปทั่วจิตรลดาวัน โอภาสของสวนมิได้ปรากฏ รัศมีของเธอมาข่มเสีย ดูกรแม่เทพธิดา ฉันถามเธอแล้ว ขอเธอจงบอกว่า นี้เป็นผลแห่งกรรมอะไร”

นางสุนันทาเทพธิดาผู้เป็นอัครชายาทูลว่า

“ขอเดชะ ข้าแต่พระองค์ผู้เป็นจอมเทพ ผู้ทรงบำเพ็ญทานมาแต่เก่าก่อน รูปอันสวยงาม คติ ฤทธิ์ และอานุภาพของหม่อมฉันย่อมมีได้ด้วยกรรมอันใด ขอพระองค์จงทรงสดับกรรมนั้น

หม่อมฉันเป็นอุบาสิกามีนามว่า ‘สุนันทา’ อยู่ในพระนครราชคฤห์อันน่ารื่นรมย์ ถึงพร้อมด้วยศรัทธาและศีล ยินดีในการจำแนกทานทุกเมื่อ คือหม่อมฉันมีจิตเลื่อมใส ได้ถวายผ้านุ่งผ้าห่ม ภัตตาหาร เสนาสนะ และเครื่องประทีปในภิกษุทั้งหลายผู้เที่ยงตรง ทั้งได้รักษาอุโบสถอันประกอบด้วยองค์ ๘ ประการ ตลอดวัน ๑๔ ค่ำ วัน ๑๕ ค่ำ และวัน ๘ ค่ำแห่งปักษ์ และตลอดปาฏิหาริยปักษ์

หม่อมฉันเป็นผู้สำรวมอยู่ในศีลเป็นนิตย์ ยินดีแล้วในสิกขาบททั้ง ๕ คือ งดเว้นจากปาณาติบาต จากความเป็นขโมย จากการประพฤตินอกใจ ระมัดระวังจากการพูดเท็จ และเว้นไกลจากการดื่มน้ำเมา เป็นผู้ฉลาดในอริยสัจจธรรมทั้ง ๔ เป็นอุบาสิกาของพระสมณโคดมผู้มีพระจักษุ ผู้เรืองยศ

บิดาของหม่อมฉันใช้ให้หม่อมฉันนำดอกไม้มาทุก ๆ วัน หม่อมฉันได้บูชาที่สถูปอันเป็นที่บรรจุพระบรมธาตุของพระผู้มีพระภาคทุก ๆ วัน ในวันอุโบสถหม่อมฉันมีใจผ่องใส ได้ถือเอาพวงมาลัยของหอมและเครื่องลูบไล้ไปบูชาพระสถูปของพระผู้มีพระภาคนั้นด้วยมือของตน

ข้าแต่พระองค์ผู้จอมเทพ รูปอันสวยงาม คติ ฤทธิ์ และอานุภาพเช่นนี้ เกิดมีแก่หม่อมฉันเพราะกรรมนั้น

ผลที่หม่อมฉันได้บูชาพระสถูปด้วยพวงมาลัย และที่หม่อมฉันได้รักษาศีล ให้ผลเท่านั้นก็หามิได้ ยังให้หม่อมฉันได้สกทาคามีตามความปรารถนาของหม่อมฉันอีกด้วย”

Scan me

บุพกรรมของนางนันทิกาเปรต

นันทิกาเปตวัตถุ

พระราชาพระองค์หนึ่งทรงพระนามว่า ปิงคละ เป็นใหญ่ในสุรัฏฐ-ประเทศ เสด็จไปเฝ้าพระเจ้าโมริยะ แล้วกลับมาสู่สุรัฏฐประเทศ เสด็จมาถึงที่มีเปือกตมในเวลาเที่ยง ซึ่งเป็นเวลาร้อน ทอดพระเนตรเห็นทางอันรื่นรมย์เป็นทางที่เปรตเนรมิตไว้ จึงตรัสบอกนายสารถีว่า

Audio 6.7

“ทางนี้น่ารื่นรมย์ เป็นทางปลอดภัย มีความสวัสดี ไม่มีอุปัทวันตราย ดูกรนายสารถี ท่านจงตรงไปทางนี้แหละ เมื่อเราไปโดยทางนี้ จักถึงเขตเมืองสุรัฏฐะเร็วทีเดียว”

พระเจ้าสุรัฏฐ์ได้เสด็จไปโดยทางนั้นพร้อมด้วยจตุรงคเสนา บุรุษคนหนึ่งสะดุ้งตกใจกลัวได้กราบทูลพระเจ้าสุรัฏฐ์ว่า

“พวกเราเดินทางผิดเสียแล้ว ทางนี้เป็นทางน่ากลัว ขนพองสยองเกล้า เพราะทางปรากฏเฉพาะข้างหน้า แต่ข้างหลังไม่ปรากฏ พวกเราเห็นจะเดินมาใกล้ที่อยู่ของพวกอมนุษย์ กลิ่นอมนุษย์ฟุ้งไป ข้าพระองค์ได้ยินเสียงอันพิลึกน่าสะพึงกลัว”

พระเจ้าสุรัฏฐ์ทรงสะดุ้งพระทัย ตรัสกะนายสารถีเช่นกันว่า

“พวกเราเดินทางผิดเสียแล้ว ทางนี้เป็นทางน่ากลัว ขนพองสยองเกล้า เพราะทางปรากฏเฉพาะข้างหน้า แต่ข้างหลังไม่ปรากฏ พวกเราเห็นจะเดินมาใกล้ที่อยู่ของพวกอมนุษย์ กลิ่นอมนุษย์ฟุ้งไป เราได้ยินเสียงอันน่าสะพึงกลัว”

แล้วเสด็จขึ้นสู่คอช้าง ทอดพระเนตรไปในทิศทั้ง ๔ ได้ทรงเห็นต้นไทรต้นหนึ่ง มีร่มเงาชิดสนิทดี เขียวชอุ่มดุจสีเมฆ มีสีและสัณฐานคล้ายเมฆ จึงรับสั่งกะนายสารถีว่า

“ป่าใหญ่เขียวชอุ่มดุจสีเมฆ มีสีและสัณฐาณคล้ายเมฆปรากฏอยู่นั่นใช่ไหม”

นายสารถีกราบทูลว่า “ข้าแต่พระมหาราชา นั่นเป็นต้นไทร มีร่มเงาชิดสนิทดี เขียวชอุ่ม มีสีและสัณฐานคล้ายเมฆ”

พระเจ้าสุรัฏฐ์เสด็จเข้าไปจนถึงต้นไทรใหญ่ที่ปรากฏอยู่ แล้วเสด็จลงจากคอช้าง เสด็จเข้าไปสู่ต้นไทร ประทับนั่งที่โคนต้นพร้อมด้วยหมู่อำมาตย์ราชบริพาร ได้ทอดพระเนตรเห็นขันน้ำมีน้ำเต็มและขนมอันโอชะ บุรุษมีเพศดังเทวดา ประดับด้วยสรรพอาภรณ์เข้าไปเฝ้าพระเจ้าสุรัฏฐ์แล้วได้กราบทูลว่า

“ข้าแต่พระมหาราชา พระองค์เสด็จมาดีแล้ว และพระองค์ไม่ได้เสด็จมาร้าย ข้าแต่พระองค์ผู้กำจัดศัตรู เชิญพระองค์เสวยน้ำและขนมเถิด พระเจ้าข้า”

พระเจ้าสุรัฏฐ์พร้อมด้วยอำมาตย์และข้าราชบริพาร พากันดื่มน้ำและกินขนมแล้ว จึงถามว่า

“ท่านเป็นเทวดา เป็นคนธรรพ์ หรือเป็นท้าวสักกปุรินททะ พวกเราไม่รู้จักท่าน พวกเราพึงรู้จักท่านอย่างไร”

“ข้าแต่พระมหาราชา ข้าพระองค์ไม่ใช่เทวดา ไม่ใช่คนธรรพ์ ไม่ใช่ท้าวสักกปุรินททะ ข้าพระองค์เป็นเปรตจากประเทศสุรัฏฐ์มาอยู่ที่นี้”

“เมื่อก่อนท่านอยู่ในประเทศสุรัฏฐ์ มีปกติอย่างไร มีความประพฤติอย่างไร ท่านมีอานุภาพอย่างนี้ เพราะพรหมจรรย์อะไร”

“ข้าแต่พระมหาราชาผู้กำจัดหมู่ศัตรู ผู้ผดุงรัฐให้เจริญ ขอพระองค์ อำมาตย์ราชบริพาร และพราหมณ์ปุโรหิต จงสดับฟัง

เมื่อก่อนข้าพระองค์เป็นบุรุษอยู่ในเมืองสุรัฏฐ์ เป็นคนใจบาป เป็นมิจฉาทิฏฐิ เป็นคนทุศีล ตระหนี่ บริภาษสมณพราหมณ์ทั้งหลาย ห้ามปรามมหาชนซึ่งพากันทำบุญให้ทาน ทำอันตรายแก่หมู่ชนเหล่าอื่นผู้กำลังให้ทาน ได้ห้ามว่า

ผลแห่งทานไม่มีผล ผลแห่งการสำรวม จักมีแต่ที่ไหน ใคร ๆ ผู้ชื่อว่าเป็นอาจารย์ไม่มี ใครจักฝึกฝนบุคคลผู้ไม่เคยฝึกฝนแล้วเล่า สัตว์ทั้งหลายเป็นสัตว์เสมอกันทั้งสิ้น การเคารพอ่อนน้อมต่อผู้เจริญในตระกูล จักมีแต่ที่ไหน กำลังหรือความเพียรไม่มี ความพากเพียรของบุรุษจักมีแต่ที่ไหน

ผลทานไม่มี ทานและศีลไม่ทำบุคคลผู้มีเวรให้หมดจดได้ สัตว์ย่อมได้ของที่ควรได้ สัตว์เมื่อจะได้สุขหรือทุกข์ ย่อมได้สุขหรือทุกข์อันเกิดแต่ที่น้อมมาเอง

มารดา บิดา พี่ชาย น้องชาย ไม่มี โลกอื่นจากโลกนี้ก็ไม่มี ทานอันบุคคลให้แล้วย่อมไม่มีผล พลีกรรมไม่มีผล แม้ทานอันบุคคลตั้งไว้ดีแล้วก็ไม่มีผล

บุรุษใดฆ่าบุรุษอื่นและตัดศีรษะบุรุษอื่น จะจัดว่าบุรุษนั้นทำลายชีวิตของผู้อื่นหามิได้ ไม่มีใครฆ่าใคร เป็นแต่ศาตราย่อมเข้าไปในระหว่าง อันเป็นช่องกาย ๗ ช่องเท่านั้น ชีพของสัตว์ทั้งหลายไม่ขาด

สูญ ไม่แตกทำลาย บางคราวมี ๘ เหลี่ยม บางคราวกลมเหมือนงบน้ำอ้อย บางคราวสูงตั้ง ๕๐๐ โยชน์ ใครเล่าสามารถตัดชีพให้ขาดได้ เหมือนหลอดด้ายอันบุคคลซัดไปแล้ว หลอดด้ายนั้นอันด้ายพันอยู่ ย่อมกลิ้งไปได้ ฉันใด ชีพนั้นก็ฉันนั้น ย่อมแหวกหนีไปจากร่างได้

บุคคลผู้ออกจากบ้านนี้ไปเข้าบ้านอื่น ฉันใด ชีพนั้นก็ออกจากร่างนี้แล้วไปเข้าร่างอื่น ฉันนั้นเหมือนกัน บุคคลออกจากเรือนหลังนี้แล้วไปเข้าเรือนหลังอื่น ฉันใด แม้ชีพนั้นก็ออกจากร่างนี้แล้วเข้าไปอาศัยร่างอื่น ฉันนั้นเหมือนกัน

เมื่อสิ้นกำหนด ๘ ล้าน ๔ แสนมหากัป สัตว์ทั้งหลายทั้งที่เป็นพาล ทั้งที่เป็นบัณฑิตจักยังสงสารให้สิ้นไป แล้วจักทำที่สุดแห่งทุกข์ได้เอง สุขทุกข์เหมือนตักตวงได้ด้วยทะนานและกระเช้า พระชินเจ้าย่อมรู้ทั่วถึงสุขทุกข์ทั้งปวง สัตว์นอกนี้ล้วนเป็นผู้ลุ่มหลง

เมื่อชาติก่อน ข้าพระองค์มีความเห็นอย่างนี้จึงได้เป็นคนหลงถูกโมหะครอบงำ เป็นมิจฉาทิฏฐิ ทุศีล ตระหนี่ บริภาษสมณ-พราหมณ์ ภายใน ๖ เดือน ข้าพระองค์ทำกาลกิริยา ตกไปนรกอันเผ็ดร้อน ร้ายกาจโดยส่วนเดียว นรกนั้นมี ๔ เหลี่ยม ๔ ประตูจำแนกออกเป็นส่วน ๆ ล้อมด้วยกำแพงเหล็กครอบด้วยแผ่นเหล็ก พื้นนรกนั้นเป็นเหล็กแดง ลุกเป็นเปลวเพลิงโชติช่วง แผ่ไปร้อยโยชน์โดยรอบตั้งอยู่ทุกเมื่อ ล่วงไปแสนปี ในกาลนั้นข้าพระองค์จึงจะได้ยินเสียงในนรกนั้นว่า แน่ะเพื่อนยาก เมื่อพวกเราไหม้อยู่ในนรกนี้ กาล

ประมาณแสนปีล่วงไปแล้ว ข้าแต่พระมหาราชา แสนโกฏิปีเป็นกำหนดอายุของสัตว์ผู้หมกไหม้อยู่ในนรก

ชนทั้งหลายเป็นมิจฉาทิฏฐิ เป็นคนทุศีล ติเตียนพระอริยเจ้า ย่อมหมกไหม้อยู่ในนรกแสนโกฏิปี ข้าพระองค์จักเสวยทุกขเวทนาอยู่ในนรกนั้นตลอดกาลนาน นี้เป็นผลแห่งกรรมชั่วของข้าพระองค์ เพราะฉะนั้นข้าพระองค์จึงเศร้าโศกนัก

ข้าแต่พระมหาราชาผู้กำจัดศัตรู เป็นที่เจริญใจของชาวแว่นแคว้น ขอพระองค์จงทรงสดับคำของข้าพระองค์ ขอความเจริญจงมีแด่พระองค์ ธิดาของข้าพระองค์ชื่ออุตตรา ทำแต่กรรมดี ยินดีแล้วในนิจศีลและอุโบสถศีล ยินดีในทานจำแนกแจกทาน รู้ความประสงค์ของผู้ขอ ปราศจากความตระหนี่ มีปกติทำสิกขาไม่ให้ขาด เป็นสะใภ้อยู่ในตระกูลอื่น เป็นอุบาสิกาของพระศากยมุนีสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ทรงศิริ

ข้าแต่พระมหาราชา ขอความเจริญจงมีแด่พระองค์ นางอุตตราได้เห็นภิกษุผู้สมบูรณ์ด้วยศีล เข้าไปบิณฑบาตในบ้าน มีจักษุอันทอดลงแล้ว มีสติคุ้มครองทวาร สำรวมดีแล้ว เที่ยวไปตามลำดับตรอก เข้าไปสู่บ้านนั้น นางได้ถวายน้ำขันหนึ่งและขนมมีรสหวานอร่อย แล้วอุทิศส่วนกุศลให้ข้าพระองค์ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ขอผลทานที่ดิฉันถวายนี้ จงพลันสำเร็จแก่บิดาของดิฉันที่ตายไปแล้วเถิด ในทันใดนั้น ผลแห่งทานก็บังเกิดมีแก่ข้าพระองค์ ข้าพระองค์มี

ความประสงค์สำเร็จได้ดังความปรารถนา บริโภคกามสุขเหมือนดังท้าวเวสวัณมหาราช

ข้าแต่พระมหาราชาผู้กำจัดศัตรู เป็นที่เจริญใจของชาวแว่นแคว้น ขอพระองค์จงทรงสดับคำของข้าพระองค์

พระพุทธเจ้าบัณฑิตกล่าวว่า เป็นผู้เลิศกว่าโลกพร้อมทั้งเทวโลก ขอพระองค์พร้อมทั้งพระโอรสและพระอัครมเหสี จงถึงพระพุทธเจ้าพระองค์นั้นเป็นสรณะเถิด

ชนทั้งหลายย่อมบรรลุอมตบทด้วยมรรคอันประกอบด้วยองค์ ๘ ขอพระองค์พร้อมด้วยพระโอรสและพระอัครมเหสี จงถึงมรรคมีองค์ ๘ และอมตบทเป็นสรณะเถิด

พระอริยบุคคลผู้ปฏิบัติอยู่ในมรรค ๔ จำพวก และผู้ตั้งอยู่ในผล ๔ จำพวก นี้เป็นพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติซื่อตรง ประกอบด้วยปัญญาและศีล ขอพระองค์พร้อมทั้งพระโอรสและพระอัครมเหสี จงถึงพระสงฆ์นั้นเป็นสรณะเถิด

ขอพระองค์จงรีบงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ทรงยินดีด้วยพระมเหสีของพระองค์ ไม่ตรัสเท็จ ไม่ทรงดื่มน้ำจัณฑ์เถิด”

“ดูกรเทวดา ท่านเป็นผู้ปรารถนาความเจริญแก่เรา ปรารถนาเกื้อกูลเรา เราจะทำตามคำของท่าน ท่านเป็นอาจารย์ของเรา เราจักเข้าถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์อันยอดเยี่ยมกว่าเทวดาและมนุษย์ว่าเป็นสรณะ

เราจะรีบงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ จะยินดีด้วยพระมเหสีของตน จะไม่พูดเท็จ ไม่ดื่มน้ำเมา

เราจะคลายความเห็นอันชั่วช้า เหมือนโปรยแกลบลอยไปในลมอันแรง เหมือนทิ้งหญ้าและใบไม้ลอยไปในแม่น้ำมีกระแสอันเชี่ยว จักเป็นผู้ยินดีแล้วในพระพุทธศาสนา”

พระเจ้าสุรัฏฐ์ครั้นตรัสดังนี้แล้ว ทรงงดความเห็นอันชั่วช้า ทรงนอบน้อมต่อพระผู้มีพระภาค เสด็จขึ้นทรงรถพระที่นั่ง บ่ายพระพักตร์ไปทางทิศปราจีน กลับคืนสู่พระนคร

Scan me

พระเจ้าอัมพสักขระทรงสนทนากับเปรตเปลือย

อัมพสักขรเปตวัตถุ

มีนครของชาววัชชีนครหนึ่งนามว่า เวสาลี ในนครเวสาลีนั้นมีกษัตริย์ลิจฉวีทรงพระนามว่าอัมพสักขระ ได้ทอดพระเนตรเห็นเปรตตนหนึ่งที่ภายนอกพระนคร มีพระประสงค์จะทรงทราบเหตุ จึงตรัสถามเปรตนั้นว่า

“การนอน การนั่ง การเดินไปเดินมา การลิ้ม การดื่ม การเคี้ยว การนุ่งห่ม แม้หญิงบำเรอของบุคคลผู้ถูกเสียบไว้บนหลาวนี้ ย่อมไม่มี ชนเหล่าใดผู้เป็นญาติ เป็นมิตรสหาย เคยเห็นเคยฟังร่วมกัน

Audio 6.8

มา เคยมีความเอ็นดูกรุณาของบุคคลใดมีอยู่ในกาลก่อน เดี๋ยวนี้ชนเหล่านั้นแม้จะเยี่ยมเยียนบุคคลนั้นก็ไม่ได้ บุรุษนี้มีตนอันญาติสละแล้ว มิตรสหายย่อมไม่มีแก่บุคคลผู้ตกยาก พวกมิตรสหายทราบว่าผู้ใดขาดแคลน ย่อมละทิ้งผู้นั้น และเห็นใครมั่งคั่งบริบูรณ์ก็พากันไปห้อมล้อม

คนที่มั่งคั่งด้วยสมบัติ ย่อมมีมิตรสหายมาก ส่วนบุคคลผู้เสื่อมจากทรัพย์สมบัติ เป็นผู้ฝืดเคืองด้วยโภคะ ย่อมหามิตรสหายยาก นี้เป็นธรรมดาของโลก

บุรุษผู้ถูกหลาวเสียบนี้ มีร่างกายเปื้อนด้วยเลือด ตัวทะลุเป็นช่อง ๆ ชีวิตของบุรุษนี้จักดับไปในวันนี้พรุ่งนี้ เหมือนหยาดน้ำค้างอันติดอยู่บนปลายหญ้า ฉะนั้น

เมื่อเป็นอย่างนี้ เพราะเหตุไร ท่านจึงพูดกะบุรุษผู้ถึงความลำบากอย่างยิ่ง นอนหงายอยู่บนหลาวไม้สะเดาเช่นนี้ว่า ดูกรบุรุษผู้เจริญ ขอท่านจงมีชีวิตอยู่เถิด การที่มีชีวิตอยู่เท่านั้นเป็นของประเสริฐ”

เปรตนั้นกราบทูลว่า “ข้าแต่พระราชา บุรุษนี้เป็นสายโลหิตของข้าพระองค์ ข้าพระองค์ระลึกชาติก่อน ข้าพระองค์เห็นแล้วมีความกรุณาแก่เขาว่า ขออย่าให้บุรุษผู้เลวทรามนี้ไปตกนรกเลย

ข้าแต่กษัตริย์ลิจฉวี บุรุษผู้ทำกรรมชั่วนี้ จุติจากอัตภาพนี้แล้วจักเข้าถึงนรกอันยัดเยียดไปด้วยสัตว์ผู้ทำบาป เป็นสถานร้ายกาจ

มีความเร่าร้อนมาก เผ็ดร้อน ให้เกิดความน่ากลัว หลาวนี้ประเสริฐกว่านรกนั้นตั้งหลายพันเท่า ขออย่าให้บุรุษนี้ไปตกนรกอันมีแต่ความทุกข์โดยส่วนเดียว เผ็ดร้อน ให้เกิดความน่ากลัว มีความทุกข์กล้าแข็งอย่างเดียว

บุรุษนี้ฟังคำของข้าพระองค์อย่างนี้แล้ว ประหนึ่งว่าข้าพระองค์น้อมเข้าไปสู่ทุกข์ในนรกนั้น จะพึงสละชีวิตของตนเสีย เพราะฉะนั้นข้าพระองค์จะไม่พูดในที่ใกล้เขา ด้วยหวังว่า ชีวิตของบุรุษนี้อย่าได้ดับไปเสียเพราะคำของข้าพระองค์เลย เพราะฉะนั้น ข้าพระองค์จึงพูดว่า ขอท่านจงมีชีวิตอยู่เถิด การมีชีวิตอยู่เป็นของประเสริฐ”

เมื่อเปรตแสดงความประสงค์ของตนอย่างนี้แล้ว พระราชาทรงขอโอกาสเพื่อจะตรัสถามความเป็นไปของเปรตนั้นอีก จึงได้ตรัสว่า

“เรื่องของบุรุษนี้เรารู้แล้ว แต่เราปรารถนาจะถามท่านถึงเรื่องอื่น ถ้าท่านให้โอกาสแก่เรา เราจะขอถามท่าน และท่านไม่ควรโกรธเรา”

“ข้าพระองค์ได้ให้ปฏิญาณไว้ในกาลนั้นแน่นอนแล้ว การไม่บอกย่อมมีแก่ผู้ไม่เลื่อมใส บัดนี้ข้าพระองค์มีวาจาที่ควรเชื่อถือได้ แม้พระองค์จะไม่ทรงเลื่อมใส เพราะเหตุนั้น ขอเชิญพระองค์ตรัสถามข้าพระองค์ตามพระประสงค์เถิด ข้าพระองค์จะกราบทูลตามที่สามารถจะกราบทูลได้”

เมื่อเปรตให้โอกาสแล้ว พระเจ้าอัมพสักขระจึงตรัสถามว่า

“เราเห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยจักษุ เราควรเชื่อสิ่งนั้นแม้ทั้งสิ้น ถ้าเราเห็นสิ่งนั้นแล้วไม่เชื่อ ก็ขอให้ลงโทษถอดยศเราเถิดท่าน”

“ขอสัจจปฏิญาณของพระองค์นี้จงมีแก่ข้าพระองค์ พระองค์ได้ทรงฟังธรรมที่ข้าพระองค์กล่าวแล้ว จงทรงได้ความเลื่อมใส ข้าพระองค์มีความต้องการอย่างอื่น ไม่ได้มีจิตประทุษร้าย ข้าพระองค์จะกราบทูลธรรมทั้งหมดที่ข้าพระองค์ได้สดับแล้วบ้าง หรือไม่สดับแล้วบ้างแก่พระองค์ตามที่ข้าพระองค์รู้”

“ท่านขี่ม้าขาวอันประดับประดาแล้ว เข้าไปยังสำนักของบุรุษที่ถูกเสียบหลาว ม้าขาวตัวนี้เป็นม้าน่าอัศจรรย์ น่าดูน่าชม นี้เป็นผลแห่งกรรมอะไร”

“ที่กลางเมืองเวสาลีนั้น มีหลุมที่หนทางลื่น ข้าพระองค์มีจิตเลื่อมใส เอาศีรษะโคศีรษะหนึ่งวางทอดที่หลุมให้เป็นสะพาน ข้าพระองค์และบุคคลอื่นเหยียบบนศีรษะโคนั้นเดินไปได้สะดวก ม้านี้เป็นม้าน่าอัศจรรย์น่าดูน่าชม นี้เป็นผลแห่งกรรมนั้น”

“ท่านมีรัศมีสว่างไสวไปทั่วทุกทิศ และมีกลิ่นหอมฟุ้งไป ท่านได้สำเร็จฤทธิ์แห่งเทวดาเป็นผู้มีอานุภาพมาก แต่ท่านเปลือยกาย นี้เป็นผลแห่งกรรมอะไร”

“เมื่อก่อน ข้าพระองค์เป็นคนมักโกรธ แต่มีใจเลื่อมใสเป็นนิตย์ พูดกับคนทั้งหลายด้วยวาจาอ่อนหวาน ข้าพระองค์มีรัศมีทิพย์สว่างไสวอยู่เนืองนิตย์ นี้เป็นผลแห่งกรรมนั้น

ข้าพระองค์เห็นยศและชื่อเสียงของบุคคลผู้ตั้งอยู่ในธรรม มีจิตเลื่อมใสกล่าวสรรเสริญ ข้าพระองค์มีกลิ่นทิพย์หอมฟุ้งไปเนืองนิตย์ นี้เป็นผลแห่งกรรมนั้น

เมื่อพวกสหายของข้าพระองค์อาบน้ำที่ท่าน้ำ ข้าพระองค์ลักเอาผ้าซ่อนไว้บนบก ไม่มีความประสงค์จะลักขโมย และไม่มีจิตคิดประทุษร้าย เพราะกรรมนั้น ข้าพระองค์จึงเป็นคนเปลือยกายเป็นอยู่อย่างฝืดเคือง”

“ผู้ใดทำบาปเล่น ๆ นักปราชญ์ทั้งหลายกล่าวว่า ผู้นั้นได้รับผลกรรมเช่นนี้ ส่วนผู้ใดตั้งใจทำบาปจริง ๆ นักปราชญ์ทั้งหลายกล่าวผลกรรมของผู้นั้นว่าเป็นอย่างไร”

“มนุษย์เหล่าใดมีความดำริชั่วร้าย เป็นผู้เศร้าหมองด้วยกายและวาจา เมื่อตายไป มนุษย์เหล่านั้นย่อมเข้าถึงนรกในสัมปราย-ภพโดยไม่ต้องสงสัย ส่วนชนเหล่าอื่นปรารถนาสุคติ ยินดียิ่งในทาน มีอัตภาพอันสงเคราะห์แล้ว เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงสุคติในสัมปรายภพโดยไม่ต้องสงสัย”

เมื่อเปรตนั้นชี้แจงจำแนกผลกรรมโดยย่ออย่างนี้ พระราชาไม่ทรงเชื่อ จึงตรัสถามเปรตนั้นว่า

“เราจะพึงรู้เรื่องนั้นได้อย่างไรว่า นี้เป็นผลแห่งกรรมดีและกรรมชั่ว หรือเราจะพึงเห็นอย่างไร จึงจะเชื่อถือได้ หรือแม้ใครจะพึงทำให้เราเชื่อถือเรื่องนั้นได้”

“พระองค์ได้ทรงเห็นแล้ว และได้ทรงสดับมาแล้ว ก็จงทรงเชื่อเถิดว่า นี้เป็นผลแห่งกรรมดีและกรรมชั่ว เมื่อมีกรรมดีและกรรมชั่วทั้งสอง ก็พึงมีสัตว์ไปสู่สุคติและทุคติ

ถ้าสัตว์ทั้งหลาย ในมนุษยโลกนี้ไม่ทำกรรมดีและกรรมชั่ว สัตว์ผู้ไปสู่สุคติ ทุคติ เลว และประณีต ก็ไม่มี ในมนุษยโลกนี้ แต่เพราะสัตว์ทั้งหลาย ในมนุษยโลกทำกรรมดีและกรรมชั่วไว้ ฉะนั้น จึงไปสู่สุคติ ไปสู่ทุคติ เลวบ้าง ประณีตบ้าง

นักปราชญ์ทั้งหลายกล่าววิบากแห่งกรรมทั้งสองนั้นว่า เป็นที่ตั้งแห่งการเสวยสุขและทุกข์ เทวดาย่อมพากันห้อมล้อมชนผู้ได้เสวยผลอันเป็นสุข คนพาลผู้ไม่เห็นบาปและบุญ ย่อมเดือดร้อน

กรรมที่ข้าพระองค์เองทำไว้ในชาติก่อน ซึ่งจะเป็นเหตุให้ได้เครื่องนุ่งห่ม ในบัดนี้ มิได้มีแก่ข้าพระองค์ และบุคคลผู้ที่ให้ผ้านุ่งผ้าห่ม ที่นอน ที่นั่ง ข้าวและน้ำแก่สมณพราหมณ์ทั้งหลายแล้ว พึงอุทิศส่วนบุญมา ให้ข้าพระองค์ มิได้มี เพราะเหตุนั้น ข้าพระองค์จึงเป็นคนเปลือยกาย มีความเป็นอยู่อย่างฝืดเคือง”

“ดูกรเปรต เหตุอะไรที่จะให้ท่านได้เครื่องนุ่งห่ม พึงมีอยู่หรือ ถ้าเหตุที่ควรเชื่อพอจะฟังเป็นเหตุได้มีอยู่ ขอท่านจงบอกเหตุนั้นแก่เรา”

“ในเมืองเวสาลีนี้ มีภิกษุรูปหนึ่งนามว่า กัปปิตกะ เป็นผู้ได้ฌาน มีศีลบริสุทธิ์ เป็นพระอรหันต์ผู้หลุดพ้น มีอินทรีย์อันคุ้มครองแล้ว

สำรวมในพระปาติโมกข์ เยือกเย็น บรรลุผลอันสูงสุด มีวาจาสละสลวย รู้ความประสงค์ของผู้ขอ ว่าง่าย มีหน้าเบิกบาน เป็นผู้มาดีไปดี พูดจาโต้ตอบดี เป็นเนื้อนาบุญของโลก มีปกติอยู่ด้วยเมตตา เป็นทักขิไณยบุคคลของเทวดาและมนุษย์ สงบระงับ กำจัดมิจฉาวิตกได้ ไม่มีทุกข์ ไม่มีตัณหา หลุดพ้นแล้ว ปราศจากลูกศร ไม่ถือเราถือเขา ไม่คดกายวาจาใจ ไม่มีอุปธิ สิ้นกิเลสเป็นเครื่องเนิ่นช้าทั้งปวง ได้บรรลุวิชชา ๓ มีความรุ่งเรือง ไม่มีชื่อเสียงปรากฏ เพราะเป็นผู้ปกปิดคุณวิเศษไว้ แม้ใคร ๆ เห็น ก็ไม่รู้ว่าเป็นคนดี ในหมู่ชนชาววัชชี เขาพากันเรียกท่านว่ามุนี รู้กันว่าท่านเป็นผู้ประเสริฐ หนักแน่น ไม่หวั่นไหว มีธรรมอันดีงาม เที่ยวไปในโลก ถ้าพระองค์ทรงถวายผ้าคู่หนึ่งหรือสองคู่แก่ภิกษุนั้น แล้วทรงอุทิศส่วนกุศลให้ข้าพระองค์ เมื่อพระองค์ทรงถวายแล้ว และท่านรับผ้านั้นแล้ว พระองค์ก็จะทรงเห็นข้าพระองค์นุ่งห่มผ้าเรียบร้อย”

“บัดนี้ สมณะนั้นอยู่ที่ประเทศไหน เราจักไปพบท่านที่ไหน ใครจะพึงแก้ไขความสงสัยสนเท่ห์ อันเป็นเสี้ยนหนามแห่งความเห็นของเราได้ในวันนี้”

“ท่านอยู่ที่เมืองกปินัจจนา มีหมู่เทวดาเป็นอันมากห้อมล้อม เป็นผู้มีนามจริงแท้ และเป็นผู้ไม่ประมาท แสดงธรรมมีกถาอยู่ในหมู่ของตน”

“เราจักไป แล้วจักทำตามที่ท่านสั่งนั้นเดี๋ยวนี้ จักให้สมณะนั้นนุ่งห่มผ้า ขอท่านจงดูคู่ผ้าเหล่านั้น อันสมณะนั้นรับประเคนแล้ว และเราจักคอยดูท่านนุ่งห่มผ้าเป็นอันดี”

“ขอประทานพระวโรกาส ขอพระองค์อย่าเสด็จเข้าไปหาบรรพชิตในเวลาไม่ควร การเสด็จเข้าไปหาบรรพชิตในเวลาไม่ควรนี้ ไม่เป็นธรรมเนียมที่ดีของกษัตริย์ลิจฉวีทั้งหลาย ก็เมื่อพระองค์เสด็จเข้าไปหาในเวลาสมควร ก็จักทรงเห็นภิกษุนั้นนั่งอยู่ในที่สงัดในที่นั้นเอง”

พระเจ้าอัมพสักขระตรัสอย่างนั้นแล้ว ก็แวดล้อมด้วยหมู่ข้าราชบริพาร เสด็จไปในนครนั้น ครั้นเสด็จเข้าไปยังนครนั้นแล้ว จึงเสด็จเข้าไปยังที่ประทับในนิเวศน์ของพระองค์ ทรงกระทำกิจของคฤหัสถ์ทั้งหลาย ทรงสรงสนาน และทรงดื่มน้ำแล้ว ได้เวลาอันควร จึงทรงเลือกผ้า ๘ คู่จากหีบ รับสั่งให้หมู่ข้าราชบริพารถือไป

พระราชาครั้นเสด็จเข้าไปในประเทศนั้นแล้ว ได้ทอดพระเนตรเห็นสมณะรูปหนึ่ง ผู้มีจิตสงบระงับ กลับจากที่โคจร เป็นผู้เยือกเย็นนั่งอยู่ที่โคนต้นไม้ ครั้นแล้วได้ตรัสถามสมณะนั้นถึงความเป็นผู้มีอาพาธน้อย การอยู่สำราญ และตรัสบอกนามของพระองค์ให้ทรงทราบว่า

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าเป็นกษัตริย์ลิจฉวีอยู่ในเมืองเวสาลี ชาวลิจฉวีเรียกข้าพเจ้าว่า อัมพสักขระ ขอท่านจงรับผ้า ๘ คู่นี้

ข้าพเจ้าขอถวายท่าน ข้าพเจ้ามาในที่นี้ด้วยความประสงค์เพียงเท่านี้ ข้าพเจ้ามีความปลื้มใจนัก”

พระเถระทูลถามว่า

“สมณพราหมณ์ทั้งหลายพากันละเว้นพระราชนิเวศน์ของมหาบพิตรแต่ที่ไกลทีเดียว เพราะในพระราชนิเวศน์ของมหาบพิตรบาตรย่อมแตก แม้สังฆาฏิก็ถูกเขาฉีก เมื่อก่อนสมณะทั้งหลายมีศีรษะห้อยลง ตกลงไปจากเขียงเท้า มหาบพิตรได้เบียดเบียนบรรพชิตเช่นนี้ สมณะทั้งหลายเคยถูกมหาบพิตรทำการเบียดเบียนแล้ว มหาบพิตรไม่เคยพระราชทานแม้แต่น้ำมันสักหยดหนึ่งเลย ไม่ตรัสบอกทางให้คนหลงทาง ชิงเอาไม้เท้าจากมือคนตาบอดเสียเอง มหาบพิตรเป็นคนตระหนี่ ไม่สำรวมเช่นนี้ แต่บัดนี้ เพราะเหตุอะไร มหาบพิตรทรงเห็นผลอะไร จึงทรงจำแนกแจกจ่ายกับอาตมภาพทั้งหลายเล่า”

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอรับผิด ข้าพเจ้าได้เบียดเบียนสมณะทั้งหลายดังคำที่ท่านพูด ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะล้อเล่น ไม่ได้มีจิตประทุษร้าย แต่กรรมอันชั่วช้านั้นข้าพเจ้าทำแล้ว

เด็กหนุ่มเปลือยกาย มีโภคะน้อย ได้สั่งสมบาปเพื่อจะล้อเล่นจึงต้องเสวยทุกข์ ก็ทุกข์อะไรเล่าที่เป็นทุกข์กว่าความเปลือยกายย่อมมีแก่เปรตนั้น

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าเห็นเหตุอันน่าสังเวชและเศร้าหมองนั้นแล้วจึงให้ทาน เพราะเหตุนั้นเป็นปัจจัย ขอท่านจงรับผ้า ๘ คู่นี้ ทักษิณาที่ข้าพเจ้าถวายนี้ จงสำเร็จผลแก่เปรตนั้น เพราะการให้ทาน นักปราชญ์มีพระพุทธเจ้าเป็นต้น สรรเสริญแล้วโดยมากแน่แท้”

“อาตมภาพจะรับผ้า ๘ คู่ของมหาบพิตร ขอทักษิณาทานเหล่านี้จงสำเร็จผลแก่เปรตนั้น”

ลำดับนั้น พระเจ้าอัมพสักขระทรงชำระพระหัตถ์และพระบาทแล้ว ทรงถวายผ้า ๘ คู่แก่พระเถระ พอพระเถระรับประเคนผ้าเหล่านั้นแล้ว พระราชาทรงเห็นเปรตนุ่งห่มผ้าเรียบร้อย ลูบไล้ด้วยจุรณ-จันทน์แดง มีผิวพรรณเปล่งปลั่ง ประดับประดา นุ่งผ้าดี ขี่ม้าอาชาไนย มีบริวารห้อมล้อม สำเร็จมหิทธิฤทธิ์ของเทวดา

ครั้นทรงเห็นเช่นนั้นแล้ว ทรงปลื้มพระทัย เกิดปีติปราโมทย์ มีพระทัยร่าเริงเบิกบาน พระเจ้าอัมพสักขระได้ทรงเห็นกรรมและวิบากแห่งกรรม แจ้งประจักษ์ด้วยพระองค์เองแล้ว จึงเสด็จเข้าไปใกล้ แล้วตรัสกะเปรตนั้นว่า

“เราจักให้ทานแก่สมณพราหมณ์ทั้งหลาย เราควรให้ทานทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ ดูกรเปรต ท่านมีอุปการะแก่เรามาก”

เปรตนั้นกราบทูลว่า

“ข้าแต่พระราชา ก็พระองค์ได้พระราชทานเพื่อข้าพระองค์ส่วนหนึ่ง แต่การพระราชทานนั้นมิได้ไร้ผล ข้าพระองค์เป็นเทวดา จักทำความเป็นสหายกับพระองค์ผู้เป็นมนุษย์”

“ท่านเป็นคติ เป็นเผ่าพันธุ์ เป็นที่ยึดเหนี่ยว เป็นมิตร และเป็นเทวดาของเรา ดูกรเปรต เราขอทำอัญชลีท่าน ปรารถนาเพื่อจะเห็นท่านแม้อีก”

“ถ้าพระองค์จักเป็นผู้ไม่มีศรัทธา มีความตระหนี่ มีจิตไม่เลื่อมใส พระองค์จักไม่ได้เห็นข้าพระองค์ และข้าพระองค์ก็จักไม่ได้เห็นไม่ได้เจรจากะพระองค์อีก

ถ้าพระองค์จะทรงเคารพธรรม ทรงยินดีในการบริจาคทาน ทรงสงเคราะห์ ทรงเป็นดังบ่อน้ำของสมณพราหมณ์ทั้งหลาย ด้วยอาการอย่างนี้ พระองค์ก็จักได้ทรงเห็นข้าพระองค์ และข้าพระองค์จักได้เห็น ได้เจรจากะพระองค์

ขอพระองค์โปรดทรงปล่อยบุรุษนี้จากหลาวโดยเร็วเถิด เพราะการปล่อยบุรุษนี้ เราทั้งสองจักได้เป็นสหายกัน ข้าพระองค์เข้าใจว่าเราทั้งสองจักได้เป็นสหายกันและกัน เพราะเหตุแห่งบุรุษถูกหลาวเสียบ ก็บุรุษถูกหลาวเสียบนี้ อันพระองค์ทรงรีบปล่อยแล้ว พึงเป็นผู้ประพฤติธรรมโดยเคารพ พึงพ้นจากนรกนั้นแน่นอน พึงพ้นจากกรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งเวทนา

พระองค์เสด็จเข้าไปหากัปปิตกภิกษุแล้ว ทรงจำแนกทานกับท่าน ในเวลาที่ควร จงเสด็จเข้าไปหา แล้วตรัสถามด้วยพระองค์เอง ท่านจักกราบทูลเนื้อความนั้นแก่พระองค์ ก็พระองค์ทรงประสงค์บุญ มีจิตไม่ประทุษร้าย ก็เชิญเสด็จเข้าไปหาภิกษุนั้นเถิด ท่านจักแสดงธรรมทั้งปวงที่ทรงสดับแล้ว และยังไม่ได้ทรงสดับแก่พระองค์ตามความรู้เห็น พระองค์ได้ทรงฟังธรรมนั้นแล้ว จักทรงเห็นสุคติ”

พระเจ้าอัมพสักขระทรงเจรจาทำความเป็นสหายกับเทวดานั้นแล้วเสด็จไป ส่วนเทวดานั้น ได้กล่าวกะบริษัทแห่งกษัตริย์ลิจฉวีทั้งหลาย พร้อมกับบุตรของตน ซึ่งนั่งประชุมกันอยู่ว่า

“ท่านผู้เจริญทั้งหลาย ขอจงฟังคำอย่างหนึ่งของเรา เราจักเลือกพรุ จักได้ประโยชน์ บุรุษที่ถูกเสียบหลาว มีกรรมอันหยาบช้ามีอาชญาอันตั้งไว้แล้ว ถูกหลาวร้อย จะตายหรือไม่ตาย ประมาณ ๒๐ ราตรีเท่านี้ เดี๋ยวนี้ เราจักปล่อยเขาตามความชอบใจของเรา ขอหมู่ท่านจงอนุญาต จงรีบปล่อยบุรุษนั้นและบุรุษอื่นที่พระราชารับสั่งให้ลงอาชญาโดยเร็วเถิด ใครพึงบอกท่านผู้ทำกรรมอย่างนั้นท่านรู้อย่างไรจึงทำอย่างนั้น หมู่ท่านย่อมอนุญาตตามชอบใจ”

พระเจ้าอัมพสักขระเสด็จเข้าไปสู่ประเทศนั้นแล้ว รีบปล่อยบุรุษที่ถูกเสียบหลาวโดยเร็ว และได้ตรัสกะบุรุษนั้นว่า “อย่ากลัวเลยเพื่อน” และรับสั่งให้หมอพยาบาล แล้วเสด็จเข้าไปหากัปปิตกภิกษุทรงถวายทานกับท่าน ในเวลาอันควร มีพระประสงค์จะทรงทราบเหตุ จึงเสด็จเข้าไปใกล้ แล้วตรัสถามด้วยพระองค์เองว่า

“บุรุษผู้ถูกเสียบหลาว มีกรรมอันหยาบช้า มีอาชญาอันตั้งไว้แล้ว ถูกหลาวร้อยจะตายหรือไม่ตายประมาณ ๒๐ ราตรีเท่านี้ ข้าแต่ท่านผู้เจริญ เดี๋ยวนี้ ข้าพเจ้าปล่อยเขาไปแล้ว เขาไปถามเปรตนั้น เหตุอะไร ๆ ที่จะไม่ต้องไปสู่นรกนั้นพึงมีหรือหนอ ถ้ามี ขอท่านโปรดบอกแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ารอฟังเหตุที่ควรเชื่อถือจากท่าน”

กัปปิตกภิกษุทูลว่า

“ความพินาศแห่งกรรมเหล่านั้นย่อมไม่มี ความพินาศในโลกนี้เกิดขึ้นเพราะความไม่รู้แจ้ง ถ้าเขาพึงเป็นผู้ไม่ประมาท ประพฤติธรรมทั้งหลายโดยเคารพตลอดคืนและวัน เขาพึงพ้นจากนรกนั้นได้แน่ กรรมอันเว้นจากการให้ผล พึงมี”

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ผู้มีปัญญากว้างขวาง ประโยชน์ของบุรุษผู้นี้ข้าพเจ้ารู้ทั่วถึงแล้ว บัดนี้ ขอท่านอนุเคราะห์ข้าพเจ้าบ้าง ขอท่านได้กล่าวตักเตือนพร่ำสอนข้าพเจ้า โดยวิธีที่ข้าพเจ้าจะไม่พึงไปสู่นรกด้วยเถิด”

“วันนี้ ขอมหาบพิตรทรงมีพระทัยเลื่อมใสถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์เป็นสรณะ จงทรงสิกขาบท ๕ อย่าให้ขาดและด่างพร้อย จงทรงงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ทรงยินดีด้วยพระมเหสีของพระองค์ ไม่ทรงพูดเท็จ ไม่ทรงดื่มน้ำจัณฑ์ และทรงสมาทานอุโบสถศีลอันประกอบด้วยองค์ ๘ ประการอันประเสริฐ เป็นกุศล มีสุขเป็นกำไร จงพระราชทานจีวร บิณฑบาต ที่นอน ที่นั่ง คิลานปัจจัย ข้าว น้ำ ของกินของเคี้ยว ผ้า เสนาสนะ

ในภิกษุผู้มีจิตซื่อตรงทั้งหลาย บุญย่อมเจริญทุกเมื่อ ทรงอังคาส ภิกษุทั้งหลายผู้สมบูรณ์ด้วยศีล ปราศจากราคะ เป็นพหูสูต ให้อิ่มหนำด้วยข้าวและน้ำ บุญย่อมเพิ่มพูนทุกเมื่อ

เมื่อบุคคลเป็นผู้ไม่ประมาท ประพฤติธรรมโดยเคารพตลอดคืนและวันอย่างนี้ พึงพ้นจากนรกนั้น กรรมที่เว้นจากการให้ผล พึงมี”

“วันนี้ ข้าพเจ้ามีจิตเลื่อมใส ขอถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ว่าเป็นสรณะ ขอสมาทานสิกขาบท ๕ ไม่ให้ขาดและด่างพร้อย ของดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ยินดีด้วยภรรยาของตน ไม่กล่าวเท็จไม่ดื่มน้ำเมา และจักสมาทานอุโบสถศีล อันประกอบด้วยองค์ ๘ ประการอันประเสริฐ เป็นกุศล มีสุขเป็นกำไร จักถวายจีวร บิณฑบาต ที่นอนที่นั่ง คิลานปัจจัย ข้าว น้ำ ของกิน ของเคี้ยว ผ้า และเสนาสนะแก่ภิกษุทั้งหลายผู้สมบูรณ์ด้วยศีล ปราศจากราคะ เป็นพหูสูต จักไม่กำหนัด ยินดีแล้วในศาสนาของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย”

พระเจ้าลิจฉวีทรงพระนามว่าอัมพสักขระ ได้เป็นอุบาสกคนหนึ่งในเมืองเวสาลี ทรงมีศรัทธามีพระหฤทัยอ่อนโยนทรงทำอุปการะแก่ภิกษุ ทรงบำรุงสงฆ์โดยความเคารพ

ในกาลนั้นบุรุษผู้ถูกเสียบหลาว หายโรค เป็นสุขสบายดี ได้เข้าถึงบรรพชา แม้ชนทั้งสองอาศัยกัปปิตกภิกษุผู้ประเสริฐได้บรรลุสามัญผล

การคบหาสัปบุรุษเช่นนี้ย่อมมีผลมากตั้งร้อยแก่วิญญูชนผู้รู้แจ้ง

บุรุษผู้ถูกเสียบหลาวได้บรรลุผลอันยอดเยี่ยม ส่วนพระเจ้าอัมพสักขระได้บรรลุโสดาปัตติผล

ท้ายเล่ม

คำขอบคุณและอนุโมทนา

ขอนอบน้อมเหนือเศียรเกล้า แด่พระผู้มีพระภาคสัมมาสัมพุทธอังคีรส ศากยมุนีเจ้า ผู้ทรงพระกรุณาธิคุณอเนกอนันต์ ที่ทรงเผยพระสัทธรรมอันยอดเยี่ยม ที่ทรงตรัสรู้ด้วยพระองค์เอง มาโปรดปวงสัตว์ให้พ้นจากทุกข์ทั้งปวง

ขอนอบน้อมด้วยเศียรเกล้า แด่พระอัครสาวกผู้ทรงรวบรวมและเผยแผ่แสงพระธรรมคำสั่งสอนขององค์พระศาสดามาอย่างครบถ้วน และสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณ และขออนุโมทนาบุญกับทุกท่านที่ให้การสนับสนุนทุกรูปแบบ ในกิจมหากุศล ร่วมเผยแผ่พระธรรมของพระผู้มี-พระภาคสัมมาสัมพุทโธ ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นี้

ขออนุโมทนาบุญกับผู้อ่านและผู้ฟังทุกท่านที่ได้มนสิการพระธรรมอันยอดยิ่งนี้เข้าสู่ดวงใจ

Scan me

อ้างอิง

Audio	อ้างอิง
Audio 1.1	ปทีปวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๙ หน้า ๙-๑๐
Audio 1.2	กุญชรวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๕ หน้า ๔-๕
Audio 1.3	อุจฉุวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๔๘ หน้า ๖๘-๖๙
Audio 1.4	อาจามทายิกาวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๒๐ หน้า ๒๔-๒๕
Audio 1.5	ทัททัลลวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๓๔ หน้า ๔๗-๕๐
Audio 1.6	อัมพวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๗๙ หน้า ๑๐๖
Audio 1.7	นาวาวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๘ หน้า ๘-๙
Audio 1.8	กัญชิกทายิกาวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๔๓ หน้า ๖๐-๖๑
Audio 1.9	สุวรรณวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๗๘ หน้า ๑๐๕
Audio 1.10	วิหารวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๔๔ หน้า ๖๑-๖๔
Audio 1.11	เรวดีวิมาน พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย เล่มที่ ๔๘ หน้าที่ ๔๒๔-๔๔๐
Audio 1.12	สังสารโมจกเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๙๘ หน้า ๑๒๖-๑๓๗
Audio 1.13	จูฬเสฏฐีเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่ม ๑๘ ข้อที่ ๑๐๕ หน้า ๑๔๘-๑๔๙
Audio 1.14	เสรินีเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๑๖ หน้า ๑๗๑-๑๗๒
Audio 1.15	มหาเปสการเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๙๔ หน้า ๑๒
Audio 1.16	สาริปุตตเถรมาตุเปติวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๙๙ หน้า ๑๓๖-๑๓๗
Audio 2.1	เสสวดีวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๓๕ หน้า ๕๐-๕๒
Audio 2.2	ปีตวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๔๗ หน้า ๖๗-๖๘
Audio 2.3	มัลลิกาวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๓๖ หน้า ๕๒-๕๓
Audio 2.4	อเนกวัณณวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๘๒ หน้า ๑๑๐-๑๑๑
Audio 2.5	ธาตุวิวัณณเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๒๐ หน้า ๑๗๕-๑๗๖
Audio 3.1	ฉัตตมาณวกวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๕๓ หน้า ๗๘-๘๑
Audio 3.2	เปสการิยวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๗ หน้า ๑๙-๒๐
Audio 3.3	อุโบสถวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๒๔ หน้า ๒๙-๓๐
Audio 3.4	สุทินนาวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๒๖ หน้า ๓๐-๓๑
Audio 3.5	เสริสสกวิมาน พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๘๔ หน้า ๑๑๔-๑๒๐

อ้างอิง (ต่อ)

Audio	อ้างอิง
Audio 3.6	ธนปาลเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่ม ๒๖ ข้อที่ ๑๐๔ หน้า ๑๔๖-๑๔๘
Audio 3.7	มิคลุททกเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๑๗ หน้า ๑๗๒-๑๗๓
Audio 4.1	ทวารปาลกวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๕๕ หน้า ๘๒
Audio 4.2	กูฏวินิจฉยกเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๑๙ หน้า ๑๗๔-๑๗๕
Audio 4.3	สูกรเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๘๗ หน้า ๑๒๒
Audio 4.4	ปูตีมุขเปตวัตถุ เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๘๘ หน้า ๑๒๓
Audio 4.5	อุตตรมาตุเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๐๗ หน้า ๑๕๖-๑๕๗
Audio 4.6	นาคเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๑๘ ข้อที่ ๙๖ หน้า ๑๓๐-๑๓๑
Audio 4.7	คูถขาทิกเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่ม ๒๖ ข้อที่ ๑๒๘ หน้า ๑๙๔-๑๙๕
Audio 5.1	ลตาวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๓๒ หน้า ๓๖-๓๘
Audio 5.2	มัตตาเปติวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๐๐ หน้า ๑๓๘-๑๔๑
Audio 5.3	นันทาเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๐๑ หน้า ๑๔๑-๑๔๓
Audio 5.4	กรรณมุณฑเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๐๙ หน้า ๑๕๘-๑๖๐
Audio 5.5	ปัญจปุตตขาทิกเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๙๑ หน้า ๑๒๕-๑๒๖
Audio 6.1	มัณฑุกเทวปุตตวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๕๑ หน้า ๗๔
Audio 6.2	นาควิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๔๑ หน้า ๕๙
Audio 6.3	รัชชุมาลาวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๕๐ หน้า ๗๐-๗๒
Audio 6.4	ทาสีวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๘ หน้า ๒๑-๒๒
Audio 6.5	สิริมาวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๖ หน้า ๑๖-๑๙
Audio 6.6	วิสาลักขิวิมาน พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๓๗ หน้า ๕๓-๕๔
Audio 6.7	นันทิกาเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๒๓ หน้า ๑๘๗-๑๙๑
Audio 6.8	อัมพสักขรเปตวัตถุ พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๖ ข้อที่ ๑๒๑ หน้า ๑๗๗-๑๘๖

ซีดีพระไตรปิฎกเสียง อาฬุภาพกรรม ชุดที่ ๑

จัดทำโดย โครงการแสงธรรมแห่งพระไตรปิฎก มูลนิธิอุทยานธรรม
เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ (วันแม่แห่งชาติ ๒๕๕๙)

รับฟังและดาวน์โหลดได้ที่

WWW.UTTAYARNDHAM.ORG
WWW.SOUNDCLOUD.COM/UTTAYARNDHAM
WWW.YOUTUBE.COM/C/UTTARNDHAMORGPAGE

คณะผู้จัดทำ ซีดีพระไตรปิฎกเสียง
อานุภาพกรรม ชุดที่ ๑

ที่ปรึกษา ไชย ณ พล อัครศุภเศรษฐ์

อำนวยการ ณัฐกร ทับทอง

บทพากย์ ณัฏฐา เจียรวงศ์
ณัตยาภรณ์ เจียรวงศ์
นิธิยา วิทวัสกุล
มสารัศม์ ธนรัตน์ปัณณโชติ

บันทึกเสียง ณัฐกร ทับทอง

ตัดแต่งเสียง-มิกซ์เสียง ณัฐกร ทับทอง
นิธิยา วิทวัสกุล
อภิลัคน์ เจียมจันทร์

ควบคุมคุณภาพ กฤติน กาญจนาภา
บัญญัติ ประธานชัยมงคล
พินีกาญจน์ ลาภานันท์
วิวรรณา สุวรรณประเสริฐ

ออกแบบปก มลฤดี ตั้งสกุลพิทักษ์

ประชาสัมพันธ์บุญ & ผลิต & การเงิน กรรณิกา ตะล่อมสิน
สุดาทิพย์ เจียรวงศ์
สุอารี สุธีโสภณ
ศรีสันต์ ตะล่อมสิน

เผยแผ่ ปัทมา เอื้ออรรถการ
วารุณี วรารักษพงศ์
และคณะ

เผยแผ่สื่อ-อิเล็กโทรนิกส์ กฤติน กาญจนาภา
ธัญญ์นรี ศรีบุณยาฐิติกุล
นิตินาถ ชาติศิริวัฒนา
วิสุทธิ์ ปรมาภรณ์พิลาส
โสภา ลีวุฒินันท์

ประสานงาน ขวัญชนก บัวทอง
ขัตติยะ รัตนมณี
วารุณี วรารักษพงศ์

ทีมพากย์ ซีดีพระไตรปิฎกเสียง
อาพุภาพกรรม ชุดที่๑

ผู้พากย์	ชื่อตอน	ตัวละคร
กิตติมา พูลวงษ์	กัญชิกทายิกาวิมาน สาริปุตตเถรมาตุเปติวัตถุ มัตตาเปติวัตถุ	นางเทพธิดา นางเปรต เทพธิดา นางเปรต นางมัตตาเทพธิดา
ขัตติยะ รัตนมณี	ทวารปาลกวิมาน	เทพบุตร
จรูญศักดิ์ ลีวุฒินันท์	เสริสสกวิมาน ปัญจปุตตขาทิกเปตวัตถุ	พระควัมปติ พระสังฆเถระ
ณทิพรดา เอื้อพิบูลย์วัฒนา	ทัททัลลวิมาน สังสารโมจกเปตวัตถุ เสสวดีวิมาน สุทินนาวิมาน สิริมาวิมาน	นางสุภัททาเทพธิดา นางเปรต นางเทพธิดา นางเทพธิดา นางเทพธิดา เทพธิดา
ทวีรัตน์ จิรดิลก	ทัททัลลวิมาน เรวดีวิมาน เสรินีเปตวัตถุ มัลลิกาวิมาน อุตตรมาตุเปตวัตถุ นันทาเปตวัตถุ นาควิมาน	นางภัททาเทพธิดา นางเรวดี นางเปรตเสรินี นางมัลลิกาเทพธิดา เปรต นางเปรต นางนันทาเทพธิดา เทพธิดา
ณัฏฐ์พิชา อารีย์วิวัฒนา	เสรินีเปตวัตถุ ฉัตตกมาณวกวิมาน เสริสสกวิมาน มิคลุททกเปตวัตถุ สูกรเปตวัตถุ อัมพสักขรเปตวัตถุ	อุบาสก ฉัตตเทพบุตร เสริสสกเทพบุตร เปรต เปรต เปรต
ตรีมินทร์ เกษมวิรัติพงศ์	วิหารวิมาน	พระอนุรุทธเถระ
ธัญญ์นรี ศรีบุณยาฐิติกุล	นาวาวิมาน ลตาวิมาน กรรณมุณฑเปตวัตถุ	เทพธิดา นางลดาเทพธิดา นางเวมานิกเปรต
ธานินทร์ แสนทวีสุข	ปทีปวิมาน กุญชรวิมาน อุจฉุวิมาน อัมพวิมาน	พระมหาโมคคัลลานเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ

ทีมพากย์ ซีดีพระไตรปิฎกเสียง
อานุภาพกรรม ชุดที่๑ (ต่อ)

ผู้พากย์	ชื่อตอน	ตัวละคร
ธานินทร์ แสนทวีสุข (ต่อ)	กัญชิกทายิกาวิมาน สุวรรณวิมาน เรวดีวิมาน สารีปุตตเถรมาตุเปติวัตถุ อเนกวัณณวิมาน อุโบสถวิมาน สุทินนาวิมาน ทวารปาลกวิมาน กูฏวินิจฉยกเปตวัตถุ คูถขาทิกเปตวัตถุ กรรณมุณฑเปตวัตถุ รัชชุมาลาวิมาน ทาสีวิมาน นันทิกาเปตวัตถุ	พระมหาโมคคัลลานเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ เปรต พระมหาโมคคัลลานเถระ พระเจ้าพาราณสี พระมหาโมคคัลลานเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ นันทิกาเปรต
ธีระภัทร์ พายุพล	เรวดีวิมาน	เทพบุตร
นันทนา ปฐมพงศ์	ทุกตอน	เล่าเรื่อง
บรรจง ฉุดพิมาย	จูฬเสฏฐีเปตวัตถุ ปูติมุขเปตวัตถุ คูถขาทิกเปตวัตถุ	จูฬเศรษฐีเทวดา จูฬเศรษฐีเปรต เปรต เปรต
ปพนพัชร์ ชัยศิริวิกรม	เสสวดีวิมาน มัลลิกาวิมาน มิคลุททกเปตวัตถุ กูฏวินิจฉยกเปตวัตถุ สูกรเปตวัตถุ ปูติมุขเปตวัตถุ นาควิมาน สิริมาวิมาน นันทิกาเปตวัตถุ อัมพสักขรเปตวัตถุ	พระวังคีสเถระ พระนารทเถระ พระนารทเถระ พระนารทเถระ พระนารทเถระ พระนารทเถระ พระวังคีสเถระ พระวังคีสเถระ บุรุษ พระเถระ
พราดร ณ นคร	ปทีปวิมาน ทาสีวิมาน	เทพธิดา เทพธิดา
พัฒนา บุญเป็ง	สังสารโมจกเปตวัตถุ สาริปุตตเถรมาตุเปติวัตถุ	พระสารีบุตรเถระ พระสารีบุตรเถระ

ทีมพากย์ ซีดีพระไตรปิฎกเสียง
อาพุภาพกรรม ชุดที่๑ (ต่อ)

ผู้พากย์	ชื่อตอน	ตัวละคร
พัณณิตา สุเมธาวัฒนะ	เรวดีวิมาน นาคเปตวัตถุ	มารดา มารดา
พินีกาญจน์ ลาภานันท์	วิหารวิมาน ปีตวิมาน เปสการิยวิมาน ลตาวิมาน	เทพธิดา นางเทพธิดา นางเปสการีเทพธิดา นางสุดาเทพธิดา
ภคพล พิงพิทยากุล	มหาเปสการเปตวัตถุ อุตตรมาตุเปตวัตถุ	ภิกษุ ภิกษุ
วิเชียร มานีเกตุ	เรวดีวิมาน เสริสสกวิมาน ธนปาลเปตวัตถุ นันทิกาเปตวัตถุ อัมพสักขรเปตวัตถุ	ท้าวเวสวัณ พ่อค้า พ่อค้า พระราชา พระราชา
สายใจ ตันตระบัณฑิตย์	กุญชรวิมาน ปัญจปุตตขาทิกเปตวัตถุ	เทพธิดา หญิงเปรต
สิทธา วรรณสวาท	เรวดีวิมาน ธาตุวิวัณณเปตวัตถุ ธนปาลเปตวัตถุ	นายนิรยบาล เปรต เปรต
สิทธิพงษ์ แก้วกนิษฐารักษ์	อัมพวิมาน สุวรรณวิมาน เรวดีวิมาน จูฬเสฏฐีเปตวัตถุ มหาเปสการเปตวัตถุ อเนกวัณณวิมาน นันทาเปตวัตถุ	เทพบุตร เทพบุตร นันทิยะ พระเจ้าอชาตศัตรู เทพบุตร เทพบุตร นันทเสน
สุนทร มีศรี	อาจามทายิกาวิมาน ทัททัลลวิมาน ปีตวิมาน เปสการิยวิมาน วิสาลักขิวิมาน	สมเด็จอัมรินทราธิราช สมเด็จอัมรินทราธิราช สมเด็จอัมรินทราธิราช สมเด็จอัมรินทราธิราช สมเด็จอัมรินทราธิราช
สุนิสา ปัญจมะวัต	วิสาลักขิวิมาน	เทพธิดา
สุปราณี ฉัตรแก้ว	อุโบสถวิมาน	เทพธิดา

ทีมพากย์ ซีดีพระไตรปิฎกเสียง อาฬุภาพกรรม ชุดที่๑ (ต่อ)

ผู้พากย์	ชื่อตอน	ตัวละคร
สุปรานี ขันทอง	นาคเปตวัตถุ	เปรต
สุวกัลป์ เพียรกรณีย์	เรวดีวิมาน	เทพธิดา
อนันต์ เจียรวงศ์	อาจามทายิกาวิมาน ธาตุวิวัณณเปตวัตถุ	พระมหากัสสปเถระ พระมหากัสสปเถระ
อริสรา ทิพย์บุญตา	มัตตาเปติวัตถุ	นางติสสา
อัญชลี ชัยชนะวิจิตร	รัชชุมาลาวิมาน	เทพธิดา
อิทธิพล มามีเกตุ	นาวาวิมาน เรวดีวิมาน เรวดีวิมาน ฉัตตมาณวกวิมาน มัณฑุกเทวปุตตวิมาน	พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้า ยักษ์ พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้า
อินธนี ธนาภิสิทธิกุล	อุจฉุวิมาน	นางเทพธิดา

สถานที่บันทึกเสียง

1. ห้องปฏิบัติการวิจัยทางสวนศาสตร์และเสียงพูด
   ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ห้องบันทึกเสียง บริษัท ปัญญธารา จำกัด ถนนแจ้งวัฒนะ